

Beheersverslag
Belastingdienst

2006

Beheersverslag
Belastingdienst

2006

Voorwoord

Onze dienst kampt op een aantal plaatsen met problemen. Daar hebben burgers en bedrijven last van en daar hebben onze eigen medewerkers ook last van. Zo is bijvoorbeeld ons toeslagensysteem nog instabiel, waardoor met name burgers met een huurtoeslag nog te laat iets van ons horen.

Zo is ook ons nieuwe loonheffingensysteem intern nog niet af, waardoor vooral medewerkers in de administratie extra werk moeten verrichten. Ons totale ict-systeem staat onder druk, omdat het inmiddels veel koppelvlakken kent, grote volumes moet verwerken en veel nieuwe regelgeving moet absorberen. De kans op fouten is daardoor toegenomen.

Door de taakstellingen hebben we te weinig capaciteit om ons toezichtsproces zo te laten verlopen als we graag willen, waardoor we alle zeilen moeten bijzetten om onze doelstellingen te halen. Omdat we er steeds voor kiezen om de burgers en bedrijven zo min mogelijk last te laten hebben van onze interne problemen, vraagt het veel van onze mensen. Zij moeten bijspringen, extra werk doen, mensen aan de balie en de telefoon proberen te helpen, vastgelopen ict-systemen weer aan de praat krijgen. Wij willen het nog maar een keer benadrukken: de inzet van onze medewerkers is geweldig groot, zij zorgen er voor dat er nog steeds heel veel dingen goed gaan en verholpen worden. En dat ondanks het feit dat onze mensen niet blij zijn met hun cao-onderhandelingen. Niet blij en toch loyaal aan de publieke zaak!

En dat is de andere kant van de Belastingdienst: het meeste gaat gewoon goed. Laten we elkaar niet de prut in praten, dan doen we onszelf tekort. Laten we ons ook realiseren dat hetgeen waar de Nationale ombudsman, de Algemene Rekenkamer en de Tweede Kamer over schrijven en praten, steeds als nieuws in de media komt, maar vaak over dezelfde fouten gaat. Dat is niet leuk, maar wel begrijpelijk. Laten wij ons ook realiseren hoe hard de mensen bij de BelastingTelefoon hebben moeten werken om 15 miljoen telefoontjes te verwerken. Of de mensen op de belastingkantoren en bij Toeslagen om de 'frobo's' te verwerken. Of de mensen bij ons Centrum voor Informatie- en Communicatie Technologie en onze Centrale Administratie om de productie op gang te houden en fouten te herstellen. Of de mensen in het toezicht die toch de doelen bij de boekenonderzoeken hebben weten te halen. En dan hebben we het nog niet eens gehad over degenen die hebben bijgesprongen bij de loonheffingen en de toeslagen. Of die bij de Douane, de FIOD-ECD, bij ons Centrum voor Facilitaire Dienstverlening gewoonweg hún doelstellingen hebben gerealiseerd. Of de medewerkers van ons Centrum voor Proces- en Productontwikkeling die het aantal beleidsbesluiten daadwerkelijk meer dan verminderd hebben, of degenen die de handhavingconvenanten met de grote bedrijven tot een goed einde hebben gebracht. Dat hebben we allemaal ook gedaan.

We gaan, langzaam maar zeker, ook weer de goede kant op. We hebben, georganiseerd door ons Centrum voor Kennis en Communicatie, inmiddels honderden nieuwe medewerkers geworven. We weten hoe we onze ict-problemen willen gaan oplossen en zijn daar al mee begonnen. We gaan de komende tijd onze toeslaggerechtigden op ongebruikelijke wijze verder helpen. We hebben stappen gezet bij de verbetering van ons toezicht.

We hebben het moeilijk gehad, we hebben het nog moeilijk, maar na een tijd van forse taakstellingen en het realiseren van twee hele grote projecten en het ook nog vrijwel geruisloos invoeren van de elektronische aangifte voor ondernemers, is dat ook niet vreemd. En het gaat weer de goede kant op. We blijven onze burgers en bedrijven centraal stellen en we blijven vertrouwen op de inzet van al onze mensen.

Het managementteam Belastingdienst,

Albert van der Meer

Theo Poolen

Willy Rovers

Jenny Thunnissen

Hans van der Vlist

Inhoud

BELASTINGDIENST IN CIJFERS

DEEL 1 – BELEIDSVERSLAG

1	COMPLIANCE.....	13
1.1	WAT WIL DE BELASTINGDIENST BEREIKEN?	13
1.2	WAT HEEFT DE BELASTINGDIENST IN 2006 BEREIKT?	13
2	DIENSTVERLENING.....	15
2.1	WAT WIL DE BELASTINGDIENST BEREIKEN?	15
2.2	WAT HEEFT DE BELASTINGDIENST IN 2006 BEREIKT?	15
2.3	KENGETALLEN	17
2.4	EIGEN EVALUATIEONDERZOEK.....	19
3	TOEZICHT EN OPSPORING.....	21
3.1	WAT WIL DE BELASTINGDIENST BEREIKEN?	21
3.2	WAT HEEFT DE BELASTINGDIENST IN 2006 BEREIKT?	21
3.3	VERSTERKING TOEZICHT	22
3.4	KENGETALLEN TOEZICHT	23
3.5	KANTOOR- EN VELDTOETSEN.....	24
3.6	INVORDERING.....	25
3.7	ZICHTBAAR TOEZICHT	26
3.8	INTERNATIONALE SAMENWERKING	26
3.9	BOUWFRAUDE	27
3.10	BELEIDSBESLUITEN	27
3.11	APA/ATR- EN RULINGPRALTIJK.....	28
3.12	HANDHAVINGSCOMMUNICATIE	28
3.13	TOEZICHT OP TOESLAGEN.....	29
3.14	KENGETALLEN OPSPORING	30
3.15	RESULTATEN FRAUDENOTA 2002-2006.....	31
3.16	OVERIGE RESULTATEN OPSPORING.....	32
3.17	ONDERZOEKEN ALGEMENE EN EUROPESE REKENKAMER.....	33
3.18	EIGEN EVALUATIEONDERZOEK.....	33
4	BESCHERMING VAN DE SAMENLEVING	37
4.1	WAT WIL DE BELASTINGDIENST BEREIKEN?	37
4.2	WAT HEEFT DE BELASTINGDIENST IN 2006 BEREIKT?	37
4.3	KENGETALLEN	38
4.4	PROCESSEN DOUANE.....	38
4.5	BIJZONDERE ONTWIKKELINGEN DOUANE IN 2006.....	40
4.6	ONDERZOEKEN ALGEMENE EN EUROPESE REKENKAMER.....	41
4.7	EVALUATIEONDERZOEK.....	41

5	MASSALE EN ONDERSTEUNENDE PROCESSEN.....	45
5.1	WAT WIL DE BELASTINGDIENST BEREIKEN?	45
5.2	PROCESVERANDERINGEN.....	45
5.3	ONTWIKKELINGEN	48
5.4	PROGRAMMA ANDERE OVERHEID	49
5.5	EIGEN EVALUATIEONDERZOEK.....	49
6	PERSONEEL EN BEDRIJFSVOERING	51
6.1	WAT WIL DE BELASTINGDIENST BEREIKEN?	51
6.2	WAT HEEFT DE BELASTINGDIENST IN 2006 BEREIKT?	51
6.3	KWALITEITSBORGING.....	56
6.4	EIGEN EVALUATIEONDERZOEK.....	56
	BEDRIJFSVOERINGSMEDEDELING.....	59

DEEL 2 - JAARREKENING

1	INLEIDING	69
1.1	ALGEMEEN	69
1.2	INRICHTINGSEISEN.....	69
1.3	RECHTSHANDHAVINGSBELEID EN BELEID TER BESTRIJDING VAN MISBRUIK EN ONEIGENLIJK GEBRUIK.....	69
1.4	BEGROTINGSVERPLICHTINGEN, -UITGAVEN EN -ONTVANGSTEN.....	71
1.5	NIET BEGROTINGSVERPLICHTINGEN, -UITGAVEN EN ONTVANGSTEN	71
2	TOELICHTING OP KERNSTAAT 1	75
2.1	VERPLICHTINGEN.....	75
2.2	UITGAVEN	75
2.3	ONTVANGSTEN	77
3	TOELICHTING OP KERNSTAAT 2	85
3.1	NIET BEGROTINGSVERPLICHTINGEN EN -UITGAVEN TOESLAGREGELINGEN	85
3.2	OVERIGE NIET BEGROTINGSUITGAVEN.....	85
3.3	NIET BEGROTINGSONTVANGSTEN	86
4	BIJLAGE BIJ DE JAARREKENING.....	93

DEEL 3 - BIJLAGEN

1	OVER DE BELASTINGDIENST	101
2	PRODUCTIEVERSLAG BELASTINGDIENST.....	105
3	BIJZONDERE REGELINGEN	109

Belastingdienst in cijfers

	2006	2005
Aantal uitbetaalde toeslagen	6.186.000	5.790.000
Aantal behandelde aangiften	47.525.000	45.408.000
Aantal voorlopige aanslagen	9.670.000	9.708.000
Aantal voorlopige teruggaven	4.057.000	3.281.000
Aantal uitgevoerde fiscale controles	3.317.000	3.450.000
Aantal uitgevoerde controles gericht op de bescherming samenleving	423.000	476.000
Aantal afgedane bezwaarschriften	1.751.000	1.639.000
Aantal afgedane beroepschriften	5.700	4.600
Aantal betekende dwangbevelen	1.167.000	1.390.000
Aantal telefonische inlichtingen	14.955.000	11.325.000
Geregistreerd voertuigenpark motorrijtuigenbelasting	9.179.000	8.702.000
Personeel per 31-12 (in fte)	29.715	28.400
Gemaakte kosten	2.760.000.000	2.666.000.000
Belastingopbrengsten	126.843.000.000	120.743.000.000

BELEIDSV

VERSLAG

1 Compliance

1.1 Wat wil de Belastingdienst bereiken?

De algemene beleidsdoelstelling van de Belastingdienst is:

HET ONDERHOUDEN EN VERSTERKEN VAN DE BEREIDHEID VAN BURGERS EN BEDRIJVEN TOT NAKOMING VAN HUN WETTELIJKE VERPLICHTINGEN TEN AANZIEN VAN DE BELASTINGDIENST

De Belastingdienst bevordert dat burgers en bedrijven uit zichzelf bereid zijn hun wettelijke verplichtingen na te komen. Om dat te bereiken, zorgt de Belastingdienst vanuit een dienstverlenende houding voor goede communicatie met burgers en bedrijven. Bovendien houdt de Belastingdienst adequaat toezicht op de naleving van de wettelijke verplichtingen en dwingt deze zo nodig strafrechtelijk af.

1.2 Wat heeft de Belastingdienst in 2006 bereikt?

Compliance komt onder andere tot uitdrukking in de houding en de mening van belastingplichtigen. De Belastingdienst meet daarom jaarlijks in de fiscale monitor hoe de burgers over belastingen en het handelen van de Belastingdienst denken. Hun mening wordt beïnvloed door de prestaties van de Belastingdienst, maar ook andere maatschappelijke en individuele factoren spelen daarbij een rol. Daardoor is het lastig op voorhand een uitspraak te doen over de uitkomsten in de toekomst. Met behulp van een representatieve steekproef wordt een enquête gehouden onder particulieren, ondernemers en klanten van de Douane. In de fiscale monitor geven zij onder meer aan wat hun houding is tegenover belastingen. In tabel 1 wordt hiervan een overzicht gegeven.

Tabel 1: Houding belastingplichtigen tegenover belastingen (%)

	2004	2005	2006
Belastingontduiking is onaanvaardbaar	88	84	86
Zelf belasting ontduiken is uitgesloten	75	71	77
Belasting betalen betekent iets moeten bijdragen	58	52	54

Met kleine verschillen tussen de jaarlijkse cijfers, bewegen de cijfers zich de laatste jaren rond een bepaalde hoogte. Er zijn meerjarig geen grote afwijkingen te constateren.

Een hoog percentage van de ondervraagden is van mening dat belastingontduiking onaanvaardbaar is. Een grote meerderheid geeft aan van mening te zijn zelf geen belasting te ontduiken. Ook in 2006 ervoeren veel belastingplichtigen het betalen van belasting niet als vanzelfsprekend.

2 Dienstverlening

2.1 Wat wil de Belastingdienst bereiken?

De operationele doelstelling luidt:

BELASTINGPLICHTIGEN, PREMIEPLICHTIGEN EN BELANGHEBBENDEN BIJ TOESLAGEN
DIENSTVERLENING AANBIEDEN OP DE MANIER DIE HEN PAST

De dienstverlening van de Belastingdienst is gericht op het bevorderen van de zelfredzaamheid van burgers en bedrijven. De communicatie moet zo duidelijk zijn dat zowel de burgers als de bedrijven geen extra hulp nodig hebben om aan hun verplichtingen te voldoen. Als burgers en bedrijven toch nog vragen hebben, dan moet de Belastingdienst goed toegankelijk zijn en hen snel en correct hulp bieden.

Dit wordt bereikt door middel van begrijpelijke (elektronische) aangiftebiljetten, toelichtingen, brieven, aanslagen, brochures en advertenties, maar ook door goede bereikbaarheid en informatieverstrekking per telefoon of internet. Verder kan bij de dienstverlening ook worden gedacht aan hulp bij aangifte, snelle afhandeling van aangiften en teruggave van te veel betaalde of ingehouden belasting.

Voor 2006 waren de volgende activiteiten geformuleerd:

- verbeteren kwaliteit BelastingTelefoon bijvoorbeeld door inrichting van callcenters gericht op specifieke doelgroepen;
- ontwikkelen van een persoonlijk digitaal domein;
- verbeteren van de kwaliteit van de algemene informatie op de website;
- inrichten van een baliefunctie voor de inkomensafhankelijke toeslagen.

2.2. Wat heeft de Belastingdienst in 2006 bereikt?

De Belastingdienst zet een groot aantal middelen in om burgers en bedrijven te informeren en om hun vragen te beantwoorden.

Verbeteren kwaliteit BelastingTelefoon

Alle binnenkomende telefoontjes worden nu uitsluitend in de callcenters van de BelastingTelefoon behandeld en niet meer op de belastingkantoren. Er zijn callcenters voor verschillende doelgroepen (werkstromen) ingericht. De kwaliteit van de beantwoording is nog niet voldoende maar wordt voortdurend gemeten en met de medewerkers besproken.

Ontwikkelen van een persoonlijk digitaal domein voor loonheffing

In 2005 is het persoonlijk digitaal domein voor ondernemers op internet in gebruik genomen. In 2006 is dat domein uitgebreid met informatie en aangiftemogelijkheden voor de loonheffing. In 2006 is onderzoek gedaan naar de technische haalbaarheid van dienstverlening via een persoonlijk digitaal domein voor particulieren. Besloten is aan te sluiten bij het overheidsloket Persoonlijke Internetpagina.

Verbeteren van de website van de Belastingdienst

Het aantal klantcontacten via internet is gegroeid van circa 8 miljoen in 2004, via circa 17 miljoen in 2005, naar 24,7 miljoen in 2006. Aan de web-

www.belastingdienst.nl is bijna geheel geschikt gemaakt voor mensen met een functiebeperking. Na de drempelvrij-test van de stichting Accessibility werd het oranje Waarmerk drempelvrij verkregen.

sites van de Belastingdienst (www.belastingdienst.nl, www.douane.nl en www.toeslagen.nl) wordt steeds gewerkt op basis van de uitkomsten van uitgebreid gebruikersonderzoek. Uit de fiscale monitor 2006 blijkt dat de gebruikers (gematigd) tevreden waren over het zoekgemak om de gewenste informatie te vinden.

Inrichten van een baliefunctie voor de inkomensafhankelijke toeslagen

Bij de aanvraag van toeslagen wordt naast de persoonlijke hulp via de telefoon, ook hulp geboden via gezamenlijke informatiepunten. Voor de inrichting van deze baliefunctie is nauw samengewerkt met andere organisaties, zoals de vak- en ouderenbonden, de gemeenten, de woningbouwcorporaties, kinderopvangorganisaties en de sociaal raadslieden.

Hulp bij aangifte en aanvraag (Huba)

Belastingplichtigen die persoonlijke hulp bij het invullen van belastingaangiften nodig hebben, moeten die ook kunnen krijgen. Deze hulp wordt geboden door de Belastingdienst, vakbonden en ouderenbonden. De deelnemende medewerkers van de bonden worden door de Belastingdienst geschoold. In tabel 2 is de hulp bij het invullen van de aangifte inkomstenbelasting gespecificeerd.

Omdat niet iedereen thuis internet heeft, wordt een voorgevuld formulier continuering huurtoeslag thuisgestuurd.

Tabel 2: Campagne hulp bij aangifte inkomstenbelasting (x duizend)

	2004	2005	2006
Hulp bij aangifte door Belastingdienst	104	129	150
Hulp bij aangifte door bonden	231	277	322

Baliebezoek

Het aantal baliebezoekers bedroeg in 2006 bijna 1.115.000. Dat is een toename van circa 200.000 ten opzichte van het aantal bezoekers in 2005. De oorzaak van de stijging is vooral de introductie van toeslagen. De Belastingdienst wordt voor het tweede opeenvolgende jaar geconfronteerd met meer bezoekers. Er zijn maatregelen genomen om deze mensen van dienst te zijn zonder lange wachttijden.

Voorlichtingcampagnes

"Leuker kunnen we 't niet maken. Wel makkelijker." Met deze themaregel blijft de Belastingdienst herkenbaar als afzender. De Belastingdienst richt zijn communicatie op verschillende doelgroepen. Dat blijkt uit de verschillende communicatie-uitingen zoals nieuwsbrieven, brochures, informatiepakketten, websites en natuurlijk de succesvolle massamediale campagnes.

Er zijn verschillende massamediale campagnes gevoerd, waaronder diverse aangiftecampagnes en campagnes voor toeslagen. Kleinschaliger campagnes waren er voor startende ondernemers, auto van de zaak en de eerste dag melding. De werkgevers zijn voorgelicht over de systematiek van de Zorgverzekeringwet en de Wet Integratie en Arbeid. Verder worden brieven, beschikkingen en formulieren die bestemd zijn voor het publiek herontworpen ter verbetering van de leesbaarheid en begrijpelijkheid. Met dit meerjarige project is een begin gemaakt.

De Belastingdienst heeft met www.itspayback-time.nl een speciale internetsite ontworpen voor en door jongeren. De Teruggaaf Jongeren (TJ) is in de publiciteit gebracht. Op de website worden alle (fiscale) aspecten behandeld over studeren en bijverdienen. De site kreeg een nominatie voor het Beste Overheidsinitiatief op internet (ISOC Awards 2006).

De Belastingdienst heeft aan vijftien publieks- en vakbeurzen deelgenomen, waarvan vier specifiek gericht op de Douane. In totaal werden de beurzen, volgens opgave van de beursorganisaties, door 1.325.000 mensen bezocht.

Uitvoering tegemoetkoming buitengewone uitgaven

De Belastingdienst verzorgt de uitvoering van het Tijdelijk besluit tegemoetkoming buitengewone uitgaven voor het Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport. Chronisch zieken en gehandicapten staan voor hoger dan gemiddelde kosten, terwijl zij bij een laag inkomen hun buitengewone uitgavenaftrek voor de inkomstenbelasting niet (geheel) kunnen verzilveren. De gerechtigden kunnen een tegemoetkoming krijgen die gebaseerd is op het tekort dat ontstaat bij de vaststelling van het inkomen over het voorafgaande jaar en de buitengewone uitgaven in dat jaar.

De Belastingdienst heeft veel energie gestoken in het bekend maken van de mogelijkheid van deze speciale fiscale aftrekpost. Er zijn vereenvoudigde en deels voorgevulde aangiftes inkomstenbelasting aan ouderen, Wajong-gerechtigden en anderen met een laag inkomen verstuurd.

2.3 Kengetallen

Kengetallen over door de belastingplichtigen ervaren dienstverlening

De door de burger ervaren kwaliteit van de dienstverlening wordt jaarlijks gemeten in de Fiscale Monitor, waarbij een representatieve steekproef van belastingplichtigen wordt geënquêteerd. In tabel 3 zijn de resultaten van de verschillende onderwerpen op een rij gezet.

Tabel 3: Ervaren kwaliteit van de dienstverlening (% positieve antwoorden)

	2004	2005	2006 planning	2006 realisatie
Ervaren duidelijkheid correspondentie	81	82	84	81
Ervaren snelheid afhandeling	71	63	72	62
Ervaren bereikbaarheid	60	43	70	60
Nakomen van afspraken	86	83	87	87

Opvallend zijn de scores op de onderdelen 'ervaren snelheid afhandeling' en 'ervaren bereikbaarheid'. Vooral particuliere belastingplichtigen vinden dat het behandelen van aangiftes door de Belastingdienst traag verloopt. Alle doelgroepen vinden dat het terugbetalen van geld, in vergelijking met vorig jaar, ook minder snel gaat. De score van 'ervaren bereikbaarheid' is weer terug op het gemiddelde van de afgelopen jaren. De scores op de onderdelen 'ervaren duidelijkheid correspondentie' en 'nakomen van afspraken' zijn conform de verwachting.

Kengetallen tijdige afhandeling aangiften en bezwaarschriften

In tabel 4 staan de door de Belastingdienst gemeten kengetallen over de mate waarin aangiften en bezwaarschriften tijdig zijn afgehandeld.

Tabel 4: Gemeten dienstverlening (%)

	2004	2005	2006
Tijdigheid afhandelen aangiften	86	71	74
Tijdigheid afhandelen bezwaar	90	88	90

Het percentage tijdig afgehandelde aangiften is in 2006 licht gestegen ten opzichte van vorig jaar. Het tijdig afhandelen van bezwaar is een samengesteld cijfer. Het percentage afhandelen van bezwaarschriften op voorlopige aanslagen bedraagt 99%, terwijl dat op definitieve en navorderingsaanslagen 75% is. Dat lagere percentage wordt veroorzaakt omdat het inhoudelijk veelal fiscaal zwaardere bezwaarschriften betreft waarvan de afhandeling binnen de termijnen van de Algemene Wet Bestuursrecht niet is gerealiseerd. Daarnaast werd in 2006 de opschorting van wettelijke termijnen niet altijd adequaat geregistreerd en uitgevoerd.

Kengetallen aantallen telefonische gesprekken en bereikbaarheid

In tabel 5 wordt een overzicht gegeven van het aantal telefonische gesprekken en de bereikbaarheid van de kantoren en de BelastingTelefoon. Het totaal aantal gesprekken en de bereikbaarheid is ten opzichte van 2005 verder toegenomen.

Tabel 5: Aantal gesprekken (x 1.000) en bereikbaarheid (in %)

	Aantal gesprekken in 2004	Aantal gesprekken in 2005	Aantal gesprekken in 2006	Bereikbaarheid in 2004	Bereikbaarheid in 2005	Bereikbaarheid in 2006
Kantoren (klantendienst)	3.995	1.105	n.v.t.	65	72	n.v.t.
BelastingTelefoon	4.230	10.220	14.955	69	81	86
Totaal / Gemiddeld	8.225	11.352	14.955	67	80	86

Op de belastingkantoren komen vanaf 2006 geen telefoontjes meer binnen. De telefoontjes komen nu uitsluitend binnen op de callcenters van de BelastingTelefoon. Deze zijn landelijk verspreid en ze bedienen gespecialiseerde werkstromen. Deze werkstromen zijn: particulieren, ondernemingen, toeslagen, auto, Douane en buitenland.

Van de binnengekomen telefoontjes is 86% beantwoord. Dat is ruimschoots beter dan de planning van 80%. De door de provider niet doorgeschakelde telefoontjes, in verband met (technische en/of planning) capaciteitsproblemen, zijn niet meegenomen in de cijfers maar hebben wel invloed op de ervaren bereikbaarheid door burgers en ondernemers.

De kwaliteit van de beantwoording is nog niet voldoende. Er is verbetering ingezet door op verschillende instrumenten sterk te sturen. Medewerkers van de BelastingTelefoon moeten op de hoogte zijn van de meest actuele situatie en dat vergt een grote, continue opleidingsinspanning. Om eenduidigheid in de beantwoording van vragen te bevorderen, wordt gebruik gemaakt van dialoogondersteuning. De kwaliteit van de gevoerde gesprekken wordt maandelijks gemeten door TNS-NIPO. De resultaten worden gebruikt voor de permanente educatie en coaching van de medewerkers.

De Belastingdienst heeft als doelstelling dat burgers binnen 48 uur worden teruggebeld door medewerkers van de regiokantoren als de medewerkers van de BelastingTelefoon een vraag niet direct kunnen beantwoorden (de zogenoemde frontoffice-backofficeberichten). In 2006 lukte dat in 84% van de gevallen. Hoewel dit een verbetering is ten opzichte van voorgaande jaren, is dit nog niet het gewenste ambitieniveau van minimaal 95%. Dit hangt vooral samen met de groter dan voorziene stijging van het aantal telefoongesprekken. Eind 2006 is besloten het proces aan te passen, waardoor de vragen van de bellers sneller kunnen worden afgehandeld.

Kengetallen ontvangen brieven en klachten

In tabel 6 staat een overzicht van de ontvangen brieven en klachten.

Tabel 6: Brieven en klachten (in aantallen)

	2004	2005	2006
Brieven aan de Koningin	36	58	38
Commissie voor verzoekschriften	150	198	161
Nationale ombudsman	1.044	1.333	3.332
Waarvan uitgebrachte rapporten	33	28	30
Ontvangen klachten Toeslagen	-	205	11.126
Ontvangen klachten Overig	2.974	5.490	8.088

Het aantal ontvangen brieven door de Koningin en de Commissie voor verzoekschriften is minder dan vorig jaar. De brieven die bij de Nationale ombudsman zijn binnengekomen, zijn ook als klacht bij de Belastingdienst geregistreerd.

De stijging van de brieven aan de Nationale ombudsman wordt voor een groot deel veroorzaakt door de invoering van toeslagen in 2006. Er zijn 1.376 brieven bij de Nationale ombudsman binnengekomen die betrekking hebben op toeslagen. In 1.255 gevallen is, na interventie van de Nationale ombudsman, de kwestie opgelost. Dit heeft geleid tot spoedbetalingen omdat in bijna 1.200 gevallen de aard van de klacht overschrijding van termijnen betrof. De overige klachten waren of al achterhaald of ongegrond. Het aantal uitgebrachte rapporten door de Nationale ombudsman over de Belastingdienst is nagenoeg gelijk gebleven.

De klachten over toeslagen hadden in het begin van het jaar vooral betrekking op het overschrijden van behandeltermijnen en het niet ontvangen van een toegekende toeslag. Later in het jaar was er een verschuiving merkbaar naar klachten over het stopzetten en het terugvorderen van een toeslag.

De klachten kwamen binnen doordat het proces niet op orde was en sommige klachten werden veroorzaakt door onbekendheid van burgers met het nieuwe proces toeslagen. Zo wisten ze niet dat er gebruik gemaakt had kunnen worden van het mutatieformulier. In circa 1.100 gevallen was er sprake van klachten over het uitblijven van een antwoord op een eerdere klacht. Om dit soort probleem op te lossen zijn bij het dienstonderdeel Toeslagen tijdelijk 80 medewerkers ingezet.

Het aantal klachten over de overige processen van de Belastingdienst is gestegen ten opzichte van 2005. Een belangrijke bron van klachten was het niet halen van behandeltermijnen, onder andere bij voorlopige aanslagen, voorlopige teruggaven, definitieve aanslagen, bezwaar en verstrekken van OB-nummers. Andere zaken waarover burgers klaagden hadden betrekking op de invordering, bijvoorbeeld (on)terechte aanmaningen, stagnerende teruggaven en verstoringen bij elektronische aangiften, vooral bij de loonheffing.

2.4 Eigen evaluatieonderzoek

Op verzoek van de Belastingdienst heeft de Auditdienst Financiën een onderzoek ingesteld naar de kwaliteit van de BelastingTelefoon. Uit het onderzoek kwam naar voren dat een betere interne afstemming de kwaliteit van de beantwoording van vragen ten goede zal komen. Met sommige organisatieonderdelen binnen de Belastingdienst is deze afstemming al sterk verbeterd. In het afgelopen jaar heeft de BelastingTelefoon veel acties ondernomen die tot doel hebben de kwaliteit van de beantwoording van de vragen te verbeteren. Het betreft zowel centraal gecoördineerde verbeteracties als lokale initiatieven van callcenters. De effecten daarvan zijn beperkt zichtbaar.

3 Toezicht en Opsporing

3.1 Wat wil de Belastingdienst bereiken?

De operationele doelstelling luidt:

DOOR TOEZICHT EN OPSPORING BEVORDEREN DAT BELASTINGPLICHTIGEN, PREMIËPLICHTIGEN EN RECHTHEBBENDEN VAN TOESLAGEN HUN WETTELIJKE VERPLICHTINGEN NAKOMEN

De Belastingdienst ziet toe op de handhaving van de belastingwetgeving. Door toezicht en opsporing corrigeert de dienst burgers en bedrijven die hun fiscale verplichtingen niet nakomen. Van toezicht en opsporing gaat ook een preventieve werking uit; de belastingplichtige zal met het oog op een eventuele controle zijn aangifte zorgvuldiger invullen. Door risicoselectie wordt bepaald waar de kans op niet-naleving het grootst is.

Daarnaast zorgt de Belastingdienst ervoor dat belastingplichtigen de verschuldigde bedragen ook daadwerkelijk en tijdig betalen, zo nodig met gebruikmaking van dwangmaatregelen bij de invordering.

Het sluitstuk van het toezicht vormt de opsporing en de strafrechtelijke vervolging. Binnen de Belastingdienst vervult de Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst-Economische Controledienst (FIOD-ECD) de opsporingsfunctie op het terrein van de fiscale en niet-fiscale fraude.

Voor 2006 (en volgende jaren) zijn de volgende activiteiten en beleidsintenties geformuleerd:

Bevorderen van effectief toezicht

De Belastingdienst wil effectief toezicht bevorderen door het intensiveren van de risicogerichte en zichtbare controles en door het meer gericht opsporen van onbekende belastingplichtigen. Ook wil de dienst malafide belastingplichtigen krachtiger aanpakken.

Intensiveren van de invordering

De Belastingdienst wil de invordering intensiveren door sneller, vollediger en doelmatiger belastinggelden te innen.

Ontwikkelen en implementeren van horizontaal toezicht

De Belastingdienst zet in op versterking van het horizontale toezicht. Dat wil zeggen dat meer eigen verantwoordelijkheid wordt gelegd bij burgers en bedrijven door vormen van certificering, handavingsconvenanten en afspraken over te hantieren normen.

3.2 Wat heeft de Belastingdienst in 2006 bereikt?

Bevorderen van effectief toezicht

In het kader van de intensivering van de risicogerichte en zichtbare controles is het aantal boekenonderzoeken in 2006 toegenomen naar 42.000, het correctiepercentage echter is gedaald.

In 2006 zijn er landelijke en regionale acties en projecten geweest, waarmee door gericht opsporen tot dusver onbekende belastingplichtigen zijn gevonden. Enkele van de meest in het oog lopende landelijke acties zijn: de fiscale behandeling van door buitenlandse bedrijven aan werknemers in Nederland toegekende aandelenoptierechten, de geldstromen in de afval- en schrootbranche, het gebruik van rode gasolie in de pleziervaart en de inkomstenbronnen van windhappers.

In 2006 zijn nog enkele nieuwe samenwerkingsconvenanten met gemeenten met een handhavingstekort afgesloten. Ook zijn oudere convenanten uit 2004 verlengd. Bij een aantal gemeenten, waaronder enkele met een fiscaal handhavingstekort,

lukt het nog steeds niet om bestuurlijk de handen op elkaar te krijgen voor een convenant. In die gevallen is een integrale aanpak lastig te bewerkstelligen.

Intensiveren van de invordering

De versterkte aandacht voor het invorderingsproces heeft er in 2006 toe bijgedragen dat de betalingsachterstand van belastingplichtigen is teruggelopen. De betalingsachterstand van alle belastingmiddelen daalde in 2006 met € 300 miljoen naar een totaal van € 3,6 miljard. Ook in 2006 heeft het accent gelegen op het verkleinen van het aantal nog te behandelen invorderingszaken.

Ontwikkelen en implementeren van horizontaal toezicht

In het kader van horizontaal toezicht is de Belastingdienst in 2005 gestart met een pilot met twintig grote bedrijven. Eind 2006 is met nagenoeg al deze bedrijven een individueel handavingsconvenant afgesloten. Gezien de positieve ervaringen is de pilot in 2006 uitgebreid met ruim twintig ondernemingen.

In 2006 is gestart met het programma Horizontaal Toezicht bij middelgrote en kleine bedrijven. Hiervoor werkt de Belastingdienst ondermeer samen met het VNO/NCW en MKB Nederland. Inmiddels zijn contacten gelegd met een aantal brancheorganisaties en intermediairs. Met negen organisaties vinden gesprekken plaats ter voorbereiding op het afsluiten van een overeenkomst. Met zes andere organisaties is de Belastingdienst in een oriënterende fase. Daarnaast zijn er een drietal oriënterende gesprekken geweest met intermediairs, waarvan er één concreet is omgezet in een pilot.

Bij de Douane krijgt horizontaal toezicht vorm in het project Certificering. Hiermee komt de nadruk te liggen op een gezamenlijke verantwoordelijkheid van Belastingdienst en bedrijven voor veilig en betrouwbaar goederenvervoer. In 2006 is een pilot gestart met tien grote bedrijven.

3.3 Versterking toezicht

De laatste jaren zijn sommige resultaten van het toezicht bij de Belastingdienst verminderd doordat er menskracht is verschoven naar dienstverlening en administratieve processen. Het betreft dan vooral het aantal boekenonderzoeken. Daarvoor zijn meerdere redenen. Een gemiddeld boekenonderzoek vergt meer inzet van tijd dan jaren geleden. Het telefonieaanbod is de laatste jaren fors gestegen. Er is sprake van een voortdurende groei van administratief werk (zoals meer bezwaarschriften, het opvoeren van nieuw opgerichte bedrijven en het afvoeren bij bedrijfsbeëindigingen).

Ook de nieuwe processen heffing/inning werknemerspremies en toeslagen leiden tot meer administratief werk. Omdat zowel de administratieve processen als de dienstverleningsprocessen nog niet adequaat met automatisering kunnen worden ondersteund, betekent extra werk op deze processen eveneens extra benodigde capaciteit. Bij gelijkblijvende personele capaciteit betekent dit dat één en ander ten koste is gegaan van het toezichtsproces.

De Belastingdienst wil, zoals in de brief van 15 mei 2006 (30 300 IXb, nr. 39) door de staatssecretaris van Financiën aangegeven, het toezicht versterken. De inmiddels ingezette voorbereidingen op deze versterking zijn gericht op een segmentering van doelgroepen in ZGO (zeer grote ondernemingen), MGO (middelgrote ondernemingen), MKB en particulieren. Bovendien wordt gewerkt aan een specifieke normering op de te onderscheiden toezichtvormen, zoals de kantoortoetsen, de veldtoetsen, de controles in het kader van acties en horizontaal toezicht. Vooruitlopend op het Bedrijfsplan 2007-2011 heeft de minister van Financiën op 29 november 2006 (30 800 IXb, nr. 13) de Tweede Kamer bij brief nader geïnformeerd over het toezicht door de Belastingdienst voor 2007.

De versterking van het toezicht wordt de komende jaren mogelijk gemaakt door zowel het besluit van de vervroegde opheffing van de vacaturestop in april 2006 als de in de Voorjaarsnota 2006 voorziene uitbreiding met enkele honderden arbeidsplaatsen in 2007 en 2008. Daarmee wordt tevens de vanaf 2010 en verdere jaren bovenmatige uitstroom (in verband met de leeftijdsopbouw van het personeelsbestand) tijdig opgevangen.

Het toezicht op de assurantiebelasting is, wat betreft de verzekeringsmaatschappijen, voor een groot deel geconcentreerd op één regio. Het toezicht op de assurantietussenpersonen is een taak van alle regio's. Deze laatste groep is overigens de laatste jaren in aantal toegenomen.

Er is over 2006 wat betreft de boekenonderzoeken, op de afdracht van de assurantiebelasting door de verzekeringsmaatschappijen, slechts een beperkte inspanning geleverd. Een reden hiervoor is dat de fiscaal-technische risico's gering zijn omdat de regelgeving eenvoudig is. Een andere reden is dat de materiële risico's laag worden ingeschat. Gelet op het toezicht op de assurantiebelasting over de afgelopen jaren zal, mede op basis van een nadere risicoanalyse, de controledichtheid over 2007 vergroot worden.

3.4 Kengetallen toezicht

De kernresultaten van de Belastingdienst op het gebied van toezicht staan weergegeven in tabel 7.

Tabel 7: Kengetallen toezicht (in %)

	2004	2005	2006 planning	2006 realisatie
Ervaren kans op ontdekking	66,0	66,5	70	67,2
Correcties IB (incl. navorderingsaanslagen)	8,1	6,4	7,5	8,7
Correcties Vpb (incl. navorderingsaanslagen)	6,6	14,4	7,5	4,7
Correcties invoerrechten/accijnzen	13,0	13,5	13,5	15,7
Correcties veldtoetsen (IB/Vpb/LB/OB) ¹	74,4	74,2	75	58,3
Achterstand invordering (excl. UB)	3,7	3,1	3,5	3,0
Processen-verbaal gevolgd door veroordeling/transactie	80	79	86	81

1) Tot en met 2005 werd de term 'Nihilscore' gehanteerd.

Ervaren kans op ontdekking

In hoeverre de belastingplichtigen aan hun verplichtingen voldoen, is mede afhankelijk van de mate waarin zij zelf beleven dat het toezichtproces van de Belastingdienst effectief is. In het kader van de jaarlijkse Fiscale Monitor is gemeten wat de door belastingplichtigen ervaren kans is dat de Belastingdienst ontdekt dat iemand in een aangifte onjuiste informatie opgeeft. Deze kans wordt gemeten bij particulieren, ondernemers en douaneklanten. De indicator is een gemiddelde van deze groepen. De ervaren pakkans is in 2006 licht gestegen naar 67,2%. De streefwaarde van 70% is niet gehaald.

Correcties inkomstenbelasting (IB)

Het gemiddelde correctiepercentage IB is het aantal correcties in verhouding tot het aantal definitieve aanslagen. Dit percentage is in 2006 gestegen naar 8,7%. De doelstelling is daarmee gerealiseerd. Het aantal gecorrigeerde aangiften is in 2006 gestegen naar 580.000.

Correcties vennootschapsbelasting (Vpb)

Het gemiddelde correctiepercentage Vpb is in 2006 gedaald naar 4,7%. De doelstelling is daarmee niet gerealiseerd. Wel is het aantal gecorrigeerde aangiften Vpb in 2006 (16.000) gelijk aan het aantal gecorrigeerde aangiften Vpb in 2005.

Het correctiepercentage Vpb in 2005 is enigszins vertekend. Als gevolg van kinderziekten met het toenmalige nieuwe systeem van elektronische aangifte zijn er in 2005 aanzienlijk minder Vpb aanslagen opgelegd dan gepland. Wat het correctiepercentage positief beïnvloed heeft. Ook vergelijking met het jaar 2004 en de planning voor 2006 levert het beeld op van een te laag gerealiseerd correctiepercentage.

Correcties invoerrechten/accijnzen

Het gemiddelde correctiepercentage van invoerrechten en accijnzen is in 2006 gestegen naar 15,7%. De doelstelling is daarmee gerealiseerd.

Correctiepercentage veldtoetsen (toezicht op locatie)

Het gemiddeld correctiepercentage veldtoetsen is het aantal veldtoetsen met een correctie in verhouding tot het totaal aantal veldtoetsen. Een hoog correctiepercentage is een indicatie voor effectief toezicht. Het correctiepercentage veldtoetsen, bij de middelen IB/LB/OB/Vpb is in 2006 gedaald naar 58,3%. De doelstelling is daarmee niet gerealiseerd.

Bewust is door de Belastingdienst in 2006 gekozen voor het inzetten op zichtbaar toezicht, wat tot uiting komt in meer boekenonderzoeken. In totaal zijn in 2006 42.000 boekenonderzoeken uitgevoerd. Dit is aanzienlijk meer dan in 2005. In de meeste gevallen heeft dit niet tot meer correcties geleid. Wel is ingezet op minimaal dezelfde hoeveelheid correcties als in 2005. Dat is gelukt, het aantal boekenonderzoeken met een correctie (Vpb/IH/LH/OB) is in 2006 licht gestegen ten opzichte van 2005.

Percentage achterstand invordering

Het percentage achterstand invordering is in 2006 licht gedaald ten opzichte van 2005. De doelstelling is gerealiseerd.

Processen-verbaal, gevolgd door een veroordeling of transactie

Het percentage van processen verbaal, gevolgd door een veroordeling of transactie, is in 2006 licht gestegen naar 81%. De doelstelling van 86% is daarmee niet gerealiseerd.

3.5 Kantoor- en veldtoetsen

De Belastingdienst houdt onder meer toezicht door middel van kantoor- en veldtoetsen. Een kantoortoets is een behandeling van een aangifte bij de Belastingdienst op kantoor. Een veldtoets is een controle die bij de ondernemer of diens adviseur ter plaatse, dus buiten het kantoor, wordt uitgevoerd. Meestal gaat het daarbij om boekenonderzoeken naar de juistheid en volledigheid van de aangifte.

In tabel 8 staat een overzicht van de correcties inkomensheffing. Het aantal definitieve aanslagen bedraagt minder dan het aantal definitieve aanslagen in 2005. De verklaring hiervoor is dat in 2004 door invoeringsproblemen met het nieuwe Aanslag Belastingstelsel er een voorraad te behandelen aangiften IB is ontstaan. Deze voorraad is in 2005 grotendeels weggewerkt.

Tabel 8: Aantallen aanslagen inkomensheffing (exclusief ambtshalve aanslagen en navorderingsaanslagen) x 1.000

	2004	2005	2006
Totaal aantal definitieve aanslagen	6.891	9.402	7.374
- waarvan ondernemers	977	2.083	1.593
- waarvan particulieren	5.914	7.319	5.781
Totaal aantal gecorrigeerde aangiften	522	525	580

In tabel 9 staat een overzicht van de correcties vennootschapsbelasting. Door technische problemen met de elektronische aangifte is in 2005 een groot aantal aangiften Vpb niet vrijgegeven voor behandeling. Deze aangiften zijn grotendeels in 2006 verwerkt.

Tabel 9: aantallen en aanslagen vennootschapsbelasting (exclusief ambtshalve aanslagen en navorderingsaanslagen) x 1.000

	2004	2005	2006
Totaal aantal definitieve aanslagen	405	232	417
Totaal aantal gecorrigeerde aanslagen	20	16	16

In tabel 10 staat een overzicht van het aantal uitgevoerde boekenonderzoeken. In één onderzoek kunnen meer belastingmiddelen worden onderzocht. Het aantal keren dat een belastingmiddel betrokken is in een boekenonderzoek staat eveneens vermeld in de tabel.

Tabel 10: Aantallen veldtoetsen

	2004	2005	2006
Totaal aantal boekenonderzoeken	41.000	31.500	42.000
- waarvan inkomensheffing	16.400	12.200	13.100
- waarvan vennootschapsbelasting	5.700	4.200	4.300
- waarvan loonbelasting	14.400	10.800	18.100
- waarvan omzetbelasting	20.600	18.000	19.900
Aantal onderzochte aansluitnummers Sociale Verzekering	nvt	nvt	27.900

De Belastingdienst is met ingang van 2006 de premies van de werknemersverzekeringen gaan heffen en innen. Voorheen was dat een taak van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV). Met ingang van 2006 is de Belastingdienst ook veldtoetsen gaan uitvoeren op het terrein van de premieheffing werknemersverzekeringen. In 2006 zijn in dit kader bijna 28.000 veldtoetsen uitgevoerd. De Belastingdienst heeft de controleresultaten gemeld aan het UWV, dat verantwoordelijk is voor de naheffing. Het aantal boekenonderzoeken naar de belastingmiddelen is in 2006 toegenomen naar bijna 42.000.

De Belastingdienst heeft achttien reguliere controles loonbelasting en omzetbelasting gehouden bij hoofdklassers in het amateurvoetbal. Deze controles hebben geleid tot een correctie in de omzetbelasting van gemiddeld 30.000 euro per club. Voor de loonbelasting is gemiddeld 25.000 euro per club gecorrigeerd. Doel van de controles is professionalisering bij de clubs in belastingzaken. Daardoor kan oneerlijke concurrentie worden voorkomen tussen amateurclubs onderling en tussen amateurvoetbal en betaald voetbal.

3.6 Invordering

De kernresultaten van de Belastingdienst op het gebied van invordering staan weergegeven in tabel 11.

Tabel 11: Resultaten invordering (in % en bedragen)

	2004	2005	2006
Achterstand invordering (excl. UB) (%)	3,7	3,1	3,0
Invorderingsbedrag ouder dan 1 jaar (%)	57,2	61,9	61,0
Oninbaar geleden (%)	1,2	1,3	0,9
Achterstand invordering in bedragen (x € miljoen)	4.284	3.760	3.627

Het percentage achterstand invordering is al besproken bij tabel 7 "kengetallen toezicht".

Het percentage invorderingsbedrag ouder dan één jaar is in 2006 licht gedaald naar 61%. Ingezet was op een grotere verlaging van het aantal nog af te handelen oudere posten. Dit bleek niet haalbaar omdat prioriteit is gegeven aan het opschonen van de ontvangersadministratie. Dit laatste is een noodzakelijke voorwaarde om in 2008 de invoering van een nieuw invorderingsstelsel te kunnen realiseren. Het percentage invorderingen dat afgeboekt werd doordat inning niet meer mogelijk is, is in 2006 gedaald naar 0,9%.

Vanaf premiejaar 2006 int de Belastingdienst de premies voor de werknemersverzekeringen. Deze premies maken deel uit van een gecombineerde loonaangifte met de loonbelasting, premies volkszekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage voor de Zorgverzekeringswet. In tabel 12 zijn de inningresultaten voor de loonaangifte 2006 weergegeven (in vergelijking met de inning van loonbelasting en premies volksverzekeringen in de belastingjaren 2004 en 2005).

Tabel 12: Resultaten inning loonaangiften (%)

	2004	2005	2006
Inningpercentage	99,5	99,5	99,7
Percentage betalingsachterstand	0,1	0,2	0,2
Percentage oninbaar geleden	0,3	0,2	0,0

Het inningpercentage geeft aan welk deel van het totale verschuldigde bedrag is geïnd. De kengetallen voor premiejaar 2006 worden in gunstige zin beïnvloed door de (vanwege automatiseringsproblemen) verlate start van het naheffingproces. Bij een eerdere start zou de stand van de openstaande vorderingen hoger zijn en ook zouden al meer vorderingen oninbaar zijn geleden.

3.7 Zichtbaar toezicht

In zijn brief aan de Tweede Kamer van 23 juni 2004 (2003-2004, 29 643, nrs. 1 en 2) kondigde de staatssecretaris maatregelen aan voor een betere aanpak van fiscale handhaving bij vrijplaatsen. Ook in 2006 heeft de Belastingdienst de nodige activiteiten ontplooid om vrijplaatsen aan te pakken en de zichtbaarheid van handhaving in de samenleving te vergroten.

Enkele van de meest in het oog lopende landelijke acties zijn gericht op:

- de fiscale behandeling van door buitenlandse bedrijven aan werknemers in Nederland toegekende aandelenoptierechten;
- de geldstromen in de afval- en schrootbranche;
- het gebruik van rode gasolie in de pleziervaart;
- de inkomstenbronnen van windhappers.

Een ander landelijk project dat ook in de media de nodige aandacht heeft gekregen, is de inzet van scanauto's met automatische nummerplaat herkenning (ANPR).

In samenwerking met andere overheidsinstanties zoals de Politie, de Rijksdienst voor het Wegverkeer en de Gemeentelijke belastingdiensten, voert de Belastingdienst controleacties uit waarbij gebruik gemaakt wordt van automatische nummerplaat herkenning. Het systeem geeft een sein als er een voertuig langs rijdt met een kenteken waar iets mee is, zoals betalingsachterstanden of opgegeven als gestolen.

Op regionaal niveau wordt de aanpak van woonwagencentra, coffeeshops, belwinkels, prostitutie en hennepsteelt vaak vormgegeven in samenwerking met gemeente en politie. Ook wordt de problematiek rond illegale huisvesting en overlast gevende huisjesmelkers in kaart gebracht en aangepakt. Interventieteams, in samenwerking met de gemeente en andere partners, zijn actief in wijken of straten waar veel overlast is.

Al in 2005 sloot de Belastingdienst een samenwerkingsconvenant met het merendeel van de gemeenten en politieregio's met een handhavingstekort. In 2006 zijn nog enkele nieuwe convenanten gesloten. Ook zijn oudere convenanten uit 2004 verlengd. Bij een aantal gemeenten, waaronder enkele met een fiscaal handhavingstekort, lukt het nog steeds niet om bestuurlijk de handen op elkaar te krijgen voor een convenant. In die gevallen is een integrale aanpak lastig te bewerkstelligen.

3.8 Internationale samenwerking

Het aantal gegevens dat door internationale belastingautoriteiten geautomatiseerd wordt uitgewisseld, is in 2006 weer toegenomen. Dit is onder andere het gevolg van het toetreden van nieuwe lidstaten tot de EU en het in werking treden van de spaarrenterichtlijn. Nederland heeft in het kader van deze richtlijn 96.000 gegevens over rentebetalingen uit 26 landen ontvangen; omgekeerd zijn door Nederland 104.000 gegevens aan 35 andere landen verstrekt. De ontvangen gegevens worden momenteel in de aanslagregeling betrokken.

Met inbegrip van deze rentegegevens werden in totaal via soortgelijke automatische gegevensuitwisseling 184.000 gegevens aan andere landen verstrekt, terwijl 162.000 gegevens uit andere landen werden ontvangen.

Enkele landen wisselen geen gegevens uit, omdat zij een bronbelasting op rentebetalingen inhouden. Van deze landen heeft Nederland een bedrag van ruim € 7,5 miljoen ontvangen.

Het project Buitenlands vermogen heeft de Belastingdienst in vijf jaar tijd € 391 miljoen aan opbrengsten uit belastingen en boetes opgeleverd. Bijna een derde, ruim € 113 miljoen, kwam van spijtoptanten die gebruik maakten van de inkeerregeling.

Naast deze geautomatiseerde gegevensuitwisseling wordt ook gericht, op verzoek, informatie uitgewisseld. In tabel 13 staat een overzicht van deze vorm van gegevensuitwisseling tussen de Nederlandse en buitenlandse belastingautoriteiten.

Tabel 13: Internationale uitwisseling van heffingsgegevens (in aantallen)

	2004	2005	2006
Op verzoek verstrekte inlichtingen door Nederland aan het buitenland	2.872	1.822	3.815
Op verzoek verstrekte inlichtingen door het buitenland aan Nederland	2.473	2.457	3.386

Een bijzondere categorie vormen de internationale verzoeken om bijstand bij invordering en strafrechtshulp. In tabel 14 staan de aantallen verzoeken in het kader van internationale wederzijdse bijstand.

Tabel 14: Internationale wederzijdse bijstand

	2004	2005	2006
Verzoeken wederzijdse bijstand van Nederland aan buitenland	162	148	235
Verzoeken wederzijdse bijstand van buitenland aan Nederland	798	958	1067
Afgehandelde verzoeken internationale strafrechtshulp	226	225	203

3.9 Bouwfraude

Naar aanleiding van de Parlementaire enquêtecommissie Bouwfraude is de Belastingdienst gestart met extra controles in de bouwsector. Deze controles worden niet alleen ingesteld bij bedrijven in de bouwsector zelf, maar ook in bouwgerelateerde sectoren zoals projectontwikkelaars en installatiebedrijven.

Vanaf de start van dit project zijn 783 onderzoeken ingesteld. Daarvan zijn er 640 afgerond. Deze onderzoeken hebben geresulteerd in een extra belastingopbrengst van ruim € 147 miljoen. Bovendien zijn 52 signalen van mogelijke ambtelijke en niet ambtelijke corruptie gemeld aan het Openbaar Ministerie. In 33 gevallen heeft dit geleid tot een strafrechtelijk onderzoek.

3.10 Beleidsbesluiten

Het fiscale uitvoeringsbeleid wordt vastgelegd in beleidsbesluiten. Deze bevatten de door de staatssecretaris vastgestelde uitleg van het recht, die voor alle belastingplichtigen in vergelijkbare omstandigheden geldt. Begin 2005 waren er circa 3000 beleidsbesluiten. Gelet op deze aantallen en de slechte toegankelijkheid die dit met zich meebrengt, is de maatregel genomen het aantal beleidsbesluiten te halveren. Dit is meer dan gelukt, eind 2006 is het aantal beleidsbesluiten teruggebracht tot circa 700. Daarnaast is ingezet op verbeterde toegankelijkheid door het digitaal ontsluiten van de beleidsbesluiten.

3.11 APA/ATR- en rullingpraktijk

De afkorting APA staat voor advance pricing agreement en de afkorting ATR voor advance tax ruling. Een APA is een afspraak vooraf over de vaststelling van een zakelijke beloning of een methode voor de vaststelling van een dergelijke beloning voor grensoverschrijdende transacties (goederen en dienstverlening) tussen gelieerde lichamen of tussen onderdelen van eenzelfde lichaam.

Een ATR is eveneens een afspraak vooraf en geeft zekerheid over de fiscale gevolgen van een voorgenomen transactie of samenstel van transacties voor bepaalde, in het ATR-besluit genoemde, internationale onderwerpen.

In tabel 15 staat een overzicht van de afgehandelde APA/ATR-verzoeken.

Tabel 15: Afgehandelde APA/ATR- en rullingverzoeken in 2006

	Totaal afgehandeld	Toegewezen	Afgewezen	Ingetrokken/ buiten behandeling	Voorraad per 31 december 2006
APA	237	176	4	57	167
ATR	373	316	15	42	167
Overgangsregeling	3	2	0	1	0
Totaal	613	494	19	100	334

De voorraad is per 31 december 2006 met 76 verzoeken toegenomen ten opzichte van de voorraad per 1 januari 2006. De stijging van de voorraad wordt veroorzaakt door de toename van het aantal ingekomen verzoeken. De toenemende trend was al zichtbaar in 2005. In 2005 zijn 487 verzoeken ontvangen en in 2006 689 verzoeken. Het aantal afgehandelde verzoeken is in 2006 toegenomen ten opzichte van het jaar 2005 waarin 374 verzoeken werden afgehandeld.

In 2006 hebben 121 "pre-filingmeetings" plaatsgevonden, waarvan 72 hebben geleid tot een verzoek in 2006. Een pre-filingmeeting is een bespreking met de belastingplichtige, voorafgaand aan een APA-verzoek. In die bespreking wordt vooraf duidelijk welke informatie nodig is en welke concrete elementen van belang zijn voor het APA-verzoek.

In tabel 16 staat een overzicht van de doorlooptijden van de afgehandelde APA/ATR-verzoeken.

Tabel 16: Doorlooptijden afgehandelde verzoeken (in aantal dagen)

	2004	2005	2006
Alle verzoeken (incl. oude rulings)	87	65	53
APA/ATR-verzoeken	91	66	53
ATR-verzoeken	59	40	42

3.12 Handhavingscommunicatie

Handhavingscommunicatie is een van de methoden van de Belastingdienst voor een effectieve handhaving. Bij handhavingscommunicatie zoekt de Belastingdienst actief de publiciteit over controleactiviteiten. Doel is het bevorderen van meer compliant gedrag, tegen relatief geringe inspanning en kosten.

Bij de beoordeling van de aangiften inkomstenbelasting 2005 besteedt de Belastingdienst extra aandacht aan de bijverdiensten of inkomsten als freelancer, alfahulp, artiest of beroepssporter. Naast de algemene publiciteitscampagne hebben mensen die dergelijke inkomsten over 2004 hebben aangegeven, in 2006 een brief ontvangen waarin zij persoonlijk geattendeerd zijn op het feit dat dit een controlepunt is. Daarnaast zijn zij gewezen op de mogelijkheid dat ze onder voorwaarden bepaalde kosten die verband houden met deze opbrengsten in aftrek kunnen brengen.

3.13 Toezicht op toeslagen

De inkomensafhankelijke regelingen voor de huur-, zorg- en kinderopvangtoeslag, die in het begrotingsjaar 2006 door de Belastingdienst worden uitgevoerd, kennen een zogenaamd "actueel" regime. De toeslagbetaling wordt gebaseerd op de gegevens van het berekeningsjaar zelf. In beginsel zijn dit schattingsgegevens die belanghebbenden zelf opgeven. Daarom gaat het wettelijke regime uit van voorschotbetalingen met een eindafrekening op het moment dat het fiscale inkomen van dat jaar bekend kan zijn. Voor het eerste berekeningsjaar van de huur- en zorgtoeslag is dat vanaf medio 2007. Voor het eerste berekeningsjaar kinderopvangtoeslag is dat vanaf medio 2006. In 2006 werden daarom al wel definitieve toeslagen kinderopvang 2005 vastgesteld. Voor de huur- en zorgtoeslag zijn daarom in 2006 uitsluitend voorschotten vastgesteld.

In december 2005 is, in overleg met de drie beleidsdepartementen, voor het berekeningsjaar 2006 een plan van aanpak voor het toezicht opgesteld. Als gevolg van de nadruk in het eerste halfjaar 2006 op herstelacties om de initiële toeslaguitbetalingen in goede banen te leiden, is toezicht in deze periode voor de huur- en zorgtoeslag niet gerealiseerd zoals voorgenomen was in het plan van aanpak. In het tweede halfjaar van 2006 is, eveneens in overleg met de beleidsdepartementen, een bijgesteld plan van aanpak voor de uitvoering van het toezicht op de huur- en zorgtoeslag opgesteld. De fasering in de tijd is gewijzigd. De toezichtsfocus is daarbij inhoudelijk identiek gebleven.

Huurtoeslag

Het toezicht voor de huurtoeslag richt zich op alle grondslagen, namelijk op de huishoudsituatie, de hoogte van het (gezamenlijke) inkomen en de bewoningssituatie (inclusief huurgegevens).

In het najaar van 2006 is wat betreft de huishoudsituatie controle uitgevoerd op de elementen overlijden, emigratie, vertrokken onbekend waarheen (VOW), geen rechtgevende verblijfsstatus, minderjarigheid en het gegeven dat volgens de Gemeentelijke Basisadministratie de aanvrager en de ongehuwde toeslagpartner gedurende het gehele jaar niet op één adres hebben gewoond. Dit heeft ertoe geleid dat op grond van deze controle circa 35.000 huurtoeslagen niet automatisch zijn gecontinueerd voor het berekeningsjaar 2007.

Wat betreft de controle op de hoogte van het (gezamenlijke) inkomen geldt dat dit in alle gevallen plaatsvindt bij de definitieve vaststelling van het toeslagrecht op het moment dat het fiscale inkomen van het berekeningsjaar bekend is. Niettemin hebben in het najaar van 2006 de volgende acties plaatsgevonden. In het najaar zijn ongeveer 70.000 huishoudens die een huurtoeslag ontvingen en waarvan het huishoudinkomen 2005 meer dan 10% hoger lag dan het geschatte huishoudinkomen 2006, aangeschreven met het verzoek nog eens goed te kijken naar de eventuele noodzaak van het indienen van een mutatie. Daarnaast zijn huishoudens aangeschreven die in 2005 nog voordeel uit sparen en beleggen genoten. Aangekondigd is dat de toeslag zal worden gestopt als hiervoor niet tijdig een afdoende verklaring gegeven kan worden. Ook is onderzoek ingesteld naar inkomensschattingen waarbij het actuele loon 2006 hoger uit zal gaan komen dan het maximale toeslaginkomen. Het onderzoek heeft tot gevolg dat ongeveer 3500 huishoudens in 2007 gecorrigeerd zullen worden voor het recht op huurtoeslag.

Zorgtoeslag

Het toezicht voor de zorgtoeslag richt zich op alle grondslagen, namelijk de huishoudsituatie, de hoogte van het (gezamenlijke) inkomen en het daadwerkelijk verzekerd zijn voor de zorgverzekeringswet.

In het najaar van 2006 is voor wat betreft de huishoudsituatie controle uitgevoerd op de elementen overlijden, emigratie, vertrokken onbekend waarheen (VOW), geen rechtgevende verblijfsstatus en minderjarigheid. Dit heeft ertoe geleid dat op grond van deze controle ongeveer 130.000 zorgtoeslagen niet automatisch zijn gecontinueerd voor het berekeningsjaar 2007 en terugvordering voor het berekeningsjaar 2006 is ingezet.

Voor wat betreft de controle op de hoogte van het (gezamenlijke) inkomen geldt dat dit plaatsvindt bij de definitieve vaststelling van het toeslagrecht op het moment dat het fiscale inkomen van het berekeningsjaar bekend is. Niettemin is onderzoek ingesteld naar die inkomensschattingen, waarbij het actuele loon 2006 hoger uit zal gaan komen dan het maximale toeslaginkomen. Op grond van dit onderzoek zijn ruim 6.200 huishoudens niet automatisch gecontinueerd voor de zorgtoeslag 2007.

Ook is onderzoek uitgevoerd naar het daadwerkelijk verzekerd zijn voor de zorgverzekeringswet. Op grond van een door het College van Zorgverzekeraars aangeleverd bestand en aanvullende controles hierop is in circa 22.000 gevallen de zorgtoeslag stopgezet.

Kinderopvangtoeslag

De Belastingdienst kende in 2006 de kinderopvangtoeslag 2005 definitief toe op basis van de Wet Kinderopvang (WKO). Daarnaast zijn voorschotten uitgekeerd voor de kinderopvangtoeslag 2006 en 2007 op basis van de Regeling Kinderopvangtoeslag (RKT).

Door de Belastingdienst is bij de afwikkeling van de Wet Kinderopvangtoeslag 2005 geen toezicht uitgevoerd op de door aanvragers opgegeven werkgeversbijdrage 2005. De afwegingen daarvoor waren het niet onnodig veroorzaken van administratieve lasten en de inschatting van lage risico's bij de werkgeversbijdragen. Uit aanvullend onderzoek tijdens de bevoorschottingsfase van de kinderopvangtoeslag 2005 is gebleken dat de opgave van de werkgeversbijdrage een grotere foutgevoeligheid bevat dan vooraf was ingeschat. Op grond hiervan is door de staatssecretaris besloten tot een renseigneringsplicht voor de wet kinderopvang vanaf het berekeningsjaar 2006.

Het verdere toezicht op de kinderopvangtoeslag is nagenoeg geheel uitgevoerd conform het vooraf vastgestelde toezichtsbeleid. De uitwerking van de effecten van het toezicht kan worden verbeterd.

De risico-selectiemodule in het systeem RKT is in maart 2006 opgeleverd. Het toezicht op de verstrekte voorschotten kinderopvang 2006 had betrekking op de ingezonden mutaties vanaf april 2006. De controle op de initiële aanvragen waarop geen mutatie na april 2006 is ingediend, is voorzien voor behandeling in het eerste halfjaar 2007.

3.14 Kengetallen opsporing

Fraudebestrijding is naar zijn aard vooraf niet tot in detail te plannen. Om die reden zijn de prestaties, zoals afgesproken met het Openbaar Ministerie, weergegeven in bandbreedtes per taakgebied. In tabel 17 staat een overzicht van de aantallen opsporingsonderzoeken.

Tabel 17: Aantal opsporingsonderzoeken

	Resultaat 2005	Planning 2006	Resultaat 2006
Fiscaal	383	390-430	382
Financieel-economisch	183	130-165	156
Goederen	135	80-105	104
- waarvan niet-fiscale douanetaken	76		64
- waarvan overige goederen	59		40
Totaal	701	600-700	642

Uit tabel 17 blijkt dat de doelstellingen voor de aantallen zijn gerealiseerd met uitzondering van het aantal fiscale opsporingsonderzoeken.

In tabel 18 staat het aantal aangemelde en geaccepteerde fraudemeldingen. Deze meldingen zijn besproken in het Tripartiete Overleg tussen de Belastingdienst, FIOD-ECD en het Openbaar Ministerie.

Tabel 18: Afhandeling fraudemeldingen (in aantallen)

	2004	2005	2006
Aangemelde zaken	1.569	1.332	1.054
Geaccepteerde zaken	1.048	832	630

In tabel 19 is de wijze van afdoening van de fiscale zaken door het Openbaar Ministerie vermeld.

Tabel 19: Afhandeling processen-verbaal fiscaliteit (in aantallen en %)

	2004	2005	2006
Aantallen afgedaan door Openbaar Ministerie	244	290	192
- waarvan vonnis rechter (%)	71	73	61
- waarvan transactie (%)	9	6	20
- waarvan sepot (%)	20	21	19

In 2006 heeft het Openbaar Ministerie 192 zaken afgedaan. Het betreft zaken die in 2006 en in eerdere jaren door de FIOD-ECD zijn aangeleverd. De FIOD-ECD streeft naar een zo laag mogelijk sepotpercentage door het aanleveren van kwalitatief goede zaken. In 2006 bedroeg het sepotpercentage 19%, een lichte daling ten opzichte van de vorige jaren.

3.15 Resultaten Fraudenota 2002-2006

De fraudenota 2002-2006 is niet alleen een programma voor de integrale aanpak van fraude op de traditionele gebieden zoals fiscaliteit, sociale zekerheid en EU-fraude, maar is ook verbreed naar onderwerpen als corruptie in het bedrijfsleven, malafide ondernemingen, faillissementsfraude en fraude in de zorgsector.

Faillissementsfraude

In 2006 zijn 51 onderzoeken naar faillissementsfraude afgerond. Hiermee is de jaardoelstelling voor 85% gerealiseerd. Ook dit jaar is veel geïnvesteerd in het verhogen van de aangiftebereidheid van curatoren.

Een in samenwerking met het Functioneel Parket uitgevoerde Criminaliteitsbeeld Analyse (CBA) van faillissementsfraude, is in 2006 afgerond.

In het afgelopen jaar heeft rechtbank Arnhem uitspraak gedaan in een grootschalige faillissementsfraudezaak. De hoofdverdachte is veroordeeld tot een gevangenisstraf van 6 jaar onvoorwaardelijk.

Corruptie in het bedrijfsleven

In totaal zijn in 2006 zestien onderzoeken naar corruptie in het bedrijfsleven afgerond.

Malafide ondernemingen

Uit oogpunt van rechtshandhaving en ter bescherming van consumentenbelangen is de FIOD-ECD belast met onder meer de opsporing van malafide ondernemingen. Het aanbod van zaken overtrof het aantal geplande onderzoeken. Eén van de oorzaken daarvan is dat het begrip 'malafide ondernemingen' door de Belastingdienst vaak te ruim wordt geïnterpreteerd. Met het OM is daarom overleg gevoerd over een nadere afbakening van dit begrip.

Binnen het taakgebied 'malafide ondernemingen' is een opsporingsonderzoek ingesteld naar een onderneming die een vervalste verklaring gebruikte voor de nakoming van fiscale verplichtingen als gevolg van de Wet Ketenaansprakelijkheid. Een bouwbedrijf dat zaken deed met de onderneming twijfelde aan de juistheid van de verklaring en deed navraag bij de Belastingdienst. Die stelde daarop vast dat het om een valse verklaring ging.

Dit heeft voor 2006 geleid tot het besluit dat de inspanningen van de FIOD-ECD zich vooral richten op die gevallen waarin sprake is van oplichting van consumenten door malafide schuldbemiddelaars. De kwantitatieve doelstelling is overigens niet gerealiseerd (negen ten opzichte van tien).

Er lopen nog onderzoeken naar personen die misbruik hebben gemaakt van rechtspersonen. Een aantal van deze rechtspersonen is failliet gegaan, waarbij een groot aantal crediteuren benadeeld is. Het misbruik bestaat onder meer uit het opmaken van valse jaarstukken, pandlijsten en dergelijke waardoor, 'zwart' geld gewit is.

Zorgfraude

In 2006 zijn acht strafrechtelijke onderzoeken op het gebied van zorgfraude afgerond, hiermee is de doelstelling (zestien onderzoeken) niet gerealiseerd. De reden hiervoor is dat op dit terrein te weinig zaken werden aangemeld. In 2007 zal de inspanning gericht zijn op het verhogen van het aantal meldingen van fraude in de zorgsector.

3.16 Overige resultaten opsporing

Geld ontnemen op Schiphol

Door het FIOD-ECD kantoor Schiphol wordt jaarlijks een aantal witwonderzoeken ingesteld. Het gaat hier om de zogenoemde 'Geld Ontnemen Schiphol'-onderzoeken. Bij controles van passagiers, treft de Douane op Schiphol soms grote sommen contant geld aan. Als de Douane een indicatie heeft dat het hier om 'witwassen' zou kunnen gaan, wordt de FIOD-ECD ingeschakeld. In het jaar 2006 heeft dit ertoe geleid dat er 35 van dergelijke onderzoeken zijn afgehandeld, waarbij in totaal voor ruim € 3,7 miljoen in beslag genomen is.

Tara, de geldhond van de Douane, heeft in 2006 ruim 4 miljoen euro bij elkaar gesnuffeld. De hond is vanaf 2006 werkzaam op Schiphol. Geldhond Tara stuitte vorig jaar tijdens een controle onder meer op ruim 500.000 euro die twee passagiers hadden verstopt in de leggings, die zij onder hun joggingbroeken droegen. Verder werd in 2006 ook geld aangetroffen in apart ingenaaide zakken, in ondergoed en in de voering van handbagage.

Glazenwasserij

Een relatief eenvoudige melding van omzetverzwijging in de glazenwasserij groeide begin 2006 uit tot een onderzoek van grote omvang. De kern van de fraude bestond uit een toepassing van binnen de glazenwasserij geldende ongeschreven regels voor gebiedsverdeling. Een groep glazenwassers claimde nieuwbouwwijken, die ze vervolgens aan derden verpachtten. De inkomsten van deze 'pacht' werden buiten de omzetverantwoording gehouden.

In de uitspraak van de rechtbank werden op één na alle ten laste gelegde feiten bewezen geacht (inclusief de ten laste gelegde criminele organisatie) en zijn straffen conform de eisen opgelegd.

Namaakmedicijnen

Bij doorzoeken op twee huisadressen in Amsterdam zijn vier personen aangehouden in verband met handel in namaakmedicijnen. Op een van de adressen nam de Belastingdienst circa 250.000 pillen, verzendklare pakketten en los verzendmateriaal in beslag.

Het betrof onder meer namaak-erectiepillen en afslankpillen uit het buitenland. De pillen werden in Amsterdam herverpakt en daarna in kleinere hoeveelheden per post verzonden naar de Verenigde Staten. In het onderzoek naar de stroom postpakketten met namaakmedicijnen, onderschepte de FIOD-ECD in totaal nog ruim 6.000 pakketten.

Productielocatie synthetische drugs

In het kader van een onderzoek naar de productie en handel in synthetische drugs heeft de FIOD-ECD in samenwerking met de Nationale Recherche en onder leiding van het Landelijk Parket, een grote productielocatie ontmanteld in het Limburgse Nederweert-Eind. Tegelijkertijd werd een opslagplaats voor chemicaliën ontdekt in Voerendaal. De productielocatie is de grootste die ooit van deze soort in Nederland is ontdekt.

Huisjesmelkers

In 2004 is de Regionale Recherche Dienst van de Politie Rijnmond Rotterdam, in het kader van het Alijda-project een strafrechtelijk onderzoek gestart tegen enkele zeer bekende lokale huisjesmelkers naar onder andere hypotheekfraude, geweldpleging en oplichting van particulieren en banken. Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat de huisjesmelkers de Staat

der Nederlanden voor meerdere miljoenen benadeeld hebben. Er is proces-verbaal opgemaakt en door de Belastingdienst zijn aanslagen opgelegd, welke direct zijn ingevorderd.

Tevens bleek uit dit onderzoek dat hetzelfde fraudepatroon zich ook voordeed bij een woningbouwcorporatie in de regio Haaglanden.

Internetartsen

Medio december heeft de rechtbank Den Bosch uitspraak in een zaak naar aanleiding van een onderzoek naar illegale internetartspraktijken. Op basis van door internetartsen afgegeven recepten werden door een internetapotheek ongeregistreerde (deels onder de Opiumwet vallende) medicijnen geleverd. De rechtbank veroordeelde zowel de artsen als de apothekers tot vrijheidsstraffen en substantiële geldboetes.

3.17 Onderzoeken Algemene en Europese Rekenkamer

Inkomstenbelasting particulieren

In haar rapport bij het jaarverslag 2005 van het ministerie van Financiën (IXB) concludeert de Algemene Rekenkamer dat de beheersmaatregelen rond inkomstenbelasting particulieren onvoldoende zijn. De Algemene Rekenkamer beval de minister aan om de dossierinstructies en de richtlijnen voor de interne kwaliteitstoets opnieuw te beoordelen op nut en noodzaak. De Belastingdienst heeft het beleid voor de vastleggingseisen inmiddels herzien. Zo is er meer aandacht voor de onderbouwing van een beslissing. Onderzocht wordt of de in gang gezette acties ook op andere, vergelijkbare terreinen kunnen worden toegepast. De instructies voor de interne kwaliteitstoets (FIX) zijn beoordeeld en verbeterd. Uitgangspunt blijft de geobjectiveerde toetsing door ervaren middelspecialisten.

BTW-compensatiefonds

De Algemene Rekenkamer heeft onvolkomenheden constateerd bij het jaarverslag 2005 op het terrein van het BTW-compensatiefonds. De Algemene Rekenkamer was van mening dat het beleid ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik in 2005 ontoereikend is geweest.

De gesignaleerde problemen zijn in 2006 opgelost. Het aantal geplande controles is ruimschoots behaald. Naar de kwaliteit van de controles is in 2006 een kwaliteitsborgingsonderzoek ingesteld, de uitkomst was positief. De controleresultaten zijn met ingang van 2006 goed geregistreerd en verantwoord.

Internationale samenwerking op het terrein van de BTW

In 2006 heeft de Europese Rekenkamer een controle uitgevoerd naar de administratieve samenwerking met andere EU-lidstaten op het gebied van de BTW. De controle had primair ten doel te controleren of Nederland heeft gezorgd voor de voorgeschreven administratieve en organisatorische structuren. De andere doelstelling was de kwaliteit te beoordelen van de uitgewisselde inlichtingen.

In de voorbereidende bevindingen maakte de Europese Rekenkamer vooral opmerkingen over de structuur van de Centrale Liaison Office Nederland. Deze organisatie vervult een belangrijke rol bij de internationale gegevensuitwisseling. Verder merkte de Europese Rekenkamer op dat de voorgeschreven termijnen voor de afhandeling van verzoeken niet altijd zijn gehaald. Ook werden procedures niet altijd gevolgd.

In zijn reactie op deze bevindingen heeft de minister van Financiën opgemerkt, dat onlangs binnen de Belastingdienst afspraken zijn gemaakt om ervoor te zorgen dat de processen in het kader van de administratieve samenwerking strakker worden aangestuurd. Dit met het doel de termijnen te halen, de procedures correct te doorlopen en internationale afspraken na te komen.

3.18 Eigen evaluatieonderzoek

Periodieke audit vrijplaatsen en contra legem

De staatssecretaris van Financiën heeft in zijn brief van 3 juni 2004 (2003-2004, 29 643, nrs. 1 en 2) aan de Tweede Kamer aangekondigd, om jaarlijks een audit uit te voeren naar de wijze waarop nieuwe maatregelen naar aanleiding van "Vinkenslag" zijn uitgevoerd.

De belangrijkste bevindingen van de audit zijn dat er tussen de regio's verschillen in de aanpak van contra legem en van vrijplaatsen bestaan die niet volledig te verklaren zijn uit de geconstateerde handhavingstekorten. Geconstateerd werd dat door een verschil in belangen sommige gemeenten minder geneigd om een convenant met de Belastingdienst af te sluiten. Aangegeven is dat belastingregio's contra legem alleen dan goed bestrijden als zij de interpretatie van contra legem onderling afstemmen. Inmiddels zijn de aangedragen zaken door de belastingregio's aangepakt.

4 Bescherming van de samenleving

4.1 Wat wil de Belastingdienst bereiken?

De operationele doelstelling luidt:

HET LEVEREN VAN EEN BIJDRAGE AAN DE BESCHERMING VAN DE SAMENLEVING TEGEN ONGEWENSTE GOEDEREN

De Belastingdienst voert op een aantal niet-fiscale terreinen toezichts- en opsporingstaken uit. Deze taken hebben tot doel de samenleving te beschermen tegen ongewenste goederen. De Douane controleert de goederenstromen die het land binnenkomen, worden doorgevoerd en/of het land verlaten op het gebied van veiligheid, gezondheid, economie en milieu (VGEM). De FIOD-ECD heeft in dit kader een opsporingstaak op de terreinen van het intellectueel eigendom, de financiële integriteit en de fraude met goederen.

Voor 2006 zijn de volgende activiteiten geformuleerd:

- verbreden en intensiveren van het toezicht op de gehele logistieke keten bij grensoverschrijdend goederenverkeer;
- ontwikkelen van een intelligence-functie gericht op de risicobeheersing van het grensoverschrijdend goederenvervoer;
- intensiveren van de samenwerking met de Douanediensten binnen en buiten de EU;
- intensiveren van de samenwerking met Nederlandse handhavingorganisaties op VGEM-gebied.

4.2 Wat heeft de Belastingdienst in 2006 bereikt?

Verbreden en intensiveren van het toezicht

De zichtbaarheid is groter geworden in de havens (ladingscancontroles), op Schiphol (meer uren toezicht) en aan de buitengrens (grenscontroles).

Ontwikkelen van een intelligence-functie

Op het terrein van (internationale) gegevensuitwisseling, samenwerking met andere diensten en scantechnieken is voortgang geboekt.

Intensiveren samenwerking Douanediensten

Er is een 'green-lane' operationeel waarbij de Amerikaanse Douane steunt op de controleaanpak van de Nederlandse Douane. De 'green-lane' met China is in ontwikkeling. Met (toekomstige) lidstaten wordt intensief samengewerkt om als één handhavingorganisatie te opereren tegen terrorisme en (drugs)criminaliteit.

Intensiveren samenwerking Nederlandse handhavingorganisaties.

Tussen de douaneregio's en de opdrachtgevende departementen op het terrein van VGEM is verder samengewerkt en is het gezamenlijke handhavingbeleid gerealiseerd. Op de Maasvlakte is geïnvesteerd in nieuwe (nucleaire) detectiepoorten en zijn de bestaande gemoderniseerd. De Douane heeft met de Koninklijke Marechaussee en de Zeehavenpolitie grenspatrouilles uitgevoerd.

4.3 Kengetallen

Voor de realisatie van de bijdragen aan de bescherming van de samenleving is een aantal doelstellingen geformuleerd. De planning en de realisatie staan in tabel 20.

Tabel 20: Kengetallen bescherming van de samenleving

Aantallen	Realisatie 2004	Realisatie 2005	Planning 2006	Realisatie 2006
Ladingscancontroles Douane	75.306	81.600	76.500	86.600
% correcties Douane VGEM	1,7	1,7	2,0	1,9
Aantal correcties VGEM bij passagierscontrole Douane	13.600	11.600	11.250	16.170
Aantal processen-verbaal Douane bij VGEM	14.475	23.510	18.000	23.550
Aantal uren mobiel toezicht, ambulante controles, toezicht buitengrens en passagierscontroles Douane	1.188.000	1.388.000	1.243.000	1.375.700
Aantal processen-verbaal FIOD-ECD niet-fiscaal	310	318	275	251

Het aantal gerealiseerde uren mobiel toezicht is hoger dan gepland. De oorzaak hiervan is de extra inzet voor de gezamenlijke controles intensivering toezicht buitengrens en de extra inzet bij passagierscontrole op vogelgriep. Door deze extra controles zijn ook de bevindingen bij VGEM gestegen.

Tabel 21: In beslag genomen verdovende middelen (in kg) en wapens (in aantallen)

	2004	2005	2006
Cocaïne	15.080	11.343	9.084
XTC	216	339	189
Heroïne	332	98	115
Marihuana	6.190	1.056	358
Hasjiesj	10.205	8.646	1.865
Wapens (inclusief imitatie wapens)	10.010	15.778	34.653

Opnieuw is de inbeslagname van verdovende middelen verder afgenomen. Dit is een gevolg van de 100%-controles op Schiphol op de vluchten vanuit de Nederlandse Antillen, Aruba, Venezuela en Suriname, en door de controles op Curaçao en Bonaire op de vluchten naar Nederland. Aan grondstoffen voor XTC en amfetamine is in vloeibare vorm circa 2.400 liter in beslag genomen en in poedervorm 94.450 kilo. Van deze grondstoffen zou bijna 4.000 kilo aan XTC en amfetamine gefabriceerd kunnen worden.

Er zijn ruim 116 miljoen sigaretten in beslag genomen en bijna 11.000 kilo tabak, waaronder een zending waterpijptabak van ruim 10.000 kilo. Door de FIOD-ECD en de Douane zijn bij 35 inbeslagnames ruim 114 miljoen sigaretten aangetroffen en bij ruim 200 koerierszendingen en in circa 1.800 postpakketten nog eens circa 2 miljoen sigaretten.

De grootste vangst namaaksigaretten bij één controleactie bedraagt nu 16 miljoen. De Douane selecteerde de containers met behulp van risicoanalyse. De tabakshonden Flash en Tazze sloegen bij controle van de containers aan. Uit scanbeelden bleek dat slechts de eerste rijen dozen van de lading plastic bloemen bevatten.

4.4 Processen Douane

In een brief van de minister van Financiën aan de Tweede Kamer van 6 december 2006 (30800 IX B, nr. 10) is de toekomstige reorganisatie van de Douane en het onderzoek naar een efficiënte controle op de Luchthaven Schiphol toegelicht. De Europese Unie vraagt aan de lidstaten een betere controle op de veiligheidsaspecten aan de buitengrenzen. Er wordt rekening gehouden met een sterke groei van de goederenstromen aan de buitengrenzen. De douaneprocessen zullen daarvoor opnieuw worden ingericht. Dit zal ondersteund worden met verdergaande automatisering. Het gevolg voor Nederland zal

zijn dat het douanewerk zich in belangrijke mate zal concentreren aan de buitengrens. De periode 2007-2012 is nodig om te komen tot een andere Douaneorganisatie.

De resultaten van de belangrijkste werkstromen van de Douane staan in tabel 22, gevolgd door een toelichting.

Tabel 22: Resultaten van de belangrijkste werkstromen Douane (x 1.000)

	2004	2005	2006
Proces aangiftebehandeling			
Administratief afgedaan artikel/aangifte	11.044	11.349	13.586
Fysiek gecontroleerd artikel/aangifte	214	206	202
Anders dan fysiek gecontroleerd artikel/aangifte (documentcontrole)	1.117	920	886
Gezuiverd (vervoers)document (bijzondere zuivering)	93	93	58
Proces intensief toezicht			
Boekenonderzoek / administratieve controle	5	5	4
Ambulant en MTG	118	137	70
Fysieke controle in- en uitslagen opslaginstututen	29	35	20
Binnengebrachte- en uitgegane lading met lucht- of zeevaartuig	271	266	267
Controlerapport fysiek gecontroleerde bagage van Reizigers/Bemanningsleden	551	696	724

Proces aangiftebehandeling

De stijging van het aantal aangiften blijft doorgaan. Als gevolg van het optimaliseren van het risicobeheer handelt de Douane steeds meer aangiften administratief af. De Douane voert minder fysieke controles uit ten opzichte van 2005. Dit is het gevolg van intensiever toezicht aan de buitengrens door de gezamenlijke grenspatrouilles met de KMAR en Zeehavenpolitie.

Proces intensief toezicht

Mede door de gezamenlijke grenspatrouilles is in 2006 een lijn ingezet van verschuiving van controle in het binnenland naar buitengrenzen. Het aantal controles ambulant/MTG is weliswaar afgenomen maar daar staan meer uren toezicht als gevolg van de gezamenlijke grenspatrouilles tegenover. De Douane heeft ook meer reizigersbagage gecontroleerd.

Door de Europese Unie voorgeschreven controles

Tabel 23: Restitutie- en substitutiecontroles

	2005	%	2006	%	EU norm
Uitvoer van goederen met restitutie (excl. industriële landbouwgoederen)	3.444	6,3	3.460	6,2	5,0
Uitvoer van industriële landbouwgoederen met restitutie (zonder risicoanalyse)	2.769	5,5	2.792	5,6	5,0
Uitvoer van industriële landbouwgoederen met restitutie (met risicoanalyse)	10	0,4	22	1,0	0,5
Substitutiecontroles	2.036		2.227		*

*) Één (1) controle per dag per kantoor van uitvoer op de dagen dat er aanbod is.

De Douane voert op basis van verordeningen van de EU controles uit bij uitvoer van landbouwgoederen met restitutie. In 2006 heeft de Douane bijna aan de EU-normen voldaan. Twee controles zijn op twee verschillende aangiftepunten niet gerealiseerd. Het verscherpte controleprogramma, nadat in eerdere jaren onvoldoende controles waren uitgevoerd, werpt zijn vruchten af.

4.5 Bijzondere ontwikkelingen Douane in 2006

Vogelgriep

De Douane heeft op verzoek van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit in 2006 extra verscherpte passagierscontroles uitgevoerd op vluchten uit landen waar vogelgriep heerst(e). Om ook de reguliere passagierscontroles op peil te houden, zijn tijdelijk ervaren douaniers, die met FPU waren, ingezet.

Douanevaartuigen

In 2006 is de beslissing genomen dat de Douane haar boten zal overdragen aan een nog op te richten rijksrederij van het ministerie van Verkeer en Waterstaat. De twee zeewaardige vaartuigen van de Douane zullen vervolgens volledig onder de vlag van de Nederlandse Kustwacht gaan opereren. De overige boten zullen door de Douane worden teruggehuurd voor operationele doeleinden.

Detectiesystemen

Met de inzet van detectiemiddelen kan de Douane met betrekkelijk weinig personeel een groot aantal kwalitatief hoogwaardige controles uitvoeren. Het aantal detectiesystemen is uitgebreid of vernieuwd op de Maasvlakte in Rotterdam, in de haven van Amsterdam en op Schiphol. Het aantal nucleaire detectiepoorten is eveneens uitgebreid.

Duikteam

In Rotterdam is een landelijk operationeel duikteam gestationeerd voor de versterking van het toezicht aan de buitengrens. De taak van dit duikteam is het afduiken van zeeschepen, kaden en andere plaatsen onder water waar illegale goederen verstopt kunnen worden.

Er is een partij cocaïne onderschept die was verstopt in een metalen cilinder, die onder water was bevestigd aan de huid van een containerschip. Duikers van de Douane inspecteerden de onderzijde van het schip en troffen de cilinder aan.

Sagitta Binnenbrengen

Het aangiftesysteem Sagitta Binnenbrengen is landelijk ingevoerd bij alle zeehavens en zorgt ervoor dat de Douane ruim voor aankomst in Nederland informatie heeft over de goederen. Daardoor kan de Douane eerder en beter risicoselecties maken op verdachte containers. Het gebruiksvriendelijke systeem biedt voor het bedrijfsleven een aantal voordelen. De ondernemers hebben minder administratieve lasten en krijgen sneller zekerheid over de vraag of ze containers mogen wegvoeren.

Samenwerking met andere lidstaten

De Nederlandse Douane werkt mondiaal en met andere Europese lidstaten intensief samen om steeds slimmer en als één handhavingorganisatie te kunnen opereren tegen het toenemende internationale terrorisme en de (drugs)criminaliteit. Er is bijstand verleend aan (toekomstige) EU-lidstaten waarbij zij zijn geholpen om dienstonderdelen en (douane-) systemen effectiever en efficiënter te laten functioneren en aan te laten sluiten bij Europese systemen. Douaneattachés in het buitenland en landenspecialisten in Rotterdam (DIC) verrichten op tactisch en operationeel niveau intensief overleg.

Onder regie van de Douane is de internationale Operatie Compas uitgevoerd. Aan deze actie deden 23 lidstaten mee. De actie was gericht op de smokkel van verdovende middelen door containerschepen vanuit Zuid-Amerika.

In april 2006 is in de haven van Rotterdam een grote internationale oefening gehouden voor het wereldwijd tegengaan van de verspreiding van massavernietigingswapens. Aan de oefening werd deelgenomen door ongeveer 30 landen. Een grote rol speelden de (internationale) gegevensuitwisseling, samenwerking met andere diensten en scantechnieken.

Green Lanes

Door Nederland gecontroleerde containers worden nu zonder extra controle ingevoerd in de USA. Bij wijze van proef is, samen met de collega's in het Verenigd Koninkrijk, een soortgelijke samenwerking met China aangegaan. Via gecertificeerde en geavanceerde "handelsstraten" moet de handel tussen de lidstaten van de EU en China maximaal vereenvoudigd worden.

Benchmarks Douane

De Douane heeft in 2006 de EU-benchmark IT-Architectuur afgerond, die op initiatief en onder regie van Nederland is uitgevoerd. Het rapport heeft geleid tot een aantal concrete afspraken tussen de deelnemende lidstaten voor verdere informatie-uitwisseling en samenwerking.

In mei 2006 is de benchmark Gemeenschappelijk Landbouwbeleid gestart. Nederland neemt hieraan deel samen met Polen, Tsjechië, Duitsland en Italië. De benchmark richt zich op de uitvoering van douanecontroles bij export van landbouwgoederen met Europese landbouwsubsidies.

4.6 Onderzoeken Algemene en Europese Rekenkamer

Veterinaire controles

De Europese Commissie heeft onderzoek verricht naar veterinaire controles. Dit onderzoek richtte zich op het importcontrolesysteem voor producten van dierlijke oorsprong en levende dieren. De Commissie is in zijn onderzoek positief over het systeem, maar constateert wel dat in Rotterdam de keuringspunten in een aantal gevallen buiten het douanegebied liggen. Dat is strijdig is met de Europese richtlijnen (art. 6 van richtlijn 97/78/EC). In overleg met het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit wordt gezocht naar een oplossing hiervoor.

Oninbaar lijden eigen middelen

De Auditdienst Financiën (AdF) heeft ten behoeve van de Europese Commissie controle verricht op het oninbaar lijden van de eigen middelen van de Europese Unie. Hieronder wordt verstaan de door Nederland ontvangen invoerrechten en landbouwheffingen die aan de Europese Unie moeten worden afgedragen. De AdF heeft geconstateerd dat er in de onderzoeksperiode sprake is geweest van een ordelijk en controleerbaar financieel beheer met een toereikend stelsel van interne controle. Wel heeft de AdF enkele kanttekeningen gemaakt, onder meer over het verbeteren van de heffingsgegevens in de dossiers. Begin 2007 zal de Europese Commissie een review uitvoeren.

Fytosanitaire controles bij import

In 2006 is het definitieve rapport uitgekomen van een onderzoek uit 2003 van de Europese Commissie naar fytosanitaire controles bij import. Het onderzoek richtte zich vooral op fytosanitaire controles door de Plantenziektkundige Dienst (PD) en de samenwerking met de Douane daarin. Van belang voor de Douane is dat de Commissie vereist dat documentcontroles door de PD plaatsvinden tegelijk met de douaneformaliteiten, om te voorkomen dat zendingen onterecht door de Douane worden doorgelaten. Deze procedures zijn al vanaf 2005 op de voorgestelde wijze ingericht.

Grenspatrouilles

Naar aanleiding van het rapport in 2005 van de Algemene Rekenkamer "Het gebruik van buitengrenscontroles voor terrorismebestrijding" is in 2006 een grootschalige proef gehouden met gecombineerde patrouilles door gezamenlijke teams van de Douane, de Koninklijke Marechaussee en de Zeehavenpolitie Rotterdam. Uit de zes maanden durende proef is gebleken dat er een beperkt risico is op het gebied van grensoverschrijdingen van personen en goederen buiten de daarvoor aangewezen plaatsen. Besloten is de patrouilles voort te zetten, maar in aantal terug te brengen en de werkwijze te verbeteren.

4.7 Evaluatieonderzoek

Buitengrenscontroles

De Nationale ombudsman heeft in 2006 een onderzoek uitgevoerd naar de uitvoering van de 100%-controles. Hij heeft enkele aanbevelingen gedaan ter verbetering van de bejegening van de passagiers. Daardoor is bijvoorbeeld de lijfsvisitatie door de Douane beëindigd. De Nationale ombudsman merkt in zijn rapport op dat er meer bewustzijn moet zijn van de emotionele belasting bij de reizigers en dat veel ongenoegen kan worden voorkomen door een open communicatie met de buitenwereld en de betrokken reizigers.

Effectiviteit handhavingsplannen

De Douane verricht voor acht departementen activiteiten die zijn aan te merken als niet-fiscale douanetaken. De Auditdienst Financiën heeft de effectiviteit onderzocht van het huidige proces van opstellen, uitvoeren, evalueren en bijstellen van de handhavingsplannen Flora- en faunawet, Cadmiumbesluit, Geneesmiddelen en Warenwet. De uitkomsten van het onderzoek tonen aan dat nog niet volledig aan de normen wordt voldaan. Vooral zijn er onduidelijkheden in rollen en verantwoordelijkheden tussen de departementale diensten en is er onvoldoende communicatie over genomen besluiten.

De grootste winst valt te behalen door het verbeteren van de inhoud en het ontwikkelen van een standaard handhavingsplan. Een andere aanbeveling is om te streven naar eenduidigheid in de wijze waarop de convenantpartners (moeten) worden benaderd. In sommige gevallen is de Douane “doorgeefluik” voor informatie van een “klant” naar een handhavingspartner. In andere gevallen is een direct contact efficiënter.

Minerale oliën

Eind 2006 heeft een intern onderzoek plaatsgevonden om de realisatie van de aanbevelingen uit de audit accijns van de ARK (2003) te toetsen. Uit een tussentijdse effectmeting van de ARK bleek dat de realisatie van de aanbevelingen nog niet geheel is voltooid. De bestuurlijke aandacht hiervoor wordt gecontinueerd.

5 Massale processen en ICT

5.1 Wat wil de Belastingdienst bereiken?

De Belastingdienst maakt bij zijn werkzaamheden veel gebruik van ICT-toepassingen, waarmee informatiestromen op een snelle en efficiënte wijze worden verwerkt. De processen waarbij dit gebeurt worden massale processen genoemd. Het is de bedoeling dat steeds meer processen, waaronder het merendeel van de aangiften, correcties, bezwaren en verzoekschriften, worden gedigitaliseerd en automatisch worden afgehandeld. Voor burgers en bedrijven betekent dit dat zij sneller zekerheid kunnen krijgen over hun fiscale positie. Voor de Belastingdienst betekent het dat de organisatie steeds minder tijd kwijt is met het bewerkelijke logistieke aangifteproces met zijn papieren berichten. Hierdoor ontstaat tegelijkertijd meer ruimte voor intensief toezicht en dienstverlening.

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste procesveranderingen in 2006 belicht. Deze vaak nieuwe processen hebben veel aandacht gevraagd. Daarnaast vraagt ook het onderhoud en de aanpassing van de reguliere primaire processen, onder meer in verband met wetswijzigingen, steeds meer aandacht. Voorkomen moet worden dat bijvoorbeeld belastingplichtigen onjuiste berichten of berichten met onjuiste gegevens ontvangen van de Belastingdienst. De Belastingdienst besteedt veel zorg om de kwaliteit van deze processen op niveau te brengen en te houden.

5.2 Procesveranderingen

Hier volgt een toelichting van de belangrijkste procesveranderingen met grote automatiseringsgevolgen in 2006.

Toeslagen

De Belastingdienst is met ingang van het begrotingsjaar 2006 verantwoordelijk voor de uitvoering van regelingen op basis van de Algemene Wet Inkomensafhankelijke Regelingen (AWIR). Het betreft de zorgtoeslag, de huurtoeslag en de kinderopvangtoeslag.

Huur- en zorgtoeslag

De invoering van de huur- en zorgtoeslag is niet gelopen zoals gepland. Zo bleek in december 2005 dat niet alle aanvragen zonder meer verwerkbaar waren door het toeslagensysteem. Deels hing dit samen met onvolkomenheden in de aanvraag door burgers, deels met onvolkomenheden in de geautomatiseerde systemen van de toeslagen. Om te borgen dat aanvragers toch op tijd een toeslag zouden ontvangen is in circa 940.000 gevallen besloten een voorlopig voorschot uit te betalen. Dit voorschot kon niet gebaseerd worden op alle gegevens uit de aanvraag.

Met de gekozen werkwijze werd bij de afdoening van de aanvragen voorrang gegeven aan het borgen van de tijdige betaling aan de belanghebbenden boven het vaststellen van de exacte hoogte van de toeslag. Om de aanvragen waarbij een voorlopige voorschotbetaling heeft plaatsgevonden weer regulier te verwerken, zijn in het eerste halfjaar van 2006 herstelacties uitgevoerd. Dit hield in dat in veruit de meeste gevallen het voorschot werd aangesloten op de gegevens uit de aanvraag en dat er op basis van een bijgestelde beschikking een herziening plaatsvond van de resterende voorschotten van het berekeningsjaar. Waar een terugbetalingsverplichting ontstond, bestond de mogelijkheid van een betalingsregeling of, in bijzondere gevallen, van een betalingsregeling 'op maat'.

Ook liep de verwerking van mutaties van aanvragers en nieuwe (eerste) aanvragers vertraging op. Niet alle aanvragen bleken verwerkbaar door het toeslagensysteem. Ook hier is voorrang gegeven aan het borgen van de tijdige betaling aan de belanghebbenden boven het vaststellen van de juiste verwerking van de aanvraag. Voor aanvragers die tussen de wal en het schip dreigden te belanden, is in geval van onverwerkbare aanvragen de mogelijkheid geboden voor spoedbetalingen. In geval van acute financiële problemen kunnen de aanvragers gebruikmaken van een superspoedbetaling.

Voor het eerste toeslagjaar 2006 werden op basis van aanvragen van rechthebbenden circa 1 miljoen huurtoeslagen en circa 5 miljoen zorgtoeslagen toegekend. De Belastingdienst moest deze aanvragen verwerken, beschikkingen opmaken en deze aan rechthebbenden verstrekken en voor maandelijkse uitbetaling zorgdragen. Uitgangspunt was dat aanvragers uitbetaald kregen conform aanvraag.

Een dergelijk grootschalig aanvraag- en uitvoeringsproces is kwetsbaar en vergt veel gewenning, omdat het veel vraagt van de burger en van de uitvoeringsorganisatie. Een gering percentage aan niet goed verwerkbaar aanvragen en op zichzelf kleine verstoringen in de ondersteunende automatiseringssystemen kunnen in zo een grootschalig proces toch voor veel toeslaggerechtigden gevolgen hebben. Dat bleek bijvoorbeeld uit het beroep op de BelastingTelefoon op piekmomenten en uit het aantal bezwaren en klachten.

De Belastingdienst heeft voor de zorgtoeslag in de volgende twee situaties onzekerheid geaccepteerd wat betreft het uitbetalen conform aanvraag. Dit betreft enerzijds de situatie waarin een aanvrager aangeeft dat de toeslagpartner inkomen heeft, maar de hoogte van het inkomen niet op het aanvraagformulier vermeldt. Anderzijds doet zich de situatie voor waarbij niet kan worden voorkomen dat in één huishouden een dubbele betaling van de zorgtoeslag plaatsvindt. Het betreft hier de situatie van zogenaamde 'dubbele toeslagbetrokkenheid', de situatie waarbij in aanvragen een toeslagpartner wordt opgegeven die eveneens voorkomt als aanvrager in een andere aanvraag. Voorbereidingen worden getroffen om al deze aanvragen ofwel via de uitvoering van toezicht ofwel uiteindelijk bij de definitieve toekenning van het toeslagrecht in 2007 zo veel mogelijk recht te zetten.

Voor de massale toekenning van de toeslagen 2007 is een ander systeem gehanteerd, namelijk dat van het zogeheten automatisch continueren. Dit systeem houdt in dat de Belastingdienst de toeslagen zonder tussenkomst van de rechthebbenden toekent op basis van de gegevens die de dienst heeft over het oude toeslagjaar. Dit automatisch continueren is eind 2006 nagenoeg vlekkeloos verlopen.

De keuze om iedere uitzondering in de wet- en regelgeving in de programmatuur van het geautomatiseerde systeem op te nemen, heeft geleid tot een zeer complex en nog instabiel systeem. Aanvragen en mutaties konden niet altijd direct door het systeem verwerkt worden en het maken van betrouwbare selecties voor toezicht was moeilijk. Tevens was het moeilijk om betrouwbare begrotings- en beleidsinformatie te genereren. Door de Belastingdienst en de betrokken beleidsdepartementen wordt in dit verband, binnen de grenzen van het mogelijke, gewerkt aan acceptabele oplossingen.

De Belastingdienst heeft besloten om het toeslagensysteem te herbouwen. Daarbij zullen de architectuur en inrichting die voortvloeien uit de bredere Belastingdienstoperatie 'Complexiteitsreductie' leidend zijn. Met de herbouw zal circa twee jaar gemoeid zijn.

Kinderopvangtoeslag

De Belastingdienst kende in 2006 de kinderopvangtoeslag 2005 definitief toe op basis van de Wet Kinderopvang (WKO). Daarnaast zijn voorschotten uitgekeerd voor de kinderopvangtoeslag 2006 en 2007 op basis van de Regeling Kinderopvangtoeslag (RKT).

Het wettelijke kader voor de kinderopvangtoeslag vanaf 2006 is veranderd ten opzichte van dat van 2005. Dit heeft ertoe geleid dat een vernieuwd geautomatiseerd systeem is ingevoerd, het Regeling KinderopvangToeslag systeem (RKT-systeem). In 2006 is daarom niet verder geïnvesteerd in het oplossen van de beperkingen in het WKO-systeem en het genereren van betrouwbare bestuurlijke informatie over de effecten van het uitgevoerde toezicht 2005. De prioriteit wordt gelegd bij het verkrijgen van betrouwbare begrotings- en beleidsinformatie uit het RKT-systeem. Voor RKT geldt tot slot dat de bestuurlijke informatievoorziening en de aansluiting met de financiële administratie kan verbeteren.

Loonaangifte

Vanaf 1 januari 2006 doen werkgevers en andere inhoudingsplichtigen, zoals uitkeringsinstanties en pensioenfondsen, één gecombineerde, digitale aangifte voor loonbelasting, premies volksverzekeringen, premies werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet. De Belastingdienst verzorgt voortaan de heffing en inning, wint bij werkgevers de gegevens in van werknemers en geeft die door aan de polisadministratie van het UWV.

Door deze taakuitbreiding moest het loonheffingenproces ingrijpend worden aangepast. Per 1 januari 2006 is een nieuw geautomatiseerd loonheffingensysteem in productie gegaan, dat in de loop van het jaar steeds verder is uitgebouwd en verfijnd. Het jaar 2006 is aangemerkt als overgangsjaar. Alle betrokken partijen (werkgevers, softwareleveranciers, servicebureaus) moesten wennen aan de nieuwe werkwijze. Begin 2006 bleek het voor bedrijven nog lastig tijdig loonaangifte te doen, maar aan het eind van het jaar leverde dit nauwelijks nog problemen op. Op 1 oktober 2006 had de Belastingdienst ongeveer 96% van de verwachte loonaangiften over de maanden januari tot en met augustus 2006 ontvangen. Van de in die loonaangiften aangeleverde werknemersgegevens kon 80% gecontroleerd en goed bevonden in de polisadministratie van UWV worden opgenomen. De onjuiste aangiftegegevens zijn aan werkgevers teruggekoppeld met het verzoek om correctie. De terugkoppeling van de Belastingdienst naar de werkgevers van foutieve werknemersgegevens in loonaangiften verliep aanvankelijk stroef. Vanaf de aangifte oktober 2006 is dit proces verbeterd. Mede door dit nieuwe proces bevatte circa 94% van de loonaangiften over de laatste aangiftetijdvakken van het jaar geen fouten meer.

Naast de ongeveer vier miljoen geaccepteerde loonaangiften, waren er in oktober 2006 circa 120.000 aangiften die niet konden worden geaccepteerd vanwege zogenoemde blokkerende fouten. Hierop is eind 2006 actie ondernomen met als doel deze problemen begin 2007 te hebben opgelost. Inmiddels is het aantal geblokkeerde aangiften teruggelopen tot 50.000. Hiervan kunnen op korte termijn alsnog 25.000 aangiften worden weggewerkt. Het wegwerken van de resterende aangiften vergt nadere analyse.

De Belastingdienst boekt in de administratie alle betalingen op loonaangiften op een tussenrekening om deze vervolgens geautomatiseerd te confronteren met de in de loonaangifte aangegeven bedragen. Doordat de nieuw ontwikkelde programmatuur voor deze geautomatiseerde confrontatie in 2006 nog niet goed functioneerde, en niet alle aangiften in het geautomatiseerde systeem konden worden verwerkt, konden veel betalingen nog niet definitief verantwoord worden. Het saldo van de tussenrekening is als gevolg daarvan gedurende het jaar opgelopen tot een niveau van circa € 24,3 miljard. Een normaal niveau per ultimo 2006 zou circa € 4 miljard hebben bedragen. Van het bedrag van € 24,3 miljard is in 2007 tot op heden circa € 23,0 miljard verklaard. Wat betreft de resterende € 1,3 miljard bestaat nog onzekerheid omtrent de juiste verantwoording. De Belastingdienst lost de geschetste problematiek in het eerste halfjaar van 2007 op.

Tevens konden met de nieuwe programmatuur nog geen naheffingsaanslagen worden opgelegd. Om dit te ondervangen is in de tweede helft van 2006 een handmatig naheffingsproces ingericht voor inhoudingsplichtigen die geen aangifte hebben gedaan of hun aangiften niet of niet volledig hebben betaald. Deze werkzaamheden lopen door tot medio 2007. Door de latere start van de werkzaamheden wordt € 0,6 miljard aan naheffingsaanslagen in 2007 in plaats van 2006 geïnd. Daarnaast hebben inhoudingsplichtigen zelf in 2006 meer op correctieaangiften afgedragen, waardoor in 2007 € 0,3 miljard minder hoeft te worden nageheven. Per saldo treedt derhalve een kasschuif op van € 0,3 miljard naar 2007.

De afdracht van premies aan UWV, College voor zorgverzekeringen (CVZ) en Sociale Verzekeringsbank (SVB) heeft op reguliere wijze (op basis van de kasontvangsten en de overeengekomen verdeelsleutels) plaatsgevonden. Door de vertraging in het opleggen en ontvangen van betalingen op naheffingen geldt dat ook voor deze organisaties sprake zal zijn van een kasschuif.

Voor de loonaangifte 2006 is een coulanceregeling getroffen, waardoor gedurende het invoeringsjaar geen boetes worden opgelegd bij te late indiening van de aangiften. Daarnaast zijn ook bij de naheffing maar in een beperkt aantal gevallen boetes opgelegd. Als gevolg hiervan is in totaal voor circa € 30 miljoen aan administratieve boetes niet opgelegd. Naar verwachting kan vanaf het tijdvak januari 2007 de confrontatie tussen aangiften en betalingen geautomatiseerd plaatsvinden en kunnen de naheffingsaanslagen geautomatiseerd worden opgelegd.

De processen voor de verwerking van de werkgeversgegevens bij de Belastingdienst en UWV sloten niet goed op elkaar aan. Mede daardoor is de massale verzending van de Pemba¹- en WGA²-beschikkingen eind 2006 niet in alle gevallen goed verlopen. Een deel van de beschikkingen kwam te laat, andere beschikkingen bevatten fouten of konden voor bepaalde

1) Premiedifferentiatie en marktwerking bij arbeidsongeschiktheids verzekeringen (Pemba)
2) Werkherhating Gedeeltemij Arbeidsgeschikten (WGA)

werkgevers in het geheel niet worden afgegeven. Het niet goed aansluiten van de werkgeversadministraties blijkt een hardnekkiger probleem dan verwacht. UWV en Belastingdienst werken samen om dit probleem zo snel mogelijk op te lossen. Het proces rond de eerstedagsmeldingen (EDM) is vanaf 1 juli 2006 operationeel geworden. De uitvoering verloopt goed. Tot eind 2006 zijn er ongeveer 2,8 miljoen EDM's ingediend. Bij het toezicht op het tijdig, juist en volledig indienen van de EDM lag in 2006 de nadruk op de ondersteuning van de werkgevers om vrijwillig aan hun verplichtingen te voldoen in plaats van het opleggen van sancties.

Zorgverzekeringswet

Op 1 januari 2006 is de Zorgverzekeringswet van kracht geworden. In deze wet is bepaald dat de Belastingdienst de inkomensafhankelijke bijdrage heft en int. Dit gebeurt, afhankelijk van het soort inkomen, via de loonaangifte als inhouding of via de aangifte IB als aparte aanslag. De invoering is volgens planning verlopen.

Invordering

In 2006 heeft een herontwerp van de invorderingsprocessen centraal gestaan. Door de incasso's zoveel mogelijk massaal af te handelen wil de Belastingdienst het invorderingsproces efficiënter maken en de oninbaarheid verkleinen. De invorderingsmaatregelen worden volledig geautomatiseerd. Er komt één centrale debiteurenadministratie. De in 2006 gestarte ontwikkeling loopt door tot eind 2007. De ingebruikneming van het nieuwe systeem is voorzien voor 1 januari 2008.

5.3 Ontwikkelingen

Complexiteitsreductie automatisering

Door de jaren heen is de complexiteit van de geautomatiseerde ondersteuning van de Belastingdienstactiviteiten enorm toegenomen. Dit weerspiegelt zich in een veelvoud van koppelingen tussen de verschillende systemen alsook in steeds hogere beheers- en ontwikkelingslasten. Daarmee loopt de Belastingdienst risico's ten aanzien van de continuïteit van de geautomatiseerde processen. Bovendien is de Belastingdienst steeds minder goed in staat om nieuwe noodzakelijke ontwikkelingen, zoals het uitwisselen van gegevens met andere partijen, snel een plaats te kunnen geven in zijn informatiehuishouding.

Om deze redenen is besloten een meerjarig programma op te zetten om tot een grondige herinrichting van de ICT-infrastructuur te komen. Daarin worden twee fasen onderscheiden, één voor de korte termijn en één voor de lange termijn. Fase 1 is erop gericht de continuïteit van de huidige Belastingdienstprocessen voor de komende jaren te kunnen garanderen en het kunnen blijven realiseren van noodzakelijke, politiek-bestuurlijke wensen, zoals wetswijzigingen. De ontwikkeling van generieke basisvoorzieningen staat centraal in deze fase. Fase 2 richt zich op structurele verbeteringen die de flexibiliteit en adaptiviteit van de informatievoorziening vergroten, tegen lagere kosten. Aan de Tweede Kamer is in dit kader een plan van aanpak toegezegd. Met het hele project zal zo'n 5 tot 10 jaar zijn gemoeid.

Vooringevulde aangifte inkomstenbelasting

De idee van de Vooringevulde aangifte is dat de Belastingdienst de aanwezige informatie op het aangiftebiljet vermeldt. In 2006 is gestart met de voorbereidende activiteiten voor de Vooringevulde aangifte. In 2008 (belastingjaar 2007) zal een eerste stap worden gezet door een beperkt aantal gegevens voor in te vullen, waaronder de loongegevens en WOZ-gegevens. Deze Vooringevulde aangifte zal digitaal beschikbaar zijn via een beveiligde internetvoorziening of op papier.

Basisregistraties

Doelstelling van het stelsel van basisregistraties is dat burgers gegevens nog slechts éénmaal aan de overheid hoeven te verstrekken. Deze gegevens kunnen vervolgens binnen de overheid meervoudig worden gebruikt. Bij de te ontwikkelen Basisregistratie inkomen kunnen andere overheidsorganisaties inkomensgegevens bij de Belastingdienst opvragen in plaats van bij de burger zelf. Op zijn beurt vraagt de Belastingdienst gegevens op bij de andere in te richten basisregistraties, zoals de Gemeentelijke basisadministratie (GBA) en het nieuwe Handelsregister. Wetgeving hiervoor is in voorbereiding.

5.4 Programma Andere Overheid

Een belangrijk thema van het Programma Andere Overheid is de samenwerking met andere overheden en organisaties, uit oogpunt van dienstverlening en efficiency. Samen met de Gemeenschappelijke Beheerorganisatie (GBO) heeft de Belastingdienst in 2006 een aantal diensten mogelijk gemaakt. In de eerste plaats heeft de Belastingdienst zich aangesloten bij DigiD, de gemeenschappelijke authenticatievoorziening van de overheid. Vanaf het belastingjaar 2006 moeten burgers hun persoonlijke DigiD-code gebruiken als ze hun aangifte inkomstenbelasting elektronisch willen indienen. Verder heeft de Belastingdienst in samenwerking met GBO, Kamers van Koophandel en Centraal Bureau voor de Statistiek voorzieningen getroffen voor ondernemers om via XBRL aangifte te doen van winst uit onderneming. XBRL is een rapportagetool die het mogelijk maakt via internet financiële gegevens uit te wisselen.

De Belastingdienst heeft met het Kadaster een convenant gesloten over de levering van vastgoedinformatie door het Kadaster aan de Belastingdienst en het scannen door de Belastingdienst van alle bestaande archieven van het Kadaster. Het convenant loopt tot en met 2009.

5.5 Eigen evaluatieonderzoek

In 2006 zijn de volgende audits uitgevoerd:

Samenwerking UWV – Belastingdienst (SUB)

UWV en Belastingdienst hebben opdracht gegeven voor een joint audit van de Auditdienst Financiën en de Auditdienst UWV. Doel van de audit was het geven van een oordeel over de toereikendheid van het totstandkomingsproces van de SUB-keten, waaronder begrepen de aanwezigheid van een goed ingericht proces voor sturings- en verantwoordingsrapportages. De conclusie van de audit was dat er medio 2006 nog onvoldoende waarborgen waren om per begin 2007 een volledig en juist gevulde polisadministratie bij UWV te realiseren. De kwaliteit van de sturings- en verantwoordingsinformatie werd over het algemeen toereikend geacht. De conclusies zijn voor UWV en Belastingdienst aanleiding geweest de inspanningen om de kwaliteit van de nominatieve gegevens, en daarmee ook de kwaliteit van de polisadministratie te verbeteren in de tweede helft van 2006, op te voeren.

Zorgverzekeringswet

Opdrachtgevers voor deze audit waren het ministerie van VWS en de Belastingdienst. Doel van de audit was te bezien of de opzet van de inrichting en de beheersing van het project Zorgverzekeringswet voldoende waarborgen bieden om de Belastingdienst in staat te stellen de Zorgverzekeringswet uit te voeren. De conclusie van de audit was dat het project Zorgverzekeringswet, met uitzondering van de implementatie van de wet in het aangifteproces, heeft gezorgd voor voldoende waarborgen voor de implementatie binnen de Belastingdienst.

Toeslagen

Opdrachtgevers waren de ministeries van VWS en van VROM en de Belastingdienst. Doel van de audit was te beoordelen of de wijze van uitvoering van het testproces voldoende waarborgen biedt dat de applicatie(s) voor de geautomatiseerde ondersteuning voor het toeslagenproces aansluit(en) bij de functionele eisen. De conclusie van de audit was dat de testprocessen soms niet helemaal volgens de voorgenomen procedures zijn verlopen. Wel werd geconstateerd dat de testen wel op een zodanige pragmatische wijze zijn uitgevoerd dat de producten uiteindelijk zoveel mogelijk aansloten bij de functionele vereisten.

6 Personeel en bedrijfsvoering

6.1 Wat wil de Belastingdienst bereiken?

De Belastingdienst wil als werkgever aantrekkelijk zijn voor alle mogelijke groepen op de arbeidsmarkt. Daarom investeert de Belastingdienst in een werkklimaat waarin diversiteit wordt gewaardeerd. Voor de komende jaren vormen de krappe arbeidsmarkt en de hoge uitstroom als gevolg van de vergrijzing de belangrijkste bedreigingen voor het benodigde arbeidspotentieel. Daarom kiest de Belastingdienst ervoor te gaan werven en nieuwe medewerkers zelf verder op te leiden.

De Belastingdienst wil een organisatie zijn waar mensen graag en met trots werken. Daarbij zijn een aantrekkelijk werkklimaat, doorgroeimogelijkheden en praktijkgerichte en persoonsgebonden opleiding en begeleiding kernbegrippen.

Tevens wil de Belastingdienst resultaatgericht, snel, accuraat en efficiënt werken. De blik moet naar buiten blijven gericht zodat de organisatie zich op tijd kan aanpassen aan nieuwe eisen en omstandigheden.

6.2 Wat heeft de Belastingdienst in 2006 bereikt?

Achtereenvolgens worden hier de resultaten toegelicht op het gebied van personeel en bedrijfsvoering.

PERSONEEL

In-, door- en uitstroom

Instroom

Gelet op de verwachte uitstroom tot en met 2012 én de toezegging aan de Tweede Kamer dat de Belastingdienst het toezichtproces de komende periode zal versterken, is besloten om eerder te werven door middel van enkele grote wervingsacties. Daarom is in april de vacaturestop opgeheven, een jaar eerder dan beoogd.

Ter gelegenheid van het tweehonderdjarige bestaan van de Belastingdienst kregen alle medewerkers 'Het Belasting vijfje' uitgereikt. "Een minister die trots is op jullie", zo eindigt Gerrit Zalm de begeleidende brief bij het vijfje.

De eerste wervingsactie richtte zich op de groepsfuncties E, F en I (respectievelijk MBO, HBO en WO-niveau). Er waren 500 externe vacatures beschikbaar. De vacatures zijn na de eerste wervingsronde voor 74% vervuld. De niet-vervulde vacatures zijn alle op het niveau van groepsfunctie E (MBO). Eind 2006 is deze functie opnieuw opengesteld. De vacatures zijn in de tweede ronde voor 100% vervuld.

De tweede wervingsactie richtte zich op de groepsfunctie C Toezicht (VMBO), waarvoor 400 externe vacatures beschikbaar waren. Bij deze wervingsactie is geen gebruik gemaakt van het plaatsen van vacatures in media, maar is de samenwerking gezocht met het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI). De medewerkers die via deze wervingsactie instromen krijgen de kans om via de combinatie leren-werken én een erkend diploma te halen én te werken als toezichtsmedewerker. De vacatures zijn voor 75% vervuld.

Naast instroom als gevolg van de beide wervingsacties vond in 2006 de instroom plaats van 660 medewerkers van het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV), in het kader van de Wet op de Loonbelasting 1964, in het kader van administratieve lastenverlichting en vereenvoudiging in sociale verzekeringswetten (WALVIS). Ook was er de instroom van 206 medewerkers van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu (VROM) voor toeslagen.

Doorstroom

In 2006 zijn bij twee grote wervingsacties in totaal 500 interne vacatures opengesteld voor de medewerkers van de Belastingdienst. Daarnaast zijn alle regulier ontstane vacatures ook intern opengesteld. In totaliteit heeft 5,3% van de medewerkers een promotie naar een hogere functie gemaakt. Dit percentage is hoger dan in voorgaande jaren, vooral als gevolg van het openstellen van vacatures voor de al genoemde wervingsacties.

Uitstroom

Circa 2% van het personeelsbestand is uitgestroomd in 2006. Het overgrote deel van de uitstroom vond plaats in het primaire proces waarbij pensionering de belangrijkste uitstroomreden was.

Leeftijdsopbouw

In tabel 24 wordt de verhouding per leeftijdsklasse van de Belastingdienst getoond ten opzichte van de beroepsbevolking.

Tabel 24: Leeftijdsopbouw (in %)

Leeftijdsklasse	Beroepsbevolking		Belastingdienst	
	2005	2004	2005	2006
15-24	11,5	1,4	1,3	1,4
25-44	53,3	46,9	44,3	40,3
45-64	35,1	51,8	54,4	58,3

De gemiddelde leeftijd is in vijf jaar tijd opgelopen van 43,5 naar 45,2 jaar. De gemiddelde diensttijd blijft in deze periode rond de 20 dienstjaren. Van de medewerkers heeft 67,9 % inmiddels het eindsalaris van de functie bereikt.

Diversiteit

In 2006 heeft de Belastingdienst verschillende activiteiten ingezet ter bevordering van de diversiteit in het personeelsbestand op alle niveaus.

In aanloop naar de twee grote wervingsacties hebben alle selecteurs een training multiculturele communicatie gevolgd. De training werd aangeboden om de selecteurs bewust te maken van het belang van diversiteit binnen de organisatie en van mogelijke drempels in het werving- en selectieproces die de instroom van bepaalde groepen kunnen belemmeren.

In 2006 is een traineeprogramma voor allochtone high potentials voorbereid. Dit programma start per maart 2007. Doelstelling is om de aangetrokken allochtone trainees na een periode van twee jaar in te laten stromen in een (project)managementfunctie binnen de Belastingdienst.

In tabel 25 is het percentage diversiteit te zien. Het percentage vrouwen in het personeelsbestand blijft nagenoeg gelijk. Het percentage etnische minderheden stijgt.

De Belastingdienst staat op de zevende plaats in de top tien (onderzoek Intelligence Group) van de meest ideale multiculturele werkgever. De belangrijkste reden voor allochtonen bij de keuze van hun werkgever is dat deze zichtbaar veel nationaliteiten en culturen in dienst heeft en dat het beleid is gericht op het stimuleren van gelijke kansen.

Tabel 25: Diversiteit (in %)

	2004	2005	2006
Vrouwen in personeelsbestand	31,3	32,2	32,6
Vrouwen in schaal 10 of hoger	17,5	18,1	18,2
Vrouwen in schaal 12 of hoger	7,2	7,5	7,4
Etnische minderheden	7,6	7,8	8,4

Twee Belastingdienstregio's hebben deelgenomen aan een pilot in het kader van het Europese programma Fair Play for older workers. Tevens is gewerkt aan het beschikbaar stellen van een 'gereedschapskist' voor de overige regio's, ter ondersteuning van activiteiten op het gebied van leeftijds- of levensfasebewust personeelsbeleid.

Het boek Diversiteit in bedrijf van Het forum Interculturalisatie Belastingdienst is gelanceerd. Dit boek bevat ervaringen van managers over wat zij van diversiteit binnen de Belastingdienst vinden.

Investeren in personeel en werkklimaat

Erkenning Verworven Competenties

De Belastingdienst heeft kaders ontwikkeld voor het project Erkenning Verworven Competenties (EVC). Medewerkers krijgen vanaf 2007 de mogelijkheid om door middel van een EVC-procedure hun ervaring en kennis om te zetten in een algemeen erkend diploma of deelcertificaten. Dit vergroot de loopbaanmogelijkheden en inzetbaarheid van medewerkers en bevordert daarmee de in-, door- en uitstroom.

Loopbaanbeleid

In 2006 is ingezet op de ontwikkeling van loopbaanpaden. Naast het managementdevelopment traject (MD) is inhoud gegeven aan trajecten voor technical development (TD) en project development (PD). Talenten kunnen zich ontwikkelen binnen één van deze drie loopbaanpaden voor het vervullen van een managementfunctie, een (fiscale) specialistenfunctie of een projectleiderfunctie.

Om vervolg te geven aan talentontwikkeling is een professionaliseringstraject opgezet voor alle regionale loopbaanadviseurs.

In tabel 26 is het soort opleiding en het aantal deelnemers weergegeven. De afname van het aantal deelnemers bij startopleidingen wordt veroorzaakt doordat de nieuwe medewerkers uit de eerdergenoemde wervingsacties een externe opleiding volgen. Tevens loopt de opfriscursus formeel recht af.

Tabel 26: Soort opleiding en aantal deelnemers

	2005	2006
Startopleidingen	14.608	11.857
Fiscale bijscholingen	7.220	7.517
Niet-fiscale bijscholingen	5.872	5.738
Opfriscursus formeel recht	10.218	7.965
Bijscholing SUB en Toeslagen	2.898	3.162
Totaal	40.816	36.239

Competentiemanagement

Na de goedkeuring van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelatie van de topformatie van de Belastingdienst in 2005, zijn in 2006 de functiestructuren voor het management ingevoerd. Tevens zijn de functiestructuren voor staffuncties ontwikkeld en is de invoering hiervan voorbereid.

Werkklimaat en medewerkerstevredenheid

Om de relatie tussen management en medewerker in het werk te versterken is een aantal activiteiten rondom het thema verbinding georganiseerd. De jaarlijkse managementdag die door ruim 500 mensen werd bezocht, stond in het teken van dit thema. Ook op regionaal niveau zijn soortgelijke activiteiten georganiseerd.

De Impulsprijs, de interne bedrijfsprijs van de Belastingdienst voor het beste idee, wordt elk jaar uitgereikt. Er zijn 1.200 ideeën via de Elektronische Ideeënbus ingestuurd, waarvan 41 zijn genomineerd. De impuls prijs 2006 is uitgereikt voor het idee uitbreiding controle mogelijkheden Douane.

Eind 2006 is voor de vijfde keer het medewerkerstevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Aanvullend op een schriftelijke enquête is per regio een gesprek georganiseerd over wederzijdse verwachtingen en ervaringen ten aanzien van het werk, de communicatie, begeleiding en het management. In totaal hebben circa 1.300 mensen aan de gesprekken deelgenomen.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimcijfer is vrijwel gelijk gebleven.

Tabel 27: Ziekteverzuim in %

	2004	2005	2006
Ziekteverzuim	6,5	5,8	5,9

In 2006 zijn voor de regio's preventiemedewerkers aangesteld en is door diverse regio's een arbeids- en organisatiedeskundige ingehuurd om met doelgroepgerichte acties het verzuim terug te brengen en de aandacht voor ziekteverzuim verder te verankeren in de organisatie.

Eén van de prioriteiten bij de uitvoering van het ziekteverzuimbeleid was het project Hoofdzaken dat zich specifiek richt op het terugdringen van het verzuim met een psychische oorzaak.

BEDRIJFSVOERING

Doelmatigheid

In de volgende tabel wordt informatie verstrekt over de ontwikkeling van de doelmatigheid van de Belastingdienst.

Tabel 28: Indexcijfers doelmatigheid Belastingdienst (basisjaar 2004)

	2004	2005	2006
Verloop basisgegevens			
Productievolume*)	100	106	123
Kosten	100	106	113
Personele bezetting	100	101	106
Kengetallen			
Volumeproductiviteit	100	99	110
Arbeidsproductiviteit	100	105	116

*) Het indexcijfer over 2005 is ten opzichte van het beheersverslag 2005 gewijzigd. Dit wordt veroorzaakt door een wijziging in de berekening van het productievolume.

De stijging in het productievolume in 2006 is te verklaren door de toename van de afgehandelde telefonische gesprekken, de behandelde aanvragen van toeslagen en de door de Douane administratief afgedane aangiften en in- en uitklaringen van lucht- en zeevaartuigen.

De stijging van zowel de kosten als de personele bezetting zijn te verklaren door de extra inzet van uitzendkrachten en de instroom van nieuwe medewerkers. De materiële kosten zijn op hetzelfde niveau gebleven. De kosten zijn overigens gecorrigeerd voor prijsstijgingen ten opzichte van 2005.

Een en ander resulteert in een stijging van zowel de volumeproductiviteit als de arbeidsproductiviteit. De volumeproductiviteit geeft de verhouding weer tussen het productievolume en de kosten. De arbeidsproductiviteit geeft de verhouding weer tussen het productievolume en de personele bezetting.

Integriteit

De Insiderregeling Financiën 2006 is opgesteld en het beleid Nevenwerkzaamheden voor medewerkers van de Belastingdienst is geactualiseerd. In alle startopleidingen is de module professionele verantwoordelijkheid opgenomen. Tevens is een nieuwe integriteitstest bij de werving en selectie van nieuwe toezichtmedewerkers ingezet.

De FIOD-ECD speelt een belangrijke rol bij het uitvoeren van integriteitsonderzoeken naar mogelijk strafbare handelingen van medewerkers van de Belastingdienst. Strafbare feiten worden op grond van de gedragslijn op dit gebied gemeld bij de FIOD-ECD. De FIOD-ECD onderzoekt de meldingen en stemt de aanpak af met het ministerie van Financiën en zonedig met het Openbaar Ministerie en de Nationale Recherche. Tabel 29 geeft inzicht in het aantal en de aard van de gemelde integriteitsinbreuken in 2004 tot en met 2006.

Tabel 29: Voorkomende delicten in gemelde integriteitsinbreuken

Soort delict	2004	2005	2006
Diefstal/ heling/ verduistering	6	5	7
Fiscale delicten	7	4	4
Schending geheimhouding	6	6	7
Overtreding interne voorschriften	0	2	1
Criminele contacten	3	2	1
Omkoping	5	5	3
Ongeoorloofde nevenwerkzaamheden	3	2	0
Valsheid in geschrifte	4	6	5
Verdovende middelen	4	4	1
Overig	1	4	7
Totaal	39	40	36

Naleving Europese aanbestedingsregels

Over 2006 is bij de accountantscontrole vastgesteld dat de Belastingdienst niet in alle voorkomende gevallen de Europese aanbestedingsregels geheel heeft nageleefd. De strikte naleving zal over 2007 worden bewaakt.

Duurzame Belastingdienst

Het actieprogramma Duurzame Belastingdienst 2006 – 2012 is opgezet met als doel om uiterlijk in 2012 een klimaatneutrale bedrijfsvoering te hebben. Het actieprogramma geeft de belangrijkste doelstellingen weer die in deze periode gehaald moeten worden. Zo moet het gebruik van energie en water met 10% afnemen, evenals het volume aan restafval. De uitstoot van CO₂ (kooldioxide) door zakelijk autovervoer moet 15% minder zijn. Van de producten uit het basispakket catering moet 80% biologisch zijn.

Benchmarking

De Belastingdienst neemt deel aan nationale en internationale benchmarks. Zo maakt de Belastingdienst deel uit van de Rijksbrede Benchmarkgroep (RBB) gericht op uitvoeringsorganisaties. In internationaal verband werkt de Belastingdienst onder andere mee aan benchmarks van de OESO.

INTERNE BEHEERSING

Comptabele Administraties

In de tweede helft van 2006 heeft om doelmatigheidsredenen een reorganisatie plaatsgevonden van de comptabele administraties. Als onderdeel van de Belastingdienst/Centrale Administratie is de unit Centrale Comptabiliteit (UCC) gestart; dit onder gelijktijdige opheffing van de lokale afdelingen bij de belastingregio's. Aanloopproblemen leidden aanvankelijk

tot omvangrijke achterstanden bij enkele belangrijke werkstromen. Belangrijke factoren hierbij waren het onverwacht hoge werkaanbod, de benodigde tijd voor begeleiding van nieuwe medewerkers en het inregelen van de communicatie en afstemming met regio's.

Ultimo 2006 waren de achterstanden voor een belangrijk deel ingelopen. Bij de jaarafsluiting heeft UCC nog onvoldoende afstemmingen tussen de diverse administraties uitgevoerd. De taakverdeling binnen UCC is inmiddels aangepast waardoor deze afstemmingen beter belegd zijn.

Teruggaven en verminderingen

De Belastingdienst heeft ten aanzien de beheersing van (hoge) teruggaven en verminderingen een aantal procedures ingesteld die moeten borgen dat deze juist en volledig plaatsvinden. Over 2006 is bij de accountantscontrole vastgesteld dat deze niet altijd goed hebben gewerkt. De strikte naleving zal over 2007 worden bewaakt.

Wet ter bevordering van speur- en ontwikkelingswerk

De Belastingdienst is begrotingsverantwoordelijk voor de uitgaven in het kader van de Wet ter bevordering van speur- en ontwikkelingswerk (WBSO). Aanvragen voor de zogenaamde "S&O-verklaring" kunnen bij SenterNovem worden ingediend. Met de S&O-verklaring kunnen ondernemers een afdrachtsvermindering claimen op de loonheffing. Zelfstandigen kunnen een aftrek claimen op de inkomstenbelasting. SenterNovem is verantwoordelijk voor het beleid en nagenoeg de gehele uitvoering van de WBSO. De Belastingdienst is momenteel in samenwerking met SenterNovem en de accountantsdiensten bezig een convenant op te stellen waarin invulling gegeven wordt aan de wederzijdse verantwoordelijkheden. Afsproken wordt ondermeer dat SenterNovem zich in haar jaarverslag verantwoordt over het gevoerde toezichtsbeleid en dit jaarverslag (tijdig) ter beschikking stelt aan de Belastingdienst. Het convenant zal naar het zich laat aanzien op korte termijn ondertekend worden.

De enige uitvoerende activiteit, die voor de Belastingdienst vanaf 2006 resteert, is het vaststellen dat de gevraagde verminderingen en aftrekken gelijk zijn aan de door SenterNovem afgegeven beschikkingen. De Belastingdienst zal deze afstemming over het jaar 2006 medio 2007 afronden.

6.3 Kwaliteitsborging

De Belastingdienst hanteert een aantal instrumenten om de kwaliteit van zijn processen te bewaken en waar nodig te verbeteren. De fiscale kwaliteitsindex (FIX) en audits maken daarvan deel uit. De fiscale technische kwaliteitsindex meet de kwaliteit van de aangiftebehandeling van de middelen IB winst, IB niet-winst, vennootschapsbelasting, loonbelasting en omzetbelasting (en tot en met 2005 de heffing van accijnzen). Vanaf 2006 heeft de FIX-score alleen betrekking op kwaliteit van de aangiftebehandeling door de belastingregio's en niet meer op die van de douaneregio's.

Tabel 30: FIX-score (basisjaar 2002)

	2004	2005	2006
FIX-score	100	100	106

In 2006 is voor het eerst de afwerking van de bezwaarschriften in het FIX-onderzoek betrokken. Het indexcijfers voor de kwaliteit van de rechtstoepassing is gestegen naar 106. Bij de IB winst is sprake van een lichte daling. De kwaliteit van de aangiftebehandeling is bij alle middelen en de invordering verbeterd. Wel is geconstateerd dat de kwaliteit van de vastlegging van de informatie over de behandeling van aangiften en de behandeling van de formeelrechtelijke aspecten nadere aandacht behoeft.

6.4 Eigen evaluatieonderzoek

Doorlichting aspecten reorganisatie 2003 Belastingdienst

In 2006 is door de Auditdienst Financiën en KPMG een doorlichting uitgevoerd naar de reorganisatie 2003. De doelstelling van de doorlichting was het leveren van een bijdrage aan het reflectief vermogen van de Belastingdienst over het

organisatieveranderingsproces. Het resultaat van de doorlichting is verwoord in het rapport 'Onderweg naar balans' doorlichting reorganisatie Belastingdienst. Het rapport en de reactie van de minister van Financiën is aan de Tweede Kamer (30800 IX B, nr. 39) gezonden.

Informatiebeveiliging en integriteit

In 2006 werden de resultaten bekend van de certificeringsonderzoeken naar de werking van informatiebeveiliging en integriteit over het jaar 2005. Conclusie hiervan is dat het merendeel van de belastingdiensteenheden 'in control' is op het gebied van informatiebeveiliging en integriteit.

Eind 2006 is gestart met de uitvoering van certificeringsonderzoeken naar de werking van informatiebeveiliging en integriteit over het jaar 2006. Om te borgen dat de beveiligingsrisico's, zowel bij de Belastingdienst als geheel als bij de onderscheidene regio's, voldoende zijn onderkend en afgedekt, wordt speciale aandacht geschonken aan die regio's die nog niet of slechts één keer zijn gecertificeerd.

Bedrijfsvoeringsmededeling

De Belastingdienst besteedt op een gestructureerde wijze aandacht aan de bedrijfsvoering. Op basis van de periodieke informatie over de beleids- en bedrijfsvoeringsprocessen en de risico's die daarbij aan het licht treden, wordt systematisch bewaakt of de dienst zijn doelstellingen op doelmatige en rechtmatige wijze realiseert. Waar nodig wordt bijgestuurd.

Over het bereiken van de doelstellingen van de Belastingdienst over 2006 wordt in dit beheersverslag verantwoording afgelegd. In deze bedrijfsvoeringsmededeling wordt ingegaan op de bedrijfsvoeringsvraagstukken die zich gedurende het begrotingsjaar hebben voorgedaan en waarvan informatieverstrekking voor het inzicht en de oordeelsvorming door de gebruikers van het beheersverslag van belang is.

Algemeen

De Belastingdienst heeft het afgelopen jaar het nodige op zijn bord gehad. De implementatie van nieuwe taken, soms onder grote tijdsdruk, heeft het afgelopen jaar onevenredig veel aandacht vereist. Daarbij valt met name te denken aan de geïntegreerde inning van loonbelasting en premies werknemersverzekeringen en de uitkering van de huur-, zorg- en kinderopvangtoeslag. Met die cumulatie van nieuwe taken, die hier en daar voor de Belastingdienst geheel nieuwe werkprocessen impliceerden, is in feite de grens van wat de dienst bij elkaar aan kon overschreden.

De Belastingdienst heeft het nakomen van politiek gedane toezeggingen en de belangen van belastingplichtigen of toeslaggerechtigden, als zij voor de keuze stond, voorrang gegeven. Dat heeft op onderdelen geleid tot een dwingende noodzaak nadere prioriteiten te stellen. Bijvoorbeeld de keuze voor tijdigheid boven nauwkeurigheid in de sfeer van de toeslagen. Waar dat aan de orde was, hebben de minister en staatssecretaris de Tweede Kamer daarover geïnformeerd. De te grote belasting van de Belastingdienst heeft bovendien geleid tot omstandigheden die nu maken dat een aantal werkprocessen in het afgelopen jaar niet als ordelijk en beheerst te kenschetsen is. Dat zal in het onderstaande worden toegelicht. Het is de Belastingdienst desondanks gelukt de belangrijkste doelen voor 2006 te realiseren.

TOESLAGEN

Huur- en zorgtoeslag

De invoering van de huur- en zorgtoeslag is niet verlopen zoals gepland. Zo bleek in december 2005 dat niet alle aanvragen zonder meer verwerkbaar waren door het toeslagensysteem. Deels hing dit samen met onvolkomenheden in de aanvraag door burgers, deels met onvolkomenheden in de geautomatiseerde systemen voor de toeslagen. Om te borgen dat alle aanvragers toch op tijd een toeslag zouden ontvangen is in circa 940.000 gevallen een voorlopig voorschot uitbetaald. Dit voorschot kon niet gebaseerd worden op alle gegevens uit de aanvraag.

Met de gekozen werkwijze werd bij de afdoening van de aanvragen voorrang gegeven aan het borgen van de tijdige betaling aan de belanghebbenden boven het vaststellen van de exacte hoogte van de toeslag. Om de aanvragen waarop een voorlopige voorschotbetaling had plaatsgevonden alsnog regulier te verwerken, zijn in het eerste halfjaar van 2006 herstelacties uitgevoerd. Deze hielden in dat in veruit de meeste gevallen het voorschot werd aangesloten op de gegevens uit de aanvraag en dat er op basis van een bijgestelde beschikking een herziening plaats vond van de resterende voorschotten van het berekeningsjaar. Waar een terugbetalingsverplichting ontstond, bestond de mogelijkheid van een betalingsregeling of, in bijzondere gevallen, van een betalingsregeling 'op maat'.

Ook liep de verwerking van mutaties van aanvragers en nieuwe (eerste) aanvragers vertraging op. Niet alle aanvragen bleken verwerkbaar door het toeslagensysteem. Ook hier is voorrang gegeven aan het borgen van de tijdige betaling aan de belanghebbenden boven het vaststellen van de juiste verwerking van de aanvraag. Voor aanvragers die tussen de wal en het

schip dreigden te vallen is in geval van onverwerkbaar aanvragen de mogelijkheid geboden voor spoedbetalingen. In geval van acute financiële problemen kunnen de aanvragers gebruik maken van een superspoedbetaling.

Voor het eerste toeslagjaar 2006 werden op basis van aanvragen van rechthebbenden circa 1 mln. huurtoeslagen en circa 5 mln. zorgtoeslagen toegekend. De Belastingdienst moest deze aanvragen verwerken, beschikkingen opmaken en deze aan rechthebbenden verstrekken en voor maandelijkse uitbetaling zorg dragen. Uitgangspunt was dat aanvragers uitbetaald kregen conform de aanvraag.

Een dergelijk grootschalig aanvraag- en uitvoeringsproces is kwetsbaar en vergt veel gewenning, omdat het veel vraagt van de burger en van de uitvoeringsorganisatie. Een gering percentage aan niet goed verwerkbaar aanvragen en op zichzelf kleine verstoringen in de ondersteunende automatiseringssystemen hebben in een zo grootschalig proces toch voor veel toeslaggerechtigden gevolgen gehad. Dit laatste bleek bijvoorbeeld uit het beroep op de belastingtelefoon op piekmomenten en uit het aantal bezwaren en klachten.

In december 2005 is, in overleg met de drie beleidsdepartementen, voor het berekeningsjaar 2006 een plan van aanpak voor het toezicht opgesteld. Als gevolg van de nadruk in het eerste halfjaar 2006 op herstelacties om de initiële toeslaguitbetalingen in goede banen te leiden, is toezicht in deze periode voor huur- en zorgtoeslag niet gerealiseerd zoals voorgenomen was in het plan van aanpak. In het tweede halfjaar van 2006 is, na overleg met de beleidsdepartementen, een bijgesteld plan van aanpak voor de uitvoering van het toezicht op de huur- en zorgtoeslag opgesteld. De fasering in de tijd is gewijzigd. De toezichtsfocus is daarbij inhoudelijk identiek gebleven.

De keuze om iedere uitzondering in de wet- en regelgeving in de programmatuur van het geautomatiseerde systeem op te nemen, heeft geleid tot een zeer complex en nog instabiel systeem. Aanvragen en mutaties konden niet altijd direct door het systeem verwerkt worden en het maken van betrouwbare selecties voor toezicht was moeilijk. Tevens was het moeilijk om betrouwbare begrotings- en beleidsinformatie te genereren. Door de Belastingdienst en de betrokken beleidsdepartementen wordt in dit verband, binnen de grenzen van het mogelijke, gewerkt aan acceptabele oplossingen.

De Belastingdienst heeft besloten om het toeslagensysteem te herbouwen. Daarbij zullen de architectuur en inrichting die voortvloeien uit de bredere Belastingdienstoperatie "Complexiteitsreductie" leidend zijn. Met de herbouw zal circa twee jaar gemoeid zijn.

Naleving van wet- en regelgeving huur- en zorgtoeslag

De betalingen voor de huurtoeslag worden door VROM op beleidsartikel 02 "Betaalbaarheid van het wonen" (begrotingshoofdstuk XI) verantwoord. De betalingen voor de zorgtoeslag worden door VWS verantwoord op het beleidsartikel 38 "Tegemoetkomingen in zorgkosten" (begrotingshoofdstuk XVI). De Comptabiliteitswet en onderliggende regelgeving schrijft voor dat in de bedrijfsvoeringparagraaf expliciet verantwoording moet worden afgelegd over de naleving van wet- en regelgeving indien de tolerantiegrenzen (1% voor fouten en 3% voor onzekerheden) worden overschreden.

De conclusie luidt dat de verstrekte voorschotten huurtoeslag in 2006 circa € 74 mln. (circa 3,5%) te hoog zijn geweest. Dit betekent hoger dan het niveau van voorschotten indien er conform aanvragen zou zijn uitbetaald. Dit verschil wordt met name veroorzaakt door onjuist verwerkte of niet verwerkte mutaties op reeds ingediende aanvragen. De te hoge verstrekte voorschotten zullen in 2007 zoveel mogelijk bij de definitieve vaststelling van het toeslagrecht 2006 worden gecorrigeerd.

De conclusie luidt dat de verstrekte voorschotten zorgtoeslag in 2006, circa € 60 mln. (circa 2,5%) te hoog zijn geweest. Dit betekent hoger dan het niveau van voorschotten indien er conform aanvragen zou zijn uitbetaald. Het betrof met name aanvragen waarbij de opgegeven toeslagpartner eveneens voorkomt in een andere aanvraag als aanvrager (dubbele toeslagbetrokkenheid) en onjuist of nog niet verwerkte mutaties. Ook is er bij de zorgtoeslag voor circa € 20 mln. (circa 1%) aan voorschotten verstrekt, waarvan de aanvraag niet voldeed aan het formele vormvereiste van een handtekening van de aanvrager of de zorgtoeslagpartner. De te hoge verstrekte voorschotten zullen in 2007 zoveel mogelijk bij de definitieve vaststelling van het toeslagrecht 2006 worden gecorrigeerd.

Voor zowel de huurtoeslag als de zorgtoeslag wordt vastgesteld dat deze niet voldoen aan de eis van nauwkeurigheid. Dit komt tot uitdrukking in het overschrijden van de tolerantiegrenzen daarvoor. Toegelicht zijn de redenen hiervoor. De Tweede Kamer is geïnformeerd over het voorrang geven aan tijdige betaling van toeslagen en dat dit ten koste is gegaan van het voldoen aan de eis van nauwkeurigheid.

Kinderopvangtoeslag

De Belastingdienst kende in 2006 de kinderopvangtoeslag 2005 definitief toe op basis van de Wet Kinderopvang (WKO). Daarnaast zijn voorschotten uitgekeerd voor de kinderopvangtoeslag 2006 en 2007 op basis van de Regeling Kinderopvangtoeslag (RKT).

Het wettelijke kader voor de kinderopvangtoeslag vanaf 2006 is veranderd ten opzichte van dat van 2005. Dit heeft ertoe geleid dat een vernieuwd geautomatiseerd systeem is ingevoerd, het Regeling KinderopvangToeslag systeem (RKT-systeem). In 2006 is daarom niet verder geïnvesteerd in het oplossen van de beperkingen in het WKO-systeem en het genereren van betrouwbare bestuurlijke informatie over de effecten van het uitgevoerde toezicht 2005. De prioriteit wordt gelegd bij het verkrijgen van betrouwbare begrotings- en beleidsinformatie uit het RKT-systeem.

Door de Belastingdienst is bij de afwikkeling van de Wet Kinderopvangtoeslag 2005 geen toezicht uitgevoerd op de door aanvragers opgegeven werkgeversbijdrage 2005. De afwegingen daarvoor waren het niet onnodig veroorzaken van administratieve lasten en de inschatting van lage risico's bij de werkgeversbijdragen. Uit aanvullend onderzoek tijdens de bevoorschottingsfase van de kinderopvangtoeslag 2005 is gebleken dat de opgave van de werkgeversbijdrage een grotere foutgevoeligheid bevat dan vooraf was ingeschat. Op grond hiervan is door de Staatssecretaris besloten tot een renseigneringsplicht voor de wet kinderopvang vanaf het berekeningsjaar 2006.

Het verdere toezicht op de kinderopvangtoeslag is nagenoeg geheel uitgevoerd conform het vooraf vastgestelde toezichtsbeleid. De uitwerking van de effecten van het toezicht kan worden verbeterd.

De risico-selectiemodule in het systeem RKT is in maart 2006 opgeleverd. Het toezicht op de verstrekte voorschotten kinderopvang 2006 had betrekking op de ingezonden mutaties vanaf april 2006. De controle op de initiële aanvragen waarop geen mutatie na april 2006 is ingediend, is voorzien voor behandeling in het eerste halfjaar 2007. Voor RKT geldt tot slot dat de bestuurlijke informatievoorziening en de aansluiting met de financiële administratie kan verbeteren.

Naleving van wet- en regelgeving kinderopvangtoeslag

De betalingen in verband met de uitvoering van de Wet Kinderopvang worden door SZW op beleidsartikel 25 "Arbeid en zorg" (begrotingshoofdstuk XV) verantwoord. De Comptabiliteitswet en onderliggende regelgeving schrijft voor dat in de bedrijfsvoeringparagraaf expliciet verantwoording moet worden afgelegd over de naleving van wet- en regelgeving indien de tolerantiegrenzen (1% voor fouten en 3% voor onzekerheden) worden overschreden.

Voor de uitvoering van de Wet kinderopvang 2005 luidt de conclusie dat geen toezicht is uitgevoerd op de werkgeversbijdrage. Dit betekent dat voor de groep toeslagen waarin deze factor van belang is, sprake is van onzekerheid over de rechtmatigheid van de in 2006 definitief afgerekende posten. Hetzelfde geldt voor de nog in 2007 over 2005 definitief af te rekenen posten. De maximale onzekerheid voor het totaal bedraagt circa € 78 miljoen (circa 11%).

Loonaangifte 2006

Vanaf 1 januari 2006 doen werkgevers en andere inhoudingsplichtigen, zoals uitkeringsinstanties en pensioenfondsen, één gecombineerde, digitale aangifte voor loonbelasting, premies volksverzekeringen, premies werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet. De Belastingdienst verzorgt voortaan de heffing en inning, wint bij werkgevers de gegevens in van werknemers en geeft die door aan de polisadministratie van het UWV.

De Belastingdienst boekt in de administratie alle betalingen op loonaangiften op een tussenrekening om deze vervolgens geautomatiseerd te confronteren met de in de loonaangifte aangegeven bedragen. Doordat de nieuw ontwikkelde pro-

grammatuur voor deze geautomatiseerde confrontatie in 2006 nog niet goed functioneerde, en niet alle aangiften in het geautomatiseerde systeem konden worden verwerkt, konden veel betalingen nog niet definitief verantwoord worden. Het saldo van de tussenrekening is als gevolg daarvan gedurende het jaar opgelopen tot een niveau van circa € 24,3 mld. Een normaal niveau per ultimo 2006 zou circa € 4 mld. hebben bedragen. Van het bedrag van € 24,3 mld. is in 2007 tot op heden circa € 23 miljard verklaard. Voor wat betreft de resterende € 1,3 miljard bestaat nog onzekerheid omtrent de juiste verantwoording.

De Belastingdienst lost de geschetste problematiek in het eerste halfjaar van 2007 op.

Tevens konden met de nieuwe programmatuur nog geen naheffingsaanslagen worden opgelegd.

Om dit te ondervangen is in de tweede helft van 2006 een handmatig naheffingsproces ingericht voor inhoudingsplichtigen die geen aangifte hebben gedaan of hun aangiften niet of niet volledig hebben betaald. Deze werkzaamheden lopen door tot medio 2007.

Door de latere start van de werkzaamheden wordt € 0,6 mld. aan naheffingsaanslagen in 2007, in plaats van 2006, geïnd. Daarnaast hebben inhoudingsplichtigen zelf in 2006 meer op correctieaangiften afgedragen, waardoor in 2007 € 0,3 mld. minder hoeft te worden nageheven. Per saldo treedt derhalve een kasschuif op van € 0,3 mld. naar 2007.

De afdracht van premies aan UWV, CVZ en SVB heeft op reguliere wijze (op basis van de kasontvangsten en de overeengekomen verdeelsleutels) plaatsgevonden. Door de vertraging in het opleggen en ontvangen van betalingen op naheffingen geldt dat ook voor deze organisaties sprake zal zijn van een kasschuif.

Voor de loonaangifte 2006 is een coulanceregeling getroffen, waardoor gedurende het invoeringsjaar geen boetes worden opgelegd bij te late indiening van de aangiften. Daarnaast zijn ook bij de naheffing maar in een beperkt aantal gevallen boetes opgelegd. Als gevolg hiervan is in totaal voor circa € 30 mln. aan administratieve boeten niet opgelegd. Naar verwachting kan vanaf het tijdvak januari 2007 de confrontatie tussen aangiften en betalingen geautomatiseerd plaatsvinden en kunnen de naheffingsaanslagen geautomatiseerd worden opgelegd.

Toezicht

De laatste jaren zijn sommige resultaten van het toezicht verminderd doordat er menskracht is verschoven naar dienstverlening en administratieve processen. Het betreft dan vooral het aantal boekenonderzoeken. Daarvoor zijn meerdere redenen. Een gemiddeld boekenonderzoek vergt meer inzet van tijd dan jaren geleden. Het telefonieaanbod is de laatste jaren fors gestegen. Er is sprake van een voortdurende groei van administratief werk (zoals meer bezwaarschriften, opvoeren van opgerichte bedrijven en afvoeren bij bedrijfsbeëindigingen).

Ook de nieuwe processen heffing/inning werknemerspremies en toeslagen leiden tot meer administratief werk. Omdat zowel administratieve processen als dienstverleningsprocessen nog niet adequaat met automatisering kunnen worden ondersteund, betekent extra werk op deze processen eveneens extra benodigde capaciteit. Bij gelijkblijvende personele capaciteit betekent dit dat één en ander ten koste is gegaan van het toezichtsproces.

De Belastingdienst wil, zoals in de brief van 15 mei 2006 (30 300 IXb, nr. 39) door de Staatsecretaris van Financiën aangegeven, het toezicht versterken. De inmiddels ingezette voorbereidingen op deze versterking koersen op een segmentering naar ZGO (zeer grote ondernemingen), MGO (middelgrote ondernemingen), MKB en particulieren en een specifieke normering op de te onderscheiden toezichtvormen, zoals de kantoortoetsen, de veldtoetsen (de verschillende vormen van controles bij bedrijven), de controles in het kader van acties en horizontaal toezicht. Vooruitlopend op het Bedrijfsplan 2007-2011 heeft de minister van Financiën op 29 november 2006 (30 800 IXb, nr. 13) de Tweede Kamer bij brief nader geïnformeerd over het toezicht door de Belastingdienst voor 2007.

De versterking van het toezicht wordt de komende jaren mogelijk gemaakt door zowel het besluit van de vervroegde opheffing van de vacaturestop in april 2006 als de in de Voorjaarsnota 2006 voorziene uitbreiding met enkele honderden arbeidsplaatsen in 2007 en 2008.

Daarmee wordt tevens de vanaf 2010 en verdere jaren bovenmatige uitstroom (in verband met de leeftijdsopbouw van het personeelsbestand) tijdig opgevangen.

Het toezicht op de assurantiebelasting is, wat betreft de verzekeringsmaatschappijen, voor een groot deel geconcentreerd op één regio. Het toezicht op de assurantietussenpersonen is een taak van alle regio's. De laatste groep is overigens de laatste jaren in aantal toegenomen.

Er is over 2006 wat betreft de boekenonderzoeken, op de afdracht van de assurantiebelasting door de verzekeringsmaatschappijen, slechts een beperkte inspanning geleverd. Een reden hiervoor is dat de fiscaal-technische risico's gering zijn omdat de regelgeving eenvoudig is. Een andere reden is dat de materiële risico's laag worden ingeschat. Gelet op het toezicht op de assurantiebelasting over de afgelopen jaren zal, mede op basis van een nadere risicoanalyse, de controledichtheid over 2007 vergroot worden.

Complexiteitsreductie automatisering

Door de jaren heen is de complexiteit van de geautomatiseerde ondersteuning van de Belastingdienstactiviteiten enorm toegenomen. Dit weerspiegelt zich in een veelvoud van koppelingen tussen de verschillende systemen alsook in steeds hogere beheers- en ontwikkelingslasten. Daarmee loopt de Belastingdienst risico's ten aanzien van de continuïteit van de geautomatiseerde processen. Bovendien is de Belastingdienst steeds minder goed in staat om nieuwe noodzakelijke ontwikkelingen, zoals het uitwisselen van gegevens met andere partijen, snel een plaats te kunnen geven in zijn informatiehuishouding.

Om deze redenen is besloten een meerjarig programma op te zetten om tot een grondige herinrichting van de ICT-infrastructuur te komen. Daarin worden twee fasen onderscheiden, één voor de korte termijn en één voor de lange termijn. Fase 1 is erop gericht de continuïteit van de huidige Belastingdienstprocessen voor de komende jaren te kunnen garanderen en het kunnen blijven realiseren van noodzakelijke, politiek-bestuurlijke wensen, zoals wetswijzigingen. De ontwikkeling van generieke basisvoorzieningen staan centraal in deze fase. Fase 2 richt zich op structurele verbeteringen die de flexibiliteit en adaptiviteit van de informatievoorziening vergroten, tegen lagere kosten. Aan de Kamer is in dit kader een plan van aanpak toegezgd. Met het hele project zal zo'n 5 tot 10 jaar gemoeid zijn.

INTERNE BEHEERSING

Comptabele Administraties

In de tweede helft van 2006 heeft om doelmatigheidsredenen een reorganisatie plaatsgevonden van de comptabele administraties. Als onderdeel van de Belastingdienst/Centrale Administratie is de unit Centrale Comptabiliteit (UCC) gestart; dit onder gelijktijdige opheffing van de lokale afdelingen bij de belastingregio's. Aanloopproblemen leidden aanvankelijk tot omvangrijke achterstanden bij enkele belangrijke werkstromen. Belangrijke factoren hierbij waren het onverwacht hoge werkaanbod, de benodigde tijd voor begeleiding van nieuwe medewerkers en het inregelen van de communicatie en afstemming met regio's.

Ultimo 2006 waren de achterstanden voor een belangrijk deel ingelopen. Bij de jaarafsluiting heeft UCC nog onvoldoende afstemmingen tussen de diverse administraties uitgevoerd. De taakverdeling binnen UCC is inmiddels aangepast waardoor deze afstemmingen beter belegd zijn.

Teruggaven en verminderingen

De Belastingdienst heeft ten aanzien van (hoge) teruggaven en verminderingen een aantal procedures ingesteld die moeten borgen dat deze juist en volledig plaatsvinden. Over 2006 is bij de accountantscontrole vastgesteld dat deze niet altijd goed hebben gewerkt. De strikte naleving zal over 2007 worden bewaakt.

Wet ter bevordering van speur- en ontwikkelingswerk

De Belastingdienst is begrotingsverantwoordelijk voor de uitgaven in het kader van de Wet ter bevordering van speur- en ontwikkelingswerk (WBSO). Aanvragen voor de zogenaamde "S&O-verklaring" kunnen bij SenterNovem worden ingediend. Met de S&O-verklaring kunnen ondernemers een afdrachtsvermindering claimen op de loonheffing. Zelfstandigen kunnen een aftrek claimen op de inkomstenbelasting. SenterNovem is verantwoordelijk voor het beleid en nagenoeg de gehele uitvoering van de WBSO. De Belastingdienst is momenteel in samenwerking met SenterNovem en de accountantsdiensten

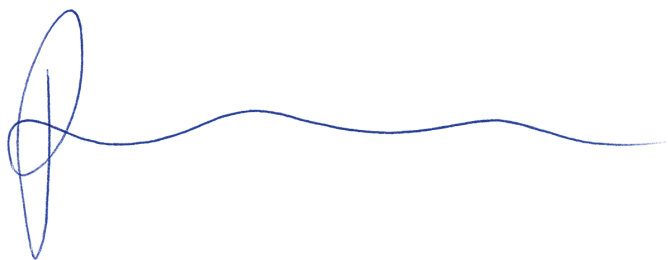
bezig een convenant op te stellen waarin invulling gegeven wordt aan de wederzijdse verantwoordelijkheden. Afsproken wordt ondermeer dat SenterNovem zich in haar jaarverslag verantwoordt over het gevoerde toezichtsbeleid en dit jaarverslag (tijdig) ter beschikking stelt aan de Belastingdienst. Het convenant zal naar het zich laat aanzien op korte termijn ondertekend worden.

De enige uitvoerende activiteit, die voor de Belastingdienst vanaf 2006 resteert, is het vaststellen dat de gevraagde verminderingen en aftrekken gelijk zijn aan de door SenterNovem afgegeven beschikkingen. De Belastingdienst zal deze afstemming over het jaar 2006 medio 2007 afronden.

Conclusie

Op de hierboven genoemde punten is in 2006 geen sprake geweest van bedrijfsprocessen, die als (voldoende) ordelijk en beheerst zouden kunnen worden gekenmerkt. Voor het overige is bij het de Belastingdienst over het begrotingsjaar 2006 sprake geweest van beheerste bedrijfsprocessen. Deze bedrijfsprocessen voorzien tevens in waarborgen voor een rechtmatige begrotingsuitvoering, inclusief een toereikend MenO-beleid. Wat betreft de hierboven genoemde uitzonderingen zijn maatregelen getroffen om de bedrijfsvoering te verbeteren.

Den Haag, 15 maart 2007

De directeur-generaal Belastingdienst
Mr. J. Thunnissen

J A A R R E K

KENING

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In deze jaarrekening legt de Belastingdienst verantwoording af over de uitkomsten van het financiële beheer in het begrotingsjaar 2006. Dit heeft betrekking op de verplichtingen, uitgaven en ontvangsten van het in de Begroting IX-B (Financiën) opgenomen beleidsartikel 1 voorzover het de Belastingdienst betreft¹, en de niet in de Begroting IX-B opgenomen verplichtingen, uitgaven en ontvangsten ten behoeve van derden.

De belangrijkste financiële gegevens worden in twee kernstaten gepresenteerd. Waar van belang worden de cijfers toegelicht. Tenzij anders vermeld, luiden de bedragen in deze jaarrekening in duizenden euro's.

De in de jaarrekening opgenomen informatie is consistent met het Jaarverslag IX-B (Financiën) over het jaar 2006 in de vorm waarin dit - op het moment van ondertekening van het Beheersverslag - nog aan de Algemene Rekenkamer ter beoordeling moest worden aangeboden. In het rapport van de Algemene Rekenkamer kunnen opmerkingen worden gemaakt over het financiële beheer van de Belastingdienst en de verantwoording daarover, die van invloed zijn op het Jaarverslag IX-B (Financiën) dat uiteindelijk bij de Staten-Generaal wordt ingediend.

1.2 Inrichtingseisen

De financiële administratie van de Belastingdienst is ingericht met inachtneming van de Comptabiliteitswet en de Regeling Departementale Begrotingsadministratie. Als gevolg hiervan wordt als waarderingssysteem het verplichtingen- en kasstelsel gehanteerd. Alle bedragen en vorderingen zijn opgenomen tegen nominale waarde.

1.3 Rechtshandhavingsbeleid en beleid ter bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik

Rechtshandhavingsbeleid

De kerntaak van de Belastingdienst is een proportionele en evenwichtige rechtshandhaving. Dat gebeurt onder meer door de belastingplichtige fiscaal relevante informatie te verstrekken. Informatie, die bedoeld is om hem te ondersteunen bij het voldoen aan zijn fiscale verplichtingen. Anderzijds wordt, zo nodig, toezicht uitgeoefend op de klant door het corrigeren en bestrijden van het niet nakomen van wettelijke verplichtingen. De wijze waarop het toezicht wordt uitgeoefend, verschilt, afhankelijk van de klant en van de risico's. Wat niet verschilt, is de inhoud: bij het uitoefenen van toezicht wordt het recht toegepast. In het handboek "Advisering en implementatie wetgeving" zijn de maatregelen inzake het toetsen op haalbaarheid en uitvoerbaarheid, de implementatie en de toepassing en evaluatie van wetgeving nader uitgewerkt. Op het gebied van de rechtshandhaving besteedt de Belastingdienst aandacht aan de kwaliteitsborging binnen het primaire proces. Een goed stelsel van kwaliteitsborging vormt immers de basis voor een adequate rechtshandhaving.

Beleid ter bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik

Belastingheffing en toeslagen zijn gevoelig voor misbruik en oneigenlijk gebruik (M en O) omdat de hoogte van de heffing en de verplichting om te betalen afhankelijk zijn van gegevens die belastingplichtigen zelf verstrekken. Bij alle door de Belastingdienst uit te voeren fiscale taken en toeslagen worden de medewerkers, in meer of mindere mate, geconfronteerd met de problematiek van misbruik en oneigenlijk gebruik. Het tegengaan van M en O bij de toepassing van fiscale wet- en regelgeving en toeslagen vormt een geïntegreerd onderdeel van het rechtshandhavingsbeleid. De uitvoering van de werkzaamheden kent beperkingen. De werkzaamheden worden uitgevoerd binnen de beschikbaar gestelde personele en finan-

¹) In beleidsartikel 1 van de Begroting IX-B (Financiën) zijn de gegevens van het directoraat-generaal Belastingdienst en van het directoraat-generaal Fiscale Zaken opgenomen. Over de cijfers van het directoraat-generaal Fiscale Zaken legt de Belastingdienst in deze jaarrekening geen verantwoording af.

ciële middelen. Dat betekent keuzes maken over de inzet van ons personeel. Verder zijn er maatschappelijke begrenzingsen door wettelijke bepalingen die controlemogelijkheden beperken of verhinderen (zoals privacywetgeving). Dit betekent dat er ook bij een toereikend M en O-beleid sprake blijft van inherente onzekerheid over de volledigheid van de ontvangsten en de juistheid van de uitgaven. Deze onzekerheid is niet nader kwantificeerbaar.

Een eerste aandachtspunt bij de uitvoering van het M en O-beleid betreft het beoordelen van de M en O-gevoeligheid van nieuwe wet- en regelgeving en het toetsen op handhaafbaarheid. Naast een goede voorlichting is de aanwezigheid van een toereikend controle- en sanctiebeleid een voorwaarde voor een effectieve uitvoering van de wet- en regelgeving. Daarbij wordt de aandacht vooral op die terreinen gericht waar het fiscaal en financieel risico groot is. Intern wordt vaktechnisch toezicht uitgeoefend op de uitvoering van het controlebeleid.

Het sanctiebeleid is wettelijk geregeld in de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen en nader uitgewerkt in het Besluit Bestuurlijke Boeten Belastingdienst 1998. Voor de toeslagen betreft dit de Algemene Wet Inkomensafhankelijke Regelingen. Een besluit Bestuurlijke Boeten voor toeslagen is in voorbereiding. Periodiek wordt de uitvoering van specifieke wetten en regelingen geëvalueerd. Naast het verwerken van ingediende gegevens besteedt de Belastingdienst veel aandacht aan het opsporen van belastingplichtigen en van belastbare feiten en gebeurtenissen. In dit kader zijn bij de uitvoering van fiscale taken en toeslagen onder meer de gegevensuitwisseling met andere instanties, de waarnemingen ter plaatse en de landelijke acties van belang.

Het eerste deel van dit Beheersverslag gaat nader in op het gevoerde rechtshandavings- en M en O-beleid.

KERNSTAAT 1

1.4 Begrotingsverplichtingen, -uitgaven en -ontvangsten (x € 1.000)

Omschrijving	Oorspronkelijke (begrotings) Raming 2006	Raming 2006 na mutaties Najaarsnota	Realisatie 2006	Realisatie 2005
Verplichtingen	3.353.687	3.531.837	3.443.443	3.247.189
Uitgaven	3.353.687	3.531.837	3.425.263	3.230.750
Programma-uitgaven	826.147	828.753	665.185	564.195
Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ)	52.464	64.070	60.351	68.414
Vergoeding proceskosten	8.463	1.963	2.588	2.326
Garanties procesrisico's	45	45	9	15
Bijdragen en staatsprijs fiscale zaken	175	175	194	177
Heffings- en invorderingsrente	765.000	762.500	600.594	488.770
Diverse uitgaven	0	0	1.449	4.494
Apparaatsuitgaven	2.527.540	2.703.084	2.760.078	2.666.554
Personeel en materieel Belastingdienst	2.527.540	2.703.084	2.760.068	2.666.483
Uitvoering door derden (Energiepremieregeling)	0	0	10	72
Ontvangsten	100.744.926	111.781.408	111.562.283	106.850.830
Programma-ontvangsten	100.726.312	111.744.494	111.518.763	106.802.400
Belastingontvangsten	99.380.189	110.469.371	110.378.381	105.872.333
Kosten vervolging	120.576	134.576	117.711	131.763
Opbrengst schikkingen en adm. boeten	170.547	170.547	164.319	155.921
Ontvangst omroepbijdragen	0	0	4	7
Heffings- en invorderingsrente	1.055.000	970.000	858.348	642.374
Apparaatsontvangsten	18.614	36.914	43.520	48.430
Aan apparaatsuitgaven gerelateerde ontvangsten Belastingdienst	13.486	31.786	35.494	42.879
Ontvangsten voor verrichte werkzaamheden door de Belastingdienst	5.128	5.128	8.026	5.551

KERNSTAAT 2

1.5 Niet-begrotingsverplichtingen, – uitgaven en ontvangsten

Omschrijving	Realisatie 2006	Realisatie 2005
Verplichtingen	453.062	1.763.989
Huurtoeslag	453.062	1.763.989
Uitgaven	7571.710	2.926.875
Zorgtoeslag	2.525.312	196.170
Huurtoeslag	2.089.336	127.715
Kinderopvangtoeslag	931.910	667.478
BTW-compensatiefonds	1.938.563	1.870.984
Tegemoetkoming Buitengewone Uitgaven	86.589	64.528
Ontvangsten	64.708.363	37606.488
Premies volksverzekeringen	33.131.289	34.886.730
Premies werknemersverzekeringen	16.175.636	0
Zorgverzekeringswet	12.702.969	0
Provinciale opcenten	1.082.479	1.088.385
Heffing Mijnbouwwet	742.367	548.141
Landbouwheffingen	315.727	322.379
Voorraadheffing aardolieproducten	81.039	80.144
Premies Ziekenfondsverzekering zelfstandigen	75.785	298.763
Eurovignet	74.228	55.821
Premies Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering Zelfstandigen	44.355	177.584
Dwanginvordering voor derden	40.873	43.972
Landinrichtingsrente	39.479	39.951
Verontreinigingsheffing rijkswateren	26.697	31.397
Verkeersbegeleidingstarief	17.275	16.426
Verrekening perceptiekosten douanerechten	12.295	16.778
Heffing Ondernemingsraden	9.922	0
Premies schuldig nalatig	49	17
Zorgtoeslag	37.921	0
Huurtoeslag	49.082	0
Kinderopvangtoeslag	48.895	0

2 Toelichting op Kernstaat 1

2.1 Verplichtingen

Omdat op artikel 1 Belastingen de begroting van verplichtingen gelijk is aan de begroting van uitgaven en de realisatie nagenoeg gelijk is, wordt volstaan met een verwijzing naar de toelichting op de uitgaven.

2.2 Uitgaven

De totale uitgaven van de Belastingdienst bedroegen in 2006 € 3.425 mln. en zijn daarmee € 107 mln. lager uitgekomen dan de raming na de Najaarsnota. De uitgaven zijn onder te verdelen in uitgaven voor het programma en het apparaat. Hieronder wordt op hoofdlijnen een toelichting gegeven op verschillen tussen de realisatie en de raming na de Najaarsnota.

Programma-uitgaven

Wet Waardering Onroerende Zaken

Omdat verwacht werd dat in 2006 met gemeenten tot een definitieve afrekening betreffende de vangnetregeling 1999 t/m 2002 kon worden gekomen, is de raming bij Voorjaarsnota aangepast met € 10,5 mln. Nadien is de begroting voor prijsbijstelling opgehoogd met € 1,1 mln. Een aantal gemeenten heeft nog geen einddeclaratie ingediend waardoor de uitgaven uiteindelijk € 3,7 mln. achter bleven op de raming.

Vergoeding proceskosten

De raming is bij Voorjaarsnota met een bedrag van € 6,5 mln. verlaagd omdat verwacht werd dat structureel minder door belastingplichtigen een beroep zal worden gedaan op vergoeding van proceskosten. De uitgaven bedroegen uiteindelijk € 2,6 mln. en kwamen daarmee € 0,6 mln. uit boven de raming.

Heffings- en invorderingsrente

	2006	2005
Invorderingsrente	197.211	221.984
Heffingsrente	403.383	266.786
	600.594	488.770

Bij Voorjaarsnota is de raming voor de uitgaven van de heffings- en invorderingsrente verlaagd met een bedrag van € 32,5 mln. Dit hield verband met een verlaging van de rente-opslag en met de "ontsparring" van de te hoge Vpb-aanslagen bij de Belastingdienst. Bij Najaarsnota is de raming met een bedrag van € 30 mln. verhoogd omdat op dat moment de uitgaven voorliepen op het historisch kaspatroon. De uitgaven zijn per saldo € 162 mln. achtergebleven bij de raming. Bij de verdeling van heffings- en invorderingsrente van IB/PVV aanslagen over inkomstenbelasting en premieheffing wordt een verdeelsleutel gehanteerd. Als gevolg van de eind 2006 definitief vastgestelde sleutel over het belastingjaar 2002 is een omvangrijke verschuiving opgetreden van de Rijksbegroting (IXB) naar de fondsen (€ 195 mln.). Daarnaast is in 2006 meer rente (€ 32 mln.) uitbetaald als gevolg van de hoger dan voorziene stand van het rentetarief.

Apparaatsuitgaven

Personeel en materieel Belastingdienst

Met betrekking tot de personele en materiële uitgaven heeft zich het volgende beeld ontwikkeld.

Bedragen (x € 1.000)

Omschrijving	Oorspronkelijke (begrotings) raming 2006	Raming 2006 na mutaties Najaarsnota	Realisatie 2006	Realisatie 2005
Personeel	1.628.229	1.673.916	1.690.500	1.596.841
Materieel	899.311	1.029.168	1.069.568	1.069.642
Totaal personeel en materieel	2.527.540	2.703.084	2.760.068	2.666.483

De oorspronkelijke begrotingsraming is bij Voorjaarsnota en Najaarsnota met een bedrag van per saldo € 176 mln. opgehoogd. De begroting na Najaarsnota kwam daarmee op een totaal van € 2,7 mld.

De mutaties betreffen:

- Hogere uitgaven voor het apparaat Belastingdienst + € 90
 - reductie van de ICT-complexiteit en de plannen voor Voorgevulde Aangifte (+ € 30)
 - automatiseringskosten voor de strategische projecten Toeslagen en Samenwerking Uitvoering Werknemersverzekeringen Belastingdienst (SUB) (+ € 25)
 - taakuitbreiding als gevolg van nieuwe fiscale wetgeving zoals Belastingplan 2006 en de uitvoering VpB-pakket (+ € 20)
 - investeringen in detectiesystemen voor de Douane vanwege uitbreiding van controles van de uitgaande goederenstroom (+ € 15)

- Loon- en prijsbijstelling + € 58

Deze mutatie betreft het saldo van de uitdeling van de loon- en prijsbijstelling

- Overboekingen van en naar andere departementen + € 18
 - het project XBRL met als doel administratieve lastenverlichting bedrijfsleven (+ € 12)
 - diverse overboekingen van en naar andere departementen voor uitvoeringskosten van o.a. huurliberalisatie, kindertoeslag, ontwikkeling landelijke voorziening van de Basisregistratie voor Adressen en Gebouwen en bestrijding vogelgriep (+ € 6)

- Overig + € 10

Voor extra werkzaamheden voor derden zoals GBO en P-direkt en het saldo van een aantal kleinere mutaties.

In totaal heeft de Belastingdienst een bedrag van bijna € 2,76 mld. aan apparaatsuitgaven gerealiseerd.

Ten opzichte van de bijgestelde begroting betekent dit een overschrijding met € 57 mln.

De overschrijding heeft betrekking op:

- Automatisering + € 28

Voor het waarborgen van de juistheid en de volledigheid van de loonaangifte gegevens bij het UWV. Tevens voor een bijdrage aan de Gemeenschappelijke Beheer Organisaties overheid in het kader van E-overheid en het tegen gunstige voorwaarden meerjarig afkopen van gebruiksrechten op software.

• Personele uitgaven	+ € 16
- instroom van nieuwe medewerkers (voor met name versterken van het toezicht) na het opheffen van de vacaturestop (+ € 10)	
- inzet van uitzendkrachten voor de afhandeling van het hogere aanbod van vraagbrieven voor Toeslagen (+ € 6)	
• Opleidingen	+ € 7
Ontwikkeling en uitvoering van een opleidingsprogramma bij de Hogescholen ten behoeve van de extra medewerkers in het toezicht.	
• Dienstverlening	- € 4
Minder uitbesteding aan derden bij de afhandeling van het telefonische aanbod bij de Belastingtelefoon	
• Overig	+ € 10
Technische aanpassingen die voortkomen uit veranderingen in de zorgverzekeringswet, werkzaamheden in het kader van DIGID en buitenlandse bijstand	

Uitvoering door derden (Energiepremieregeling)

De Energiepremieregeling is per 1 januari 2003 beëindigd. In 2006 zijn de laatste restanten van de declaraties van de energiebedrijven uitbetaald.

2.3 Ontvangsten

Programma-ontvangsten

Belastingontvangsten

In dit onderdeel wordt een toelichting gegeven op de in kernstaat 1 opgenomen belastingontvangsten van het begrotingsjaar 2006. In tabelvorm worden gedetailleerd de begrote en gerealiseerde belastingontvangsten weergegeven. Waar nodig worden de cijfers nader toegelicht. De gepresenteerde ontvangsten zijn het saldo van alle in 2006 door de Belastingdienst ontvangen en teruggegeven belastingbedragen.

De in kernstaat 1 opgenomen belastingontvangsten zijn netto-ontvangsten, na aftrek van de ontvangsten die ten behoeve van het gemeentefonds, het provinciefonds en het BTW-compensatiefonds worden afgezonderd. Deze afdrachten worden afzonderlijk toegelicht.

De hoogte van de belastingopbrengsten wordt beïnvloed door macro-economische factoren en autonome maatregelen (fiscale maatregelen en maatregelen in de uitvoering). In het algemeen worden verschillen tussen de raming en de realisatie van de belastingopbrengsten niet nader verklaard. Veelal zijn deze verschillen macro-economisch bepaald en als zodanig door de Belastingdienst niet te beïnvloeden. Slechts indien bij een middel bijzondere afdrachten zijn gedaan, of andere beheersmatige opmerkingen kunnen worden gemaakt, worden deze in de toelichting opgenomen. Voor de verklaring van verschillen, die door macro-economische factoren zijn bepaald, wordt verwezen naar Jaarverslag IX B (Financiën) over het jaar 2006

Ultimo 2006 zijn bedragen ontvangen die nog niet definitief zijn verwerkt in de administratie van de Belastingdienst, de zogeheten comptabele overloop. Bij de jaarafsluiting is het bedrag van de overloop door middel van een toedelingsmethodiek verantwoord op de diverse belastingmiddelen en aandelen voor derden.

Belastingontvangsten (x € 1 mln.)

Omschrijving	Orspronkelijke (begrotings)	Raming2006 na mutaties raming 2006	Realisatie 2006 Najaarsnota	Realisatie 2005
Kostprijsverhogende belastingen	63.858	68.476	67.664	64.269
Invoerrechten	1.668	1.851	1.917	1.620
Omzetbelasting	37.116	40.612	39.918	38.134
Belasting op personenauto's en motorrijwielen	3.441	3.322	3.436	3.198
Accijnzen	9.607	9.768	9.717	9.383
Accijns van lichte olie	3.886	3.890	3.884	3.935
Accijns van minerale oliën , anders dan lichte olie	2.662	2.760	2.770	2.645
Tabaksaccijns	2.126	2.218	2.175	1.886
Alcoholaccijns	370	329	326	368
Bieraccijns	318	322	319	315
Wijnaccijns	245	249	243	234
Belastingen van rechtsverkeer	4.857	5.485	5.339	5.158
Overdrachtsbelasting	4.057	4.554	4.423	4.176
Assurantebelasting	772	788	786	754
Kapitaalsbelasting	28	143	130	228
Motorrijtuigenbelasting	2.709	2.623	2.635	2.399
Belastingen op een milieugrondslag	4.195	4.555	4.438	4.116
Grondwaterbelasting	169	156	169	168
Afstoffenbelasting	87	167	177	124
Energiebelasting	3.817	4.115	3.975	3.713
Waterbelasting	122	117	112	114
Brandstoffenbelasting	0	1	5	-3
Verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken en andere producten	149	152	153	149
Belasting op zware motorrijtuigen	117	106	111	111
Belastingen op inkomen, winst en vermogen	51.255	57.844	59.217	56.427
Loonbelasting/inkomstenbelasting	30.073	34.310	35.054	30.858
Dividendbelasting	3.920	4.010	4.226	4.262
Kansspelbelasting	178	216	225	180
Vennootschapsbelasting	15.455	17.612	17.907	19.358
Vermogensbelasting	20	-14	-6	60
Successierechten	1.609	1.710	1.811	1.709
Niet nader toe te rekenen belastingontvangsten	-19	47	-38	47
Totaal belastingontvangsten	115.094	126.367	126.843	120.743
Ontvangsten die ten behoeve van het Gemeentefonds en het Provinciefonds worden afgezonderd	-14.084	-14.518	-14.526	-13.000
Ontvangsten die ten behoeve van het BTW-compensatiefonds worden afgezonderd	-1.885	-1.940	-1.939	-1.871
Kastransactievoorschil op EMU-basis	257	561	0	0
Totaal belastingontvangsten IX B (Financiën)	99.382	110.470	110.378	105.872

Toelichting op de tabel belastingontvangsten

In de tabel zijn de belastingontvangsten opgenomen zoals deze verantwoord worden op hoofdstuk IX B van de Rijksbegroting. De bedragen worden toegelicht in de gevallen dat de belastingen onderdeel uitmaken van een samenstel van ontvangsten en ook indien ze geïnd zijn voor andere instanties.

Kostprijsverhogende belastingen

Invoerrechten

De verantwoorde ontvangsten worden ten gunste van het ministerie van Financiën geboekt. De aan de Europese Unie afgedragen invoerrechten komen ten laste van de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Door de afdeling Rijkshoofdboekhouding van het Ministerie van Financiën (RHB) werd in 2006 een bedrag van € 1,867 mld. ten laste van de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken afgedragen aan de Europese Unie.

Omzetbelasting

Het deel van de BTW dat aan de Europese Unie moet worden afgedragen wordt ten laste van de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken verantwoord. Door de RHB werd in 2006 een bedrag van € 0,990 mld. ten laste van de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken afgedragen aan de Europese Unie.

Motorrijtuigenbelasting

	2006	2005
Bruto-opbrengst	3.759,9 mln.	3.531,5 mln.
Administratieve boeten	- 42,3 mln.	- 44,2 mln.
Provinciale opcenten	- 1.082,5 mln.	- 1.088,4 mln.
Belastingontvangsten	2.635,1 mln.	2.398,9 mln.

De bruto-opbrengst bestaat naast de hoofdsom van de motorrijtuigenbelasting uit de geheven provinciale opcenten en administratieve boeten. De provinciale opcenten behoren tot de niet-begrotingsontvangsten. Deze ontvangsten zijn afzonderlijk weergegeven in kernstaat 2. In de toelichting op deze staat is meer informatie te vinden over de opcenten. Opgemerkt wordt, dat bij de verdeling van de bruto-opbrengst van de motorrijtuigenbelasting in 2005 een bedrag van € 36,6 mln. teveel is toegerekend aan de provinciale opcenten.

Dit heeft in 2006 geleid tot een correctie ten gunste van de belastingopbrengsten.

Belastingen op inkomen, winst en vermogen

Loon- en inkomstenbelasting

	2006	2005
Loonbelasting	31.536,2 mln.	27.206,9 mln.
Inkomstenbelasting	3.517,4 mln.	3.651,1 mln.
Saldo	35.053,6 mln.	30.858,0 mln.

Het in de tabel opgenomen bedrag is het saldo van ontvangsten loon- en inkomstenbelasting. De heffing en inning van de loon- en inkomstenbelasting vindt gecombineerd plaats met de premies volksverzekeringen. Per belastingjaar wordt de loon- en inkomensheffing gesplitst in een belasting- en een premiedeel. Op grond van de Wet Financiering Sociale Verzekeringen worden voor het aandeel premies volksverzekeringen voorlopige toedelingpercentages vastgesteld op basis van het ramingsmodel van het Centraal Planbureau. Op grond van de gegevensregistratie worden na twee jaar de definitieve toedelingpercentages voor de loonheffing vastgesteld en vindt er afrekening plaats tussen het Rijk en de Sociale Fondsen. Voor de inkomensheffing gebeurt dit na 4 jaar.

De loonheffing wordt vanaf belastingjaar 2006, gecombineerd met de premies werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet, geheven in de loonaangifte 2006.

Loonbelasting

	2006	2005
Bruto-ontvangst loonbelasting	31.864,8 mln.	28.084,7 mln.
Afrekening belastingjaar 2003		- 877,8 mln.
Afrekening belastingjaar 2004	-328,6 mln.	
Netto-ontvangst loonbelasting	31.536,2 mln.	27.206,9 mln.

In 2006 heeft de afrekening plaatsgevonden over de opbrengsten van de loonheffing van het belastingjaar 2004. Als gevolg hiervan is ten laste van de opbrengst van de loonbelasting een bedrag van € 328,6 mln. uitgekeerd aan de Sociale Fondsen.

Inkomstenbelasting

	2006	2005
Bruto-ontvangst inkomstenbelasting	- 469,4 mln.	3,1 mln.
Afrekening belastingjaar 2001		3.648,0 mln.
Afrekening belastingjaar 2002	3.986,8 mln.	
Netto-ontvangst inkomstenbelasting	3.517,4 mln.	3.651,1 mln.

De afrekening in 2006 tussen het Rijk en de Sociale Fondsen over de opbrengsten van de inkomensheffing over belastingjaar 2002 viel ten gunste uit van het Rijk voor € 3.986,8 mln.

De bruto-ontvangst van de inkomstenbelasting kwam in 2005 uit op een gering positief en in 2006 op een negatief bedrag. Dit vloeit voort uit het karakter van de inkomstenbelasting, waarbij een verrekening plaatsvindt met eerder ingehouden loon- en dividendbelasting. Ook de aanwezigheid van negatieve inkomenscomponenten (aftrekposten) en van diverse heffingskortingen leidt vaak tot aanslagen met een per saldo negatief bedrag. Met ingang van 1 juli 2005 is de Spaarrenterichtlijn in werking getreden. Deze Europese richtlijn heeft als doel ervoor te zorgen dat de belastingheffing in de EU-lidstaten effectiever kan plaatsvinden. Gedurende een overgangperiode houden België, Luxemburg, Oostenrijk, Zwitserland en een aantal kleinere landen een bronheffing in over de aan buitenlandse rekeninghouders uitbetaalde spaarrente. 75% van deze bronheffing wordt, voorzover het Nederlandse rekeninghouders betreft, uitbetaald aan de Nederlandse staat. In de netto-ontvangsten 2006 is m.b.t. deze bronheffing een bedrag van € 7,5 mln. begrepen.

Vermogensbelasting

Als gevolg van de belastingherziening IB2001 is de vermogensbelasting met ingang van het belastingjaar 2001 afgeschaft. De realisaties in 2006/2005 betreffen dan ook het saldo van ontvangsten en uitgaven over oude belastingjaren.

Niet nader toe te rekenen belastingontvangsten

De boekingen op dit onderdeel hebben voornamelijk betrekking op ontvangsten op reeds oninbaar geleden vorderingen en vrijwillig betaalde belasting.

Daarnaast is € 26,25 mln. betaald aan de Belgische autoriteiten in het kader van de macro-economische verrekening van belastingen op grond van het Nederlands-Belgische belastingverdrag van 5 juni 2001. Het betaalde bedrag is opgebouwd uit de verrekening over het vierde kwartaal van 2004 (€ 3,75 mln.), de verrekening over 2005 (€ 15 mln.) en de verrekening over de eerste twee kwartalen van 2006 (€ 7,5 mln.).

Verder zijn twee saldibalanscorrecties van per saldo € 102,7 mln. ten laste van deze ontvangsten geboekt. Dit betreffen correcties op het jaarlijkse overloopbedrag (€ 93,3 mln.) en het afboeken van enkele oude verschillen op de tussenrekeningen (€ 9,4 mln.).

Het verantwoorde bedrag is derhalve opgebouwd uit:

	2006	2005
Reguliere ontvangsten	91,0 mln.	46,9 mln.
Verrekening belastingverdrag België	-26,2 mln.	0,0 mln.
Correctieboekingen saldibalans	-102,7 mln.	0,0 mln.
	-37,9 mln.	46,9 mln.

Ontvangsten die ten behoeve van het gemeentefonds en het provinciefonds worden afgezonderd

	2006	2005
Gemeentefonds	-13.435,8 mln.	-11.995,8 mln.
Provinciefonds	-1.089,8 mln.	-1.004,0 mln.
	-14.525,6 mln.	-12.999,8 mln.

Van het totaal aan belastingontvangsten vindt aftrek plaats van de ontvangsten die ten behoeve van het gemeentefonds en het provinciefonds worden afgezonderd op basis van de Financiële-verhoudingswet.

Ontvangsten die ten behoeve van het BTW-compensatiefonds worden afgezonderd

	2006	2005
BTW-compensatiefonds	-1.938,5 mln.	-1.871,0 mln.

Vanaf 1 januari 2003 kunnen gemeenten, provincies en de kaderwetgebieden de betaalde BTW voor hun niet-ondernemersactiviteiten, die volgens de wetgeving daarvoor in aanmerking komen, gecompenseerd krijgen uit het BTW-compensatiefonds. Het BTW-compensatiefonds wordt vanaf 2004 voor een belangrijk deel gevoed door een uitname uit het Gemeentefonds en het Provinciefonds.

Kosten vervolging

	2006	2005
Kosten vervolging	117.711	131.763

De ontvangsten voor kosten van vervolging kwamen € 17 mln. lager uit dan de bij Voorjaarsnota met € 14 mln. opwaarts bijgestelde raming. De lagere ontvangst is een gevolg van de voorspoedige economische ontwikkelingen waardoor minder dwanginvorderingsmaatregelen getroffen hoefden te worden.

Opbrengst van schikkingen en administratieve boeten

	2006	2005
Schikkingen	22.035	3.479
Administratieve boeten	142.284	152.442
	164.319	155.921

Als gevolg van enkele hoge incidentele schikkingen is de opbrengst gestegen ten opzichte van 2005.

De ontvangen administratieve boeten bleven € 6,2 mln. achter bij de begroting als gevolg van de afrekening tussen het Rijk en de fondsen als gevolg van de eind 2006 definitief vastgestelde verdeelsleutel over het belastingjaar 2002. De negatieve bedragen bij de inkomstenbelasting zijn een gevolg van deze herverdeling. Daarnaast werden minder boeten geïnd bij de loonbelasting, als gevolg van het gevoerde coulancebeleid bij het indienen van de loonaangifte 2006 en het later opstarten van het handmatige naheffingsproces voor het belastingjaar 2006.

De verdeling van de administratieve boeten naar middel is als volgt:

	2006	2005
Inkomstenbelasting	- 14.322	- 15.249
Vennootschapsbelasting	6.828	6.716
Omzetbelasting	78.327	81.339
Loonbelasting	17.195	30.364
Motorrijtuigenbelasting	42.277	44.245
Overige belastingen	11.979	5.027
	142.284	152.442

Heffings- en invorderingsrente

	2006	2005
Invorderingsrente	86.866	81.295
Heffingsrente	771.482	561.079
	858.348	642.374

De ontvangsten bleven uiteindelijk € 112 mln. achter bij de raming. Bij de verdeling van heffings- en invorderingsrente van IB/PVV aanslagen over IB en premieheffing wordt een verdeelsleutel gehanteerd. Als gevolg van de afrekening naar aanleiding van de eind 2006 definitief vastgestelde sleutel over het belastingjaar 2002 is een verschuiving van € 240 mln. opgetreden van de Rijksbegroting (IXB) ten gunste van de fondsen. Daarnaast is in 2006 meer rente (€ 128 mln.) ontvangen als gevolg van de hogere stand van het rentetarief en de hogere vaststelling van definitieve aanslagen vennootschapsbelasting.

Apparaatsontvangsten

Aan apparaatsuitgaven gerelateerde ontvangsten Belastingdienst

De apparaatsontvangsten van de Belastingdienst hebben veelal een directe samenhang met de apparaatsuitgaven. In onderstaande tabel zijn de apparaatsontvangsten gedetailleerd weergegeven.

De specificatie luidt:

	2006	2005
Uitkeringen Fonds ArbeidsongeschiktheidsVerzekering Overheidspersoneel (WAO)	2.308	3.150
Ouderbijdragen kinderopvang	0	2
Internationale bijstand	7.856	3.155
Subsidies A&O-fonds	1.034	388
Overige subsidies en personele ontvangsten	6.333	4.923
Verkoop scangebouwen	0	12.479
Doorbelaste kosten aan derden	16.549	9.754
Overige ontvangsten materieel	1.414	9.028
	35.494	42.879

Bij Voor- en Najaarsnota is de raming voor de apparaatsontvangsten per saldo met € 18,3 mln. opgehoogd voor te verwachten ontvangsten gerelateerd aan de incidentele extra inzet van mensen en middelen voor derden. De ontvangsten van de facilitaire bedrijven als vergoeding voor geleverde diensten bedroegen € 10,3 mln. Verder vormen de ontvangsten voor werkzaamheden in het kader van internationale bijstand (€ 7,9 mln.) en DigiD (€ 6,2 mln.) een belangrijk deel.

Ontvangsten voor verrichte werkzaamheden door de Belastingdienst

Als vast onderdeel van zijn werkpakket verricht de Belastingdienst werkzaamheden voor andere instanties. De hiervoor gemaakte kosten worden doorberekend op basis van tariefregelingen. Deze leiden tot de volgende ontvangsten:

1. Een vergoeding voor de inning en invordering van de verontreinigingsheffing rijkswateren als onderdeel van een door de Belastingdienst op 27 maart 1995 gesloten convenant met het Ministerie van Verkeer en Waterstaat.
2. Legesgelden. De tarieven voor het registreren van akten (of het verlenen van ontheffing daarop) alsmede voor inzage in of uittreksels uit de registers berusten op de Registratiewet 1970 (Stb.1970,610), laatstelijk gewijzigd bij Wet van 22 juni 1994 (Stb.1994,573). De tarieven voor ambtelijke werkzaamheden van de Douane berusten op art. 35 van de Douanewet (Stb.1995,553). De meerontvangsten op dit onderdeel hebben betrekking op de legesgelden voor het registreren van akten en inzage in of uittreksels uit registers.
3. Administratiekosten Eurovignet. Bij teruggave van belasting op Euro-jaarvignetten worden administratiekosten berekend. Het tarief berust op art.14, lid 4, van de Wet belasting zware motorrijtuigen (Stb.1995,563).

De specificatie luidt:

	2006	2005
Perceptiekosten Verontreinigingsheffing	26	30
Legesgelden	7.888	5.350
Administratiekosten Eurovignet	112	171
	8.026	5.551

3 Toelichting op Kernstaat 2

In kernstaat 2 zijn de door de Belastingdienst in 2006 gerealiseerde verplichtingen, uitgaven en ontvangsten opgenomen, die niet ten laste of ten gunste komen van de Begroting IXB (Financiën).

De verplichtingen en uitgaven hebben betrekking op de toekenning en uitbetaling door de Belastingdienst van toeslagen en uitkeringen als onderdeel van de uitvoering van een aantal wetten en regelingen waarmee hij ten behoeve van een andere instantie is belast. De ontvangsten betreffen de voor derden geïnde belastingen en heffingen. Tot de belangrijkste instanties behoren een aantal andere ministeries, de provincies, de Sociale Fondsen en het Landbouw Egalisatie Fonds.

3.1 Niet begrotingsverplichtingen en -uitgaven Toeslageregelingen

Verplichtingen

	2006	2005
Huurtoeslag	453.062	1.763.989

Uitgaven

	2006	2005
Zorgtoeslag	2.525.312	196.170
Huurtoeslag	2.089.336	127.715
Kinderopvangtoeslag	931.910	667.478

De Belastingdienst is in 2005 gestart met het uitbetalen van de kinderopvangtoeslag, de huurtoeslag en de zorgtoeslag. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport hebben vanaf 2005 gekozen om resp. de kinderopvangtoeslag en de zorgtoeslag op te nemen in de Aanwijzingsregeling verplichtingen=kas. Op grond daarvan wordt door hen het bedrag dat als uitgaaf is gerealiseerd opgenomen als verplichting. Ook het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer volgt vanaf 2006 deze methodiek. De uitgaven in 2006 voor de huurtoeslag hadden voor € 1,636 mld. betrekking op verplichtingen die in 2005 waren aangegaan en voor € 0,453 mld. voor verplichtingen in 2006.

De uitgaven komen ten laste van de begrotingen van de genoemde departementen.

3.2 Overige niet begrotingsuitgaven

	2006	2005
BTW-compensatiefonds	1.938.563	1.870.984

Sinds 1 januari 2003 kunnen gemeenten, provincies en de kaderwet-gebieden de betaalde BTW voor hun niet-ondernemersactiviteiten, die volgens de wetgeving daarvoor in aanmerking komen, gecompenseerd krijgen uit het BTW-compensatiefonds.

	2006	2005
Tegemoetkoming Buitengewone Uitgaven	86.589	64.528

De Belastingdienst is belast met de uitvoering van het tijdelijk besluit tegemoetkoming buitengewone uitgaven. Dit besluit, waarvan de financiële gevolgen ten laste komen van de begroting van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, regelt een tegemoetkoming voor burgers die in de fiscaliteit door de combinatie van de hoogte van hun inkomen en de to-

tale hoogte van hun aftrekposten en heffingskortingen niet de volledige waarde van hun aftrek van buitengewone uitgaven kunnen effectueren. De tegemoetkoming is met name bedoeld voor personen in de lagere inkomenscategorieën met relatief hoge buitengewone uitgaven.

Om doelmatigheidsredenen heeft de Belastingdienst bij de invoering van de tegemoetkoming gekozen voor een eenvoudige geautomatiseerde berekening. Deze kan tot kleine verschillen leiden tussen de theoretisch juiste en de toegekende tegemoetkoming. In 2007 wordt een nieuwe applicatie in gebruik genomen waardoor deze verschillen tot het verleden zullen behoren. Door een fout in het geautomatiseerde proces zijn in 2006 12.711 te hoge (tot een totaalbedrag van € 0,5 mln.) en 15.121 te lage (tot een totaalbedrag van € 0,1 mln.) beschikkingen verstuurd. De te lage beschikkingen zijn alsnog hersteld.

3.3 Niet begrotingsontvangsten

	2006	2005
Premies volksverzekeringen	33.131.289	34.886.730

De heffing en inning van de premies volksverzekeringen vindt gecombineerd plaats met de loon- en inkomstenbelasting. De totale ontvangsten worden door middel van een vastgestelde systematiek tussen de Belastingdienst en de Sociale Fondsen verdeeld in een belasting- en een premiedeel.

Per belastingjaar worden voorlopige toedelingspercentages vastgesteld op basis van ramingen van het Centraal Planbureau. Na twee jaar voor de loonbelasting en vier jaar voor de inkomstenbelasting worden op basis van de geregistreerde posten definitieve toedelingspercentages vastgesteld en vindt een afrekening plaats tussen het Rijk en de Sociale Verzekeringsfondsen.

Vanaf belastingjaar 2006 wordt de loonheffing (loonbelasting/premies volksverzekeringen), gecombineerd met de premies werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet, geheven in de loonaangifte 2006.

Uit de reguliere opbrengsten werd over 2006 een bedrag van € 36.783,3 mln. aan de Fondsen afgedragen.

Verder vonden in 2006 de volgende afrekeningen plaats:

- de inkomstenbelasting/premieheffing over het premiejaar 2002. Als gevolg hiervan werd een bedrag van € 3.986,8 mln. ingehouden op de Sociale Fondsen ten gunste van de opbrengst van de inkomstenbelasting;
- de loonbelasting/premieheffing over het premiejaar 2004. Als gevolg hiervan werd een bedrag van € 328,6 mln. uitgekeerd aan de Sociale Fondsen ten laste van de opbrengst van de loonbelasting.

Aan invorderingsrente werd in 2006 per saldo een bedrag van € 6,2 mln. ontvangen ten behoeve van de Sociale Fondsen. Per saldo is in 2006 € 33.131,3 mln. afgedragen aan de Sociale Fondsen. Dit was € 1,8 mld. minder dan in 2005. Voor een belangrijk deel is dit het gevolg van de lagere AWBZ-premie voor 2006.

De verdeling van het saldo over de diverse fondsbeheerders luidt als volgt:

	2006	2005
Sociale Verzekeringsbank (AOW, AWW/ANW)	18.798,4 mln.	19.037,6 mln.
College voor Zorgverzekeringen (AWBZ)	14.332,9 mln.	15.849,1 mln.
	33.131,3 mln.	34.886,7 mln.

	2006	2005
Premies werknemersverzekeringen	16.175.636	0

Met ingang van 2006 verzorgt de Belastingdienst de heffing en inning van de premies werknemersverzekeringen. Dit vindt, gecombineerd met de loonbelasting/premies volksverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet, plaats in de loonaangifte 2006. De totale ontvangsten worden door middel van een vastgestelde systematiek tussen de diverse onderdelen verdeeld.

Per maand worden voorlopige verdeelpercentages vastgesteld op basis van de heffingsgegevens over het betreffende transactiejaar. Een jaar na afloop van het belasting/premiejaar worden de definitieve verdeelpercentages vastgesteld. Per saldo is in 2006 € 16.175,7 mln. afgedragen aan de UWV-Fondsen.

De verdeling van het saldo over de diverse fondsen luidt als volgt:

	2006	2005
Algemeen Werkloosheidsfonds (AWf)	4.780,2 mln.	0
Sectorfondsen (Sfn)	2.051,1 mln.	0
Uitvoeringsfonds voor de Overheid (UfO)	266,7 mln.	0
Arbeidsongeschiktheidskas (Aok)	1.294,5 mln.	0
Arbeidsongeschiktheidsfonds (Aof)	7.783,2 mln.	0
	16.175,7 mln.	0

	2006	2005
Zorgverzekeringswet - (Loonaangifte)	12.321.014	0
Zorgverzekeringswet - (Aanslagen)	381.955	0
	12.702.969	0

Met ingang van 2006 verzorgt de Belastingdienst de heffing en inning van de Inkomensafhankelijke bijdrage zorgverzekeringswet (ZVW). Het belangrijkste deel daarvan wordt, gecombineerd met de loonbelasting/premies volksverzekeringen en de premies werknemersverzekeringen, geheven in de loonaangifte 2006. De totale ontvangsten worden door middel van een vastgestelde systematiek tussen de diverse onderdelen verdeeld. Per maand worden voorlopige verdeelpercentages vastgesteld op basis van de heffingsgegevens over het betreffende transactiejaar. Aan het einde van het tweede jaar worden de definitieve verdeelpercentages vastgesteld.

Verder worden aanslagen ZVW opgelegd aan zelfstandigen en degenen met inkomsten uit overige werkzaamheden (freelancers e.d.).

In augustus 2006 zijn ruim 200.000 ambtshalve voorschotten uitbetaald op de evenredige bijdrage verrekening (EBV). Het financiële belang hiervan bedraagt € 67,7 mln.

De per saldo geïnde bijdragen worden door de Belastingdienst afgedragen aan het Zorgverzekeringsfonds, dat beheerd wordt door het College voor Zorgverzekeringen (CVZ).

	2006	2005
Provinciale opcenten	1.082.479	1.088.385

Voor een specifieke groep voertuigen worden provinciale opcenten geïnd aan de hand van een per provincie vastgesteld opslagpercentage. De afdrachten worden berekend over het totaal van de desbetreffende ontvangsten op basis van de geregistreerde betalingen en de opgelegde aanslagen. Opgemerkt wordt, dat bij de verdeling van de bruto-opbrengst van de motorrijtuigenbelasting in 2005 een bedrag van € 36,6 mln. teveel is toegerekend aan de provinciale opcenten. Dit heeft in 2006 geleid tot een correctie ten gunste van de belastingopbrengsten.

De specificatie van de afdrachten over 2006 is:

	2006	2005
Provincie Groningen	38,2 mln.	37,6 mln.
Provincie Friesland	38,2 mln.	36,0 mln.
Provincie Drenthe	36,6 mln.	35,5 mln.
Provincie Overijssel	75,5 mln.	75,7 mln.
Provincie Gelderland	150,0 mln.	150,5 mln.
Provincie Flevoland	35,0 mln.	28,3 mln.
Provincie Utrecht	89,6 mln.	90,1 mln.
Provincie Noord-Holland	124,8 mln.	130,6 mln.
Provincie Zuid-Holland	212,0 mln.	217,8 mln.
Provincie Zeeland	25,8 mln.	26,3 mln.
Provincie Noord-Brabant	178,4 mln.	183,7 mln.
Provincie Limburg	78,4 mln.	76,3 mln.
Totaal	1.082,5 mln.	1.088,4 mln.

Voor 2005 is een kleine correctie aangebracht ten opzichte van het vorige beheersverslag in verband met afrondingsverschillen.

	2006	2005
Heffing Mijnbouwwet	742.367	548.141

De Belastingdienst verzorgt op grond van de Mijnbouwwet de heffing en inning bij mijnbouwmaatschappijen van de afdracht van winstaandeel, cijns en oppervlakterecht. De hogere ontvangsten over 2006 zijn toe te schrijven aan een stijging van het winstaandeel. De ontvangen bedragen worden via de RHB afgedragen aan het Ministerie van Economische Zaken.

	2006	2005
Landbouwheffingen	315.727	322.379

Het via de RHB aan het Landbouw Egalisatiefonds in 2006 afgedragen bedrag aan vastgestelde landbouwheffingen is € 306 mln.

De Douane voert op basis van verordeningen van de EU controles uit bij uitvoer van landbouwgoederen met restitutie. De Europese Commissie heeft, vanwege tekortkomingen in het toezicht tot en met 2001, een voorgenomen besluit afgegeven van een forfaitaire correctie van € 26,7 mln. Tot het moment van definitieve besluitvorming hoeft dit bedrag niet betaald te worden.

Over de periode 2001 tot en met 2003 zijn er, in termen van de regelingen, eveneens onvoldoende substitutiecontroles en fysieke controles uitgevoerd. Verwacht wordt dat de Europese Commissie nog een aanvullende claim zal indienen.

	2006	2005
Voorraadheffing aardolieproducten	81.039	80.144

Als uitvloeisel van een EG-richtlijn is de Wet voorraadvorming aardolieproducten (Stb.1976,569) in Nederland van kracht. In verband met deze wet is een heffing ingesteld op aan accijns van minerale oliën onderworpen aardolieproducten. De door de Belastingdienst geïnde bedragen worden aan de stichting Centraal Orgaan Voorraadvorming Aardolieproducten (COVA) afgedragen in de maand volgend op de maand van inning. Ten behoeve van de financiële verantwoording van de stichting COVA wordt hieronder de afstemming tussen de door de Belastingdienst ontvangen voorraadheffing en de afdrachten aan COVA door de RHB weergegeven.

Geïnde bedragen in 2006	81.039
Bij: overloop december 2005	5.257
Af: overloop december 2006	- 4.924
Opgave Belastingdienst aan COVA	81.372
Bij: verantwoord in december 2005 en afgedragen in 2006	4.818
Af: verantwoord in december 2006 en afgedragen in 2007	- 5.512
In 2006 door de RHB afgedragen aan de stichting COVA	80.678

	2006	2005
Premies Ziekenfondsverzekering zelfstandigen	75.785	298.763

Ten behoeve van zelfstandigen met winst uit onderneming is de Wet Ziekenfondsverzekering zelfstandigen ingevoerd. De premies voor deelname worden door de Belastingdienst geïnd door middel van een aanslag. Per 1 januari 2006 is de zorgverzekeringswet ingegaan. Er wordt nu geen verschil meer gemaakt tussen ziekenfondsverzekerden en particulieren. Hierdoor is de Wet Ziekenfondsverzekering zelfstandigen komen te vervallen. De in 2006 ontvangen bedragen hebben betrekking op eerdere jaren.

	2006	2005
Grensverkoop Eurovignet	74.228	55.821

De Belastingdienst verzorgt het beheer en de uitbetaling van gelden in verband met de verkoop van Eurovignetten uit de zogenaamde gordelterminals. De opbrengst wordt volgens een afgesproken sleutel verdeeld over de verdragslanden Zweden, Denemarken, België, Luxemburg en Nederland. De ontvangsten aan verkoop in 2006 bedroegen € 74.228. Deze opbrengsten hadden betrekking op de maanden november 2005 tot en met november 2006. In 2006 is een totaalbedrag van € 61.817 als opbrengst over 2005 verdeeld.

Het bedrag van 2005 is ten opzichte van het vorige beheersverslag gecorrigeerd. Naast de ontvangsten van € 55.821 (betrekking hebbende op de maanden december 2004 tot en met oktober 2005) waren abusievelijk ook de afdrachten van € 74.003 in het bedrag meegenomen.

	2006	2005
Premies Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering Zelfstandigen (WAZ)	44.355	177.584

Sinds 1 januari 1998 is door de Belastingdienst de heffing verzorgd van de premies in het kader van de WAZ. Deze wet werd destijds ingevoerd ten behoeve van zelfstandigen en belastingplichtigen met andere inkomsten. Met ingang van 1 augustus 2004 is deze wet afgeschaft. Betrokkenen worden geacht vanaf die datum zelfstandig een voorziening te treffen voor eventuele arbeidsongeschiktheid. Het premiepercentage is vanaf 2004 gesteld op 0. De in 2005 en 2006 ontvangen premies hebben betrekking op eerdere jaren.

	2006	2005
Dwanginvordering voor derden	40.873	43.972

Een aantal instanties heeft de dwanginvordering uitbesteed aan de Belastingdienst. De belangrijkste vormen hiervan zijn: de invordering van sociale verzekeringspremies op grond van de Coördinatiewet Sociale Verzekering, van overschothefingen op grond van de Meststoffenwet, van individuele huursubsidies op grond van de Huursubsidiewet, en van belasting, premies en EG-heffingen voor buitenlandse belastinginstanties in Nederland op grond van verdragen en overeenkomsten met buitenlandse overheden.

	2006	2005
Landinrichtingsrente	39.479	39.951

Voor het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit verricht de Belastingdienst conform artikel 229 van de Landinrichtingswet de inning van de Landinrichtingsrente (voorheen Ruil- en herverkavelingsrente).

	2006	2005
Verontreinigingsheffing rijkswateren	26.697	31.397

Op grond van het Uitvoeringsbesluit verontreiniging rijkswateren (Stb. 1970,536; laatstelijk gewijzigd bij Stb.1996,74) voert de Belastingdienst ten behoeve van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat de inning en invordering van de Verontreinigingsheffing rijkswateren (VHR) uit.

	2006	2005
Verkeersbegeleidingstarief	17.275	16.426

De Belastingdienst is belast met de heffing, facturering en inning van het verkeersbegeleidingstarief in het kader van de Scheepvaartverkeerswet ten behoeve van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Het betreft een heffing op de vaart van zeeschepen met een lengte vanaf 41 meter in een verkeersbegeleidingsgebied. Dit zijn de zeegebieden rond Den Helder, het Noordzeekanaal, het Eemsgebied, de Westerschelde en de Nieuwe Waterweg.

De ontvangsten betreffende de Nieuwe Waterweg worden afgedragen aan het Gemeentelijk Havenbedrijf Rotterdam. In 2006 bedroeg deze afdracht € 12,6 mln.

	2006	2005
Verrekening perceptiekosten douanerechten	12.295	16.778

Ter vergoeding van de kosten van inning van douanerechten mag het land dat voor de inning heeft zorggedragen 25% van de aan de EU te Brussel af te dragen opbrengst achterhouden. In geval de kosten gemaakt zijn in een andere lidstaat omdat bedrijven aldaar de aangifte van de goederen hebben gedaan en de inning heeft elders plaatsgevonden wordt de vergoeding van de kosten verrekend. Verrekening vond tot juni 2004 plaats tussen Nederland en het Verenigd Koninkrijk. Na die datum zijn ook België, Denemarken en Oostenrijk in deze verrekeningen betrokken. Sinds 2006 geldt dit ook voor Ierland en Duitsland.

	2006	2005
Heffing Ondernemingsraden	9.922	0

Vanaf 1 januari 2006 zorgt de Belastingdienst voor de heffing en inning van de Heffing ondernemingsraden ten behoeve van de Sociaal Economische Raad (SER). Tot die datum deed UWV dat. De heffing is gebaseerd op de Verordening heffing scholing en vorming ondernemingsraadsleden 2006 van de SER. De SER bepaalt of een onderneming heffingsplichtig is.

	2006	2005
Premies schuldig nalatig	49	17

Op grond van artikel 61 van de Wet financiering sociale verzekeringen kunnen verzekerden binnen vijf jaar na kennisgeving van de aantekening schuldig nalatig te zijn van betaling op de aanslag verschuldigde premie voor de volksverzekeringen alsnog betalingen doen.

	2006	2005
Zorgtoeslag	37.921	0
Huurtoeslag	49.082	0
Kinderopvangtoeslag	48.895	0

De ontvangsten op de toeslagen hebben voornamelijk betrekking op door de Belastingdienst ten onrechte uitbetaalde voorschotten, die zijn teruggevorderd van de begunstigen. Bij de kinderopvangtoeslag is een belangrijk deel van de ontvangsten het gevolg van de afrekeningen van (ten opzichte van de voorschotten) lager vastgestelde definitieve beschikkingen voor toeslagjaar 2005.

Bijlage bij de Jaarrekening

Saldibalans Belastingdienst

Debet	Stand per			Credit	
	31-12-2006	31-12-2005		31-12-2006	31-12-2005
Liquide middelen	39	22	Rekening-courant Kerndepartement	-208.097	-126.094
Uitgaven buiten begrotings verband	-4.156	7.822	Ontvangsten buiten begrotingsverband	203.980	133.937
	-4.117	7.844		-4.117	7.844
Rechten	24.251.809	23.950.201	Tegenrekening rechten	24.251.809	23.950.201
Vorderingen / leningen	58.016	9.638	Tegenrekening vorderingen/leningen	58.016	9.638
Voorschotten	6.439.436	1.075.520	Tegenrekening voorschotten	6.439.436	1.075.520
Tegenrekening verplichtingen	152.415	1.770.497	Verplichtingen	152.415	1.770.497
Tegenrekening garanties	282	256	Garanties	282	256
	30.901.958	26.806.112		30.901.958	26.806.112
Totaal	30.897.841	26.813.956	Totaal	30.897.841	26.813.956

Toelichting op de saldibalans Belastingdienst

De saldibalans kan worden onderscheiden in een intracomptabel en een extracomptabel deel.

Het intracomptabele deel betreft de saldibalansposten die in dwingend evenwichtsverband en in directe relatie met de kasstromen worden bijgehouden. Het betreft liquide middelenrekeningen, de rekening-courantverhoudingen van de Belastingdienst met het kerndepartement, alsmede de uitgaven en ontvangsten buiten begrotingsverband.

Het extracomptabele deel betreft saldibalansposten die niet in dwingend evenwichtsverband en in directe relatie met de kasstromen worden bijgehouden. Het betreft hier rechten, vorderingen, voorschotten, schulden, verplichtingen en garanties.

Intracomptabel deel saldibalans

Liquide middelen

	31-12-2006	31-12-2005
Kasbeheerders	0	14
Kleine kas	39	8
	39	22

Uitgaven buiten begrotingsverband

	31-12-2006	31-12-2005
Tussenrekeningen betalingsverkeer e.d.	-4.156	7.822

Hier is het saldo opgenomen van een aantal financiële tussenrekeningen. Over 2006 is dit bedrag negatief omdat het saldo vooral bestaat uit ultimo 2006 nog te verantwoorden ontvangsten.

Rekening-courant kerndepartement

	31-12-2006	31-12-2005
Rekening-courant kerndepartement	-208.097	-126.094

De stand op de rekening-courant betreft de financiële verhouding van de Belastingdienst met het Ministerie van Financiën. Het bevat het saldo van de intracomptabele saldibalansposten.

Ontvangsten buiten begrotingsverband

	31-12-2006	31-12-2005
Provinciale opcenten	85.180	81.388
Verkeersbegeleidingstarief	978	958
Mijnbouwwet	52.660	0
Te verrekenen met derden	3.774	521
Overige te verrekenen	-2.117	431
Eurovignetten	63.049	50.639
Te verrekenen WOR premies	456	0
	203.980	133.937

Als ontvangsten buiten begrotingsverband zijn de bedragen opgenomen, die door de Belastingdienst voor derden zijn geïnd en waarvoor nog een afrekening moet plaatsvinden. Het saldo van de Eurovignetten is opgebouwd uit de ontvangst van 2006 (€ 74.228) verminderd met de overloop uit 2005 (€ 11.177). Dit bedrag van de overloop is samen met het saldo van 2005 (€ 50.639) verdeeld over de verdragslanden. Het aandeel daarin van Nederland (€ 9.327) is overgemaakt naar het Ministerie van Verkeer en Waterstaat.

Extracomptabel deel saldibalans

Rechten

	31-12-2006	31-12-2005
Belastingvorderingen	22.764.656	23.128.212
Conserverende aanslagen	1.487.153	821.989
	24.251.809	23.950.201

Als rechten zijn de openstaande belastingvorderingen opgenomen. Het betreft hier het nominale bedrag van de in debiteurenadministraties geregistreerde invorderingsopdrachten. Dit bedrag is gecorrigeerd voor de betalingen die ultimo het jaar waren ontvangen, maar nog niet waren verwerkt in de debiteurenadministraties.

De belangrijkste posten van de ultimo 2006 openstaande belastingvorderingen zijn de vorderingen inzake de vennootschapsbelasting (€ 9,5 mld.), de inkomstenbelasting/premies volksverzekeringen (€ 5,3 mld.), de omzetbelasting (€ 2,8 mld.), de belastingen van rechtsverkeer (€ 0,9 mld.), de loonbelasting/premies volksverzekeringen/premies werknemersverzekeringen (€ 1,4 mld.), de successierechten (€ 0,9 mld.) en de tabaksaccijns (€ 0,7 mld.). Voor de LB/PVV/PWV/ZVW van alleen belastingjaar 2006 bedraagt het openstaande vorderingenbedrag (excl. overloop) € 0,3 mld. Voor de aanslagen ZVW is dit € 16 mln.

De belastingvorderingen zijn voor 56,1% ontstaan in 2006, voor 16,1% in 2005, voor 8,8% in 2004, voor 6,3% in 2003 en dateren voor 12,7% van vóór 2003. Van het totale te vorderen bedrag zal uiteindelijk een aanzienlijk gedeelte niet inbaar zijn. Bij 44,4% van de openstaande vorderingen is de betalingstermijn verstreken. Van deze achterstandsposten is 54,9%

aan te merken als betwist, bijvoorbeeld omdat een bezwaarschrift is ingediend. Ook van de niet-betwiste rechten met een betalingsachterstand zal een gedeelte niet of moeilijk inbaar zijn, bijvoorbeeld als gevolg van faillissementen.

In 2004 is de Belastingdienst gestart met het opleggen van conserverende aanslagen op basis van de Wet IB 2001. Omdat de conserverende aanslagen niet direct invorderbaar zijn en slechts bedoeld ter behoud van heffingsrechten worden deze aanslagen niet opgenomen in de stand van de belastingvorderingen maar, met ingang van 2005, als een afzonderlijke categorie onder de rechten. Als aan alle vereisten wordt voldaan, worden de aanslagen na verloop van 10 jaar kwijtgescholden.

Vorderingen en leningen

	31-12-2006	31-12-2005
Vorderingen zorgtoeslag	11.713	0
Vorderingen huurtoeslag	24.328	0
Vorderingen kinderopvangtoeslag	18.558	6.016
Leningen aan personeel voor computerapparatuur	42	148
Leningen aan personeel wegens vervoerplan/aan ex-UWV'ers voor aanschaf auto's	2.898	3.234
Overige vorderingen	477	240
	58.016	9.638

De openstaande vorderingen van de toeslagen hebben betrekking op tot een te hoog bedrag of ten onrechte uitgekeerde toeslagen. Gedurende 2006 is terughoudend omgegaan met het toepassen van dwanginvorderingsmaatregelen. In 2007 wordt vooral ingezet op het treffen van soepele betalingsregelingen. Ook kan de Belastingdienst teveel betaalde bedragen verrekenen met nieuw toegekende toeslagbedragen. Een gedeelte van deze vorderingen zal echter niet of moeilijk inbaar zijn.

In het kader van de overgang van personeel van het UWV naar de Belastingdienst is aan betrokkenen die daarom verzocht hebben in 2005 een lening verstrekt tot maximaal het benodigde bedrag voor de aankoop van de hun tot 1 januari 2006 door het UWV ter beschikking gestelde lease-auto. De medewerkers lossen de leningen in enkele jaren af.

Voorschotten

	31-12-2006	31-12-2005
Kinderopvangtoeslag	1.445.347	661.462
Huurtoeslag	2.143.610	127.715
Zorgtoeslag	2.671.819	196.170
Ambtshalve voorschotten evenredige bijdrageverdeling	67.727	0
Voorschotten aan personeel	940	1.065
Voorschotten aan leveranciers	70.739	40.878
WOZ	11.720	29.600
Overige voorschotten	27.534	18.630
	6.439.436	1.075.520

Onder deze post zijn betalingen aan derden opgenomen, die nog niet definitief zijn afgerekend.

De voorschotten van de toeslagen hebben betrekking op de verstrekte betalingen op voorlopige toeslagbeschikkingen.

In augustus 2006 zijn ruim 200.000 ambtshalve voorschotten uitbetaald op de evenredige bijdrage verdeling (EBV). Deze voorschotten zijn uitbetaald aan burgers bij wie naar verwachting meer dan het maximum aan inkomensafhankelijke bijdrage in het kader van de zorgverzekeringswet is ingehouden.

De voorschotten aan personeel betreffen vooruitbetalingen van salarissen, reis- en verblijfkosten en studiekosten. Onder voorschotten leveranciers zijn betalingen aan leveranciers opgenomen waarvan de goederen / diensten nog geleverd dienen te worden. De voorschotten WOZ betreffen het restant van de aan gemeenten in 2003 en 2004 verstrekte voorschotten in het kader van de vangnetregeling 1999 t/m 2002. Definitieve afrekening zal naar verwachting in 2007 plaats vinden. De overige voorschotten betreffen voornamelijk betalingen voor scanapparatuur en vaartuigen in aanbouw (€ 21,8 mln.).

Verplichtingen

	31-12-2006	31-12-2005
Huurtoeslag	0	1.636.274
Betalingsverplichtingen	152.415	134.223
	152.415	1.770.497

Vanaf 2006 volgt het ministerie van VROM voor de huurtoeslag de Aanwijzingsregeling verplichtingen=kas. Op grond daarvan wordt het bedrag dat als uitgaaf is gerealiseerd opgenomen als verplichting en kunnen de openstaande verplichtingen als nihil worden verondersteld.

De post betalingsverplichtingen bestaat voornamelijk uit bestellingen waarvoor nog geen factuur is ontvangen. De betalingen zullen plaatsvinden in 2007.

De betalingsverplichtingen hebben betrekking op inhuur voor automatisering en projecten, huisvesting en onderhoudscontracten.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Hoewel aangegane verplichtingen voor personele uitgaven geen onderdeel uitmaken van de saldibalans, wordt opgemerkt dat de Belastingdienst in 2004 en 2005 met medewerkers contracten heeft afgesloten aangaande betaling van aanvulling op de voor hen bij vertrek uit de dienst beschikbare FPU-uitkering tot 70 % van het salaris en ook doorbetaling van de helft van het werkgeversdeel van de pensioenpremie gedurende maximaal 4 jaar. Uit deze contracten vloeien verplichtingen voort gespreid over de jaren 2007 tot en met 2012 van in totaal € 104 mln.

Garanties

	31-12-2006	31-12-2005
Garanties procesrisico's	282	256

De garanties betreffen door de Belastingdienst aan faillissementscuratoren afgegeven garanties in verband met procesrisico's. De stand geeft het totaal uitstaande garantiebedrag aan. Slechts een beperkt aantal garanties leidt uiteindelijk tot een betaling.

BIJLAGEN

N

Over de belastingdienst

OVER DE BELASTINGDIENST

1.1. Taken van de Belastingdienst

De Belastingdienst is verantwoordelijk voor:

- de uitvoering van de heffing en inning van rijksbelastingen en de douanerechten;
- de controle op de invoer, doorvoer en uitvoer van goederen;
- de uitvoering van de premieheffing en inning van de werknemers- en volksverzekeringen;
- handhavingstaken op het gebied van de economische ordening en financiële integriteit;
- de uitvoering van de vaststelling en de uitkering van toeslagen.

1.2. Permanente opdracht

Bij de uitvoering van deze taken houdt de Belastingdienst zich aan de volgende permanente opdracht:

De medewerkers van de Belastingdienst voeren de wet- en regelgeving die de Belastingdienst is opgedragen zo doeltreffend en doelmatig mogelijk uit. Daarbij streeft men naar handhaving van rechtszekerheid en rechtsgelijkheid. Dienstverlening aan en respect voor het publiek zijn daaraan onlosmakelijk verbonden.

1.3. Grondslagen

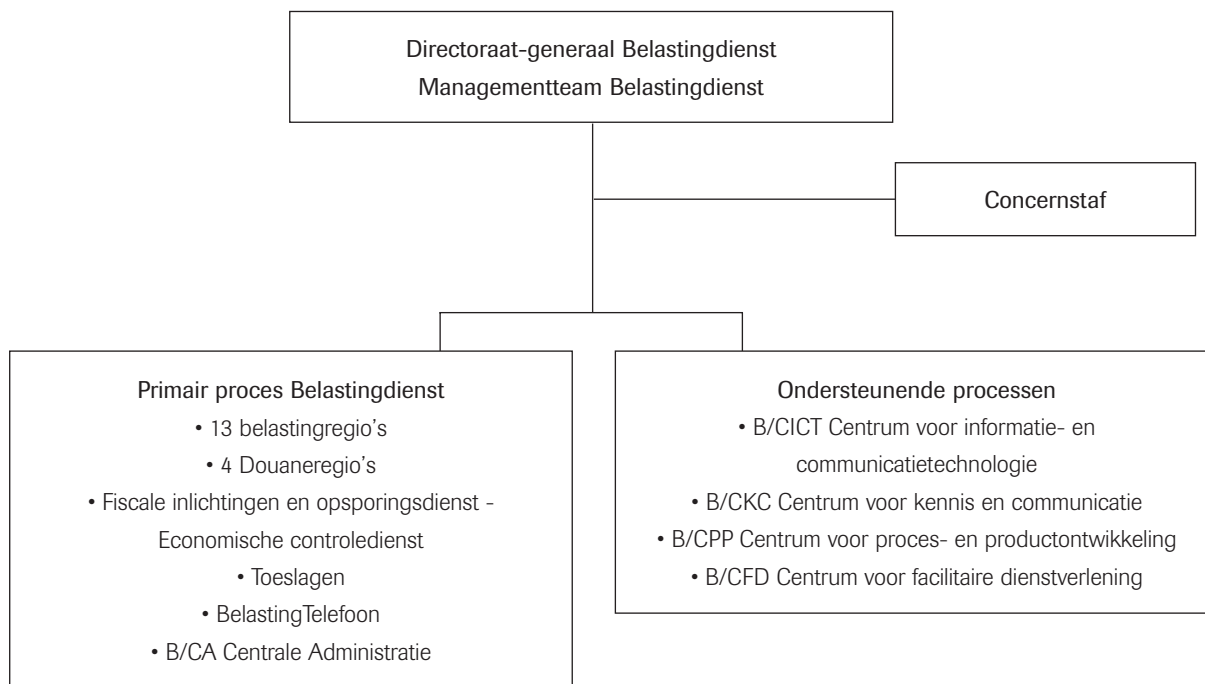
De Belastingdienst baseert zich op de volgende grondslagen:

- *respect voor belastingplichtigen*: de Belastingdienst neemt belangen en opvattingen van belastingplichtigen serieus en communiceert open en eerlijk;
- *wettelijk kader*: de Belastingdienst handelt rechtmatig, in overeenstemming met het geschreven en ongeschreven recht. Rechtsgelijkheid vereist eenheid in beleid en uitvoering. Gelijke gevallen worden op dezelfde manier behandeld;
- *houding en gedrag*: iedere medewerker van de Belastingdienst vertegenwoordigt het publiek belang. Zijn of haar optreden draagt bij aan het naleven van verplichtingen door belastingplichtigen. De medewerkers van de Belastingdienst nemen bij het uitvoeren van hun taken een aantal basiswaarden in acht. Deze basiswaarden zijn: geloofwaardigheid, verantwoordelijkheid en zorgvuldigheid;
- *compliance*: zelfredzaamheid en toezicht: de Belastingdienst streeft naar 'compliance', het onderhouden en versterken van de bereidheid van belastingplichtigen tot nakoming van wettelijke verplichtingen. Compliance kan op verschillende manieren worden bevorderd. Door dienstverlenend en respectvol optreden, door correctieve actie en desnoods door strafrechtelijk afgedwongen naleving. Afhankelijk van het nalevingsgedrag krijgt iedere belastingplichtige de aandacht die in zijn situatie vereist is;
- *aantrekkelijke werkgever*: om zijn werk goed te kunnen doen, is het noodzakelijk dat de Belastingdienst nu en in de toekomst beschikt over voldoende mensen die deskundig en gemotiveerd zijn. Daarom is er veel aandacht voor goede arbeidsverhoudingen en –voorwaarden en het betrekken van mensen bij de verbetering en vernieuwing van de organisatie;
- *presteren en verantwoorden*: resultaatgericht werken staat bij de Belastingdienst voorop. De Belastingdienst heeft een publieke taak die vraagt om publieke verantwoording die het verband tussen de gemaakte plannen, de behaalde resultaten en de gemaakte kosten duidelijk maakt.

De permanente opdracht en de grondslagen vormen samen de basis voor het handelen van de Belastingdienst.

1.4. Organisatie

Onderstaand organogram geeft een overzicht van de organisatiestructuur van de Belastingdienst per 31 december 2006.

De dagelijkse leiding van de Belastingdienst berust bij het managementteam Belastingdienst. De groepsraad stuurt de Belastingdienst op concernniveau aan. Deze groepsraad bestaat uit het managementteam Belastingdienst en vertegenwoordigers van de managementteams van de regio's en overige dienstonderdelen.

Bij de beleidsvorming spelen procesportefeuilles een belangrijke rol. Procesportefeuilles zijn platforms die overleg mogelijk maken op het gebied van de bij de Belastingdienst onderscheiden processen. Hieraan nemen leden van de genoemde managementteams deel. De procesportefeuilles zijn verantwoordelijk voor het uitvoeringsbeleid op het gebied van dienstverlening, intensief toezicht, opsporing, massale processen, douane, rechtstoepassing, zeer grote ondernemingen, ICT, communicatie, personeel en organisatie, en bedrijfsvoering.

Binnen het directoraat-generaal Belastingdienst werken 12 teams die het managementteam Belastingdienst, de groepsraad en de procesportefeuilles ondersteunen en adviseren.

Het besturingsmodel van de Belastingdienst is gebaseerd op zes "ankers". De ankers hebben betrekking op de procesinrichting, de bedrijfscultuur en de organisatiestructuur. De ankers zijn:

- **Integrale en actuele klantbehandeling:** dienstverlening op maat, slimmer toezicht, snelle en efficiënte gegevensverwerking;
- **Risico- en resultaatgericht werken en sturen:** selectieve afdoening op basis van risico- en belangafweging, optimale kosten/batenverhouding;
- **Een lerende organisatie zijn en blijven:** een organisatie die flexibel, vernieuwingsgezind, zelfkritisch en open is;
- **Medewerkers stimuleren tot zelfsturing:** medewerkers meer eigen verantwoordelijkheid geven, ontplooiingsmogelijkheden bieden en competentiegericht laten werken;
- **Bestuurlijke schaalvergroting:** een organisatie met minder bestuurslagen, bestaande uit grote eenheden die meer bestuurlijke armslag hebben, mogelijkheden hebben voor differentiatie en specialisatie en die minder kwetsbaar zijn;
- **Collegiaal management:** sturen door managementteams en al samenwerkend aan tafeltjes bijdragen leveren.

Meer informatie over de organisatie, cijfers en feiten van de Belastingdienst is te vinden op www.belastingdienst.nl

Productieverslag Belastingdienst

1 Aantal uitbetaalde toeslagen¹

	2002	2003	2004	2005	2006
Zorgtoeslag				4.681.000	4.930.000
Huurtoeslag				888.000	1.034.000
Kinderopvangtoeslag				221.000	222.000

1) Geldverkeerssysteem betalingen december 2005

2 Aantal belasting-/inhoudingsplichtigen per middel

	2002	2003	2004	2005	2006
Inkomstenbelasting ²	6.796.000	7.545.000	8.763.000	8.599.000	9.201.000
Vennootschapsbelasting	604.000	626.000	648.000	676.000	711.000
Loonbelasting	533.000	537.000	543.000	546.000	
Loonheffingen					572.000
Omzetbelasting	1.011.000	1.027.000	1.073.000	1.139.000	1.231.000

2) Cijfer 2004 gecorrigeerd

3 Ontvangen aangiften inkomstenbelasting (in aantallen en in procenten)

	2002	2003	2004	2005	2006
Aantal totaal ³	8.393.000	6.800.000	8.675.000	9.056.000	9.705.000
Waarvan handmatig	54%	31%	31%	18%	14%
Waarvan per diskette	27%	34%	27%	20%	12%
Waarvan per modem	19%	35%	42%	62%	68%
Waarvan per DigiD					6%

3) Cijfer 2004 gecorrigeerd

4 Aantal behandelde aangiften

	2002	2003	2004	2005	2006
Inkomstenbelasting	7.200.000	9.500.000	7.200.000	9.404.000	7.374.000
Vennootschapsbelasting	365.000	415.000	430.000	264.000	454.000
Loonbelasting	3.733.000	3.561.000	3.542.000	3.620.000	15.600
Loonheffingen ⁴					6.608.000
Omzetbelasting	5.481.000	5.775.000	6.180.000	5.718.000	6.190.000
Invoerrechten en accijnzen	11.651.000	12.660.000	12.426.000	12.738.000	14.733.000
Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ)	1.022.000	1.237.000	881.000	1.146.000	185.000
Wet zelfstandigen in de ziekteverzekering (WZZ)		503.000	357.000	586.000	446.000
Motorrijtuigenbelasting inclusief houderschapsbelasting	15.552.000	14.735.000	12.174.000	11.635.000	11.267.000
Overig	395.000	354.000	340.000	297.000	252.000

4) Vanaf 2006 kwartaalaangiften vervangen door maandaangiften en 4-week aangiften

5 Aantal uitgevoerde controles douane regio's

	2002	2003	2004	2005	2006
Controles op aangiften invoerrechten en accijnzen	1.757.000	1.765.000	1.345.000	1.148.000	1.001.000
Reizigersbagage	359.000	366.000	551.000	696.000	724.000
Ambulante controles en mobiel toezicht goederen	170.000	181.000	118.000	137.000	70.000
Boekenonderzoeken	5.940	5.090	5.790	5.290	4.360
Overige controles	60.300	59.700	58.800	61.700	78.780
Scancontroles (vaste scans)	62.800	74.100	75.400	81.600	86.700

6 Aantal uitgevoerde controles belastingdienst regio's

	2002	2003	2004	2005	2006
Kantoortoetsing		1.375.000	1.465.000	1.270.000	1.290.000
Boekenonderzoeken	46.000	46.000	41.000	31.000	42.000
Bedrijfsbezoeken	31.000	26.000	21.000	19.000	20.000

7 Aantal navorderingen en naheffingen

	2002	2003	2004	2005	2006
Inkomstenbelasting particulieren	15.000	15.000	16.000	44.000	27.500
Inkomstenbelasting ondernemers	23.000	25.000	23.000	25.000	34.000
Vennootschapsbelasting	5.400	5.700	6.600	6.000	5.800
Loonbelasting	505.000	512.000	495.000	526.000	138.000
Loomheffingen					29.000
Omzetbelasting	806.000	826.000	806.000	861.000	946.000
Motorrijtuigenbelasting inclusief houderschapsbelasting	1.486.000	1.307.000	1.255.000	1.209.000	1.249.000
Overig	20.000	17.000	21.000	20.000	20.000

8 Aantal afgedane bezwaarschriften n.a.v. correcties⁵

	2002	2003	2004	2005	2006
Totaal			32.531	52.862	60.555
Belastingplichtige gelijk			39%	39%	37%

5) Vanaf 2005 incl. inkomstenbelasting particulieren

9 Aantal afgedane beroepschriften⁶

	2002	2003	2004	2005	2006
Totaal	4.161	4.127	3.744	4.558	5.663
Belastingplichtige gelijk	19%	16%	25%	25%	29%

6) Vanaf 2005 incl. bij rechtbank

10 Dwangmaatregelen

	2002	2003	2004	2005	2006
Betalingsherinneringen				1.458.000	1.660.000
Aanmaningen	3.150.000	3.090.000	2.788.000	2.003.000	1.919.000
Uitgevaarde dwangbevelen	1.638.000	1.641.000	1.572.000	1.396.000	1.238.000
Beslagopdrachten	594.000	602.000	1.237.000	1.059.000	902.000
Openbare verkopeningen	3.944	3.143	3.773	3.914	3.281

11 Aantal bekeuringen

	2002	2003	2004	2005	2006
Douane wetgeving	3.920	5.980	5.130	5.040	6.890
Accijnswetgeving	1.360	680	2.660	1.980	2.100
VGEM-wetgeving	7.600	6.530	14.480	23.520	23.560
Overig	1.820	12.140	1.820	2.300	960

12 Onderzochte monsters voor de in- en uitvoeraangiften door het Douane Laboratorium

	2002	2003	2004	2005	2006
Landbouwregeling ⁷	11.684	11.228	9.973	9.085	9.738
Accijnswetgeving	2.452	2.944	4.632	2.069	1.978
Tariefgroepindeling	17.659	17.461	16.645	16.933	18.793
Diverse VGEM-wetgeving ⁸				3.379	4.068

7) Cijfers 2002 t/m 2004 gecorrigeerd

8) Cijfers 2002 t/m 2004 gecorrigeerd

Bijzondere regelingen

Vervroegde afschrijving milieu-investeringen ondernemers (VAMIL-regeling)

	2002	2003	2004	2005	2006
Ingediende aanmeldingen	15.000	7.000	5.000	7.000	6.000
Aangemeld investeringsbedrag	2.010.000.000	1.082.000.000	371.000.000	787.000.000	907.000.000

Milieu-investeringsaftrek ondernemers (MIA-regeling)

	2002	2003	2004	2005	2006
Ingediende aanmeldingen	6.000	7.000	6.000	8.000	9.000
Aangemeld investeringsbedrag	324.000.000	287.000.000	108.000.000	279.000.000	470.000.000

Energie-investeringsaftrek ondernemers (EIA-regeling)

	2002	2003	2004	2005	2006
Ingediende aanmeldingen	17.000	16.000	11.000	9.000	10.000
Aangemeld investeringsbedrag	1.343.000.000	834.000.000	1.391.000.000	1.102.000.000	3.555.000.000

Beleggingsinstellingen Groenfondsen

	2002	2003	2004	2005	2006
Aantal	8	10	8	9	9
Ingelegd vermogen	1.385.000.000	1.744.000.000	3.646.000.000	3.907.000.000	1.353.000.000
Waarvan belegd in projecten	1.274.000.000	1.526.000.000	3.170.000.000	3.289.000.000	1.103.000.000

Tante-Agaathfondsen

	2002	2003	2004	2005	2006
Aantal	12	11	8	8	8
Ingelegd vermogen	3.382.000.000	774.000.000	521.000.000	368.000.000	192.000.000
Waarvan belegd in leningen	3.028.000.000	736.000.000	467.000.000	328.000.000	168.000.000

2005 gecorrigeerd ivm definitieve cijfers

2006 betreffen voorlopige cijfers

Afdrachtverminderingen loonbelasting

	2002	2003	2004	2005	2006
lonen					
Aantal werkgevers	177.000	139.000	136.000	128.000	0
Bedrag	985.000.000	623.000.000	466.000.000	186.000.000	0
Langdurig werklozen					
Aantal werkgevers	13.000	10.000	7.000	5.000	3.400
Bedrag	171.000.000	130.000.000	75.000.000	39.000.000	13.000.000
Onderwijs					
Aantal werkgevers	23.000	23.000	21.000	21.000	29.000
Bedrag	269.000.000	212.000.000	202.000.000	299.000.000	184.000.000
Kinderopvang					
Aantal werkgevers	18.000	25.000	30.000	0	0
Bedrag	137.000.000	174.000.000	237.000.000	0	0
Scholing					
Aantal werkgevers	5.000	5.000	0	0	0
Bedrag	80.000.000	73.000.000	0	0	0
Ouderschapsverlof					
Aantal werkgevers	2.000	2.000	3.000	2.500	2.600
Bedrag	34.000.000	46.000.000	58.000.000	51.000.000	48.000.000
Arbo-non-profit					
Aantal werkgevers	180	150	131	48	79
Bedrag	1.000.000	2.000.000	1.000.000	266.000	236.000
Zeevaart					
Aantal werkgevers	330	318	281	234	357
Bedrag	89.000.000	89.000.000	83.000.000	88.000.000	82.000.000
Speur- en ontwikkelingswerk					
Aantal werkgevers	8.000	6.000	7.000	7.000	10.000
Bedrag	347.000.000	332.000.000	291.000.000	298.000.000	340.000.000

2005 gecorrigeerd ivm definitieve cijfers

2006 betreffen voorlopige cijfers

Dit is een uitgave van:

Ministerie van Financiën, directoraat-generaal Belastingdienst

Maart 2007

